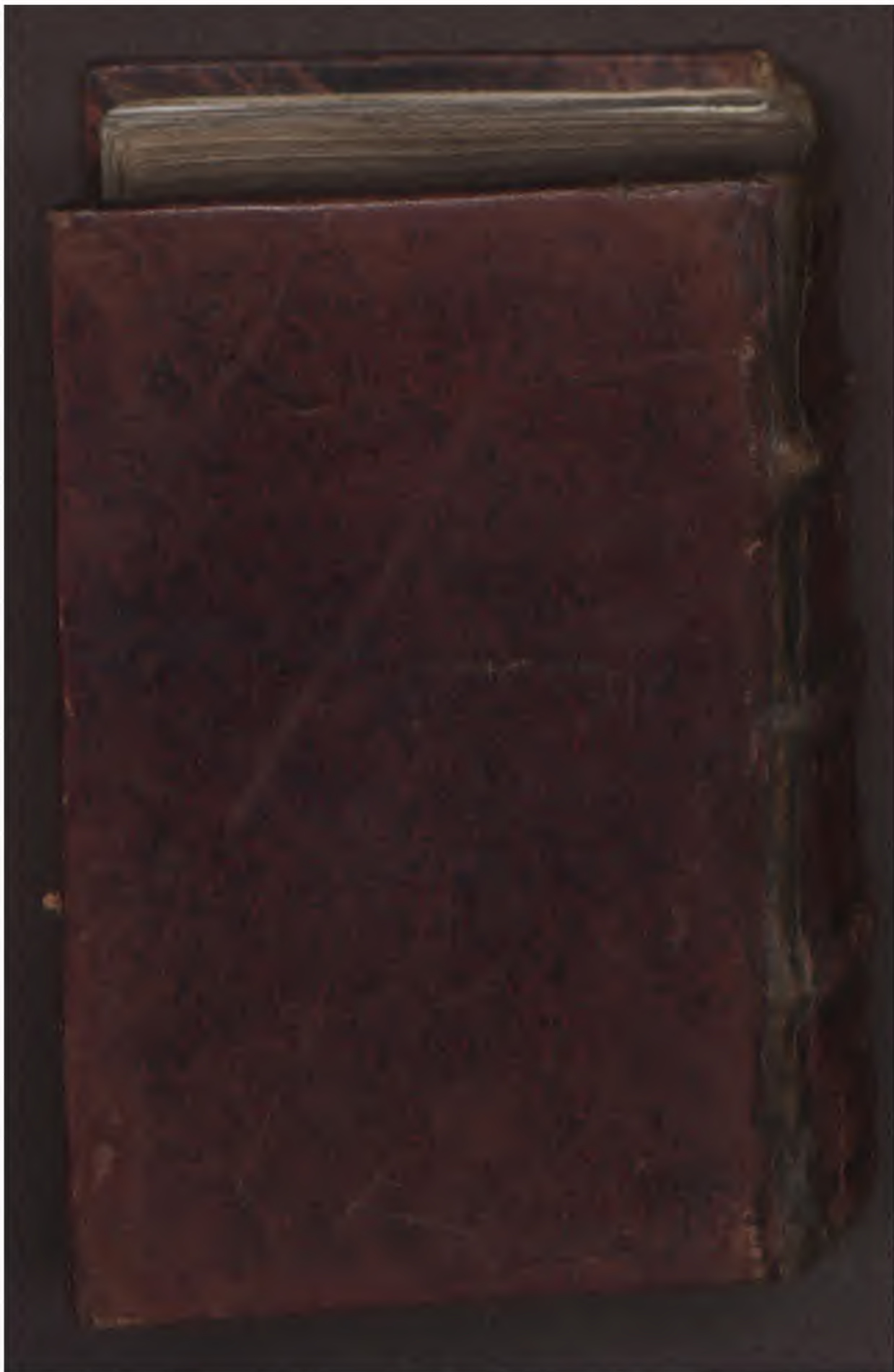

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 213 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 213 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 213 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 213 8° copy 1

LN 213 ex. 1

LN 207 ex. 2

vid. Arntine Teymer L. 12.
viny Tom. 4. lib. A. C. 11. 6 4 1259.
60

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

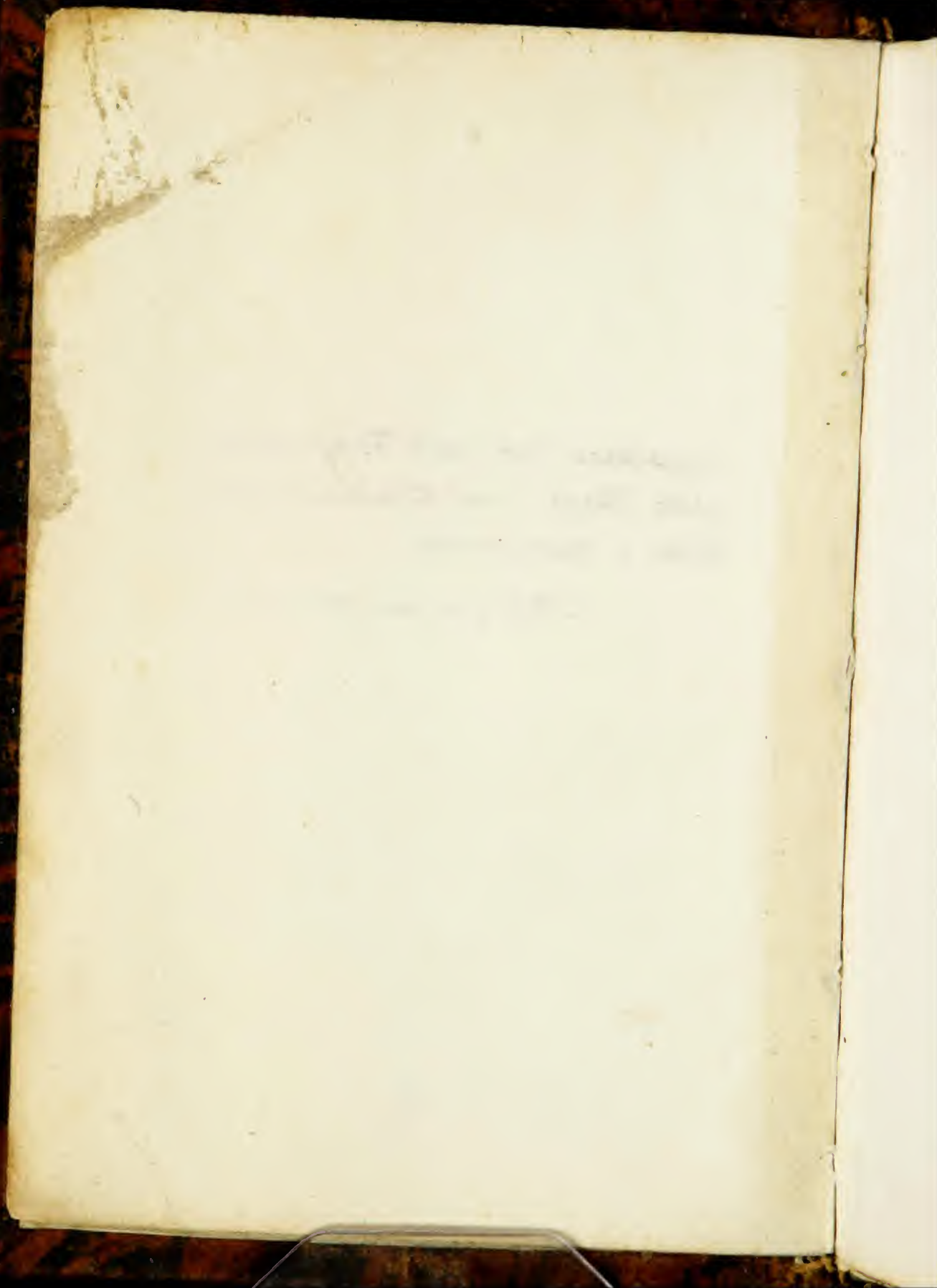
Supple
cler S
Bik i

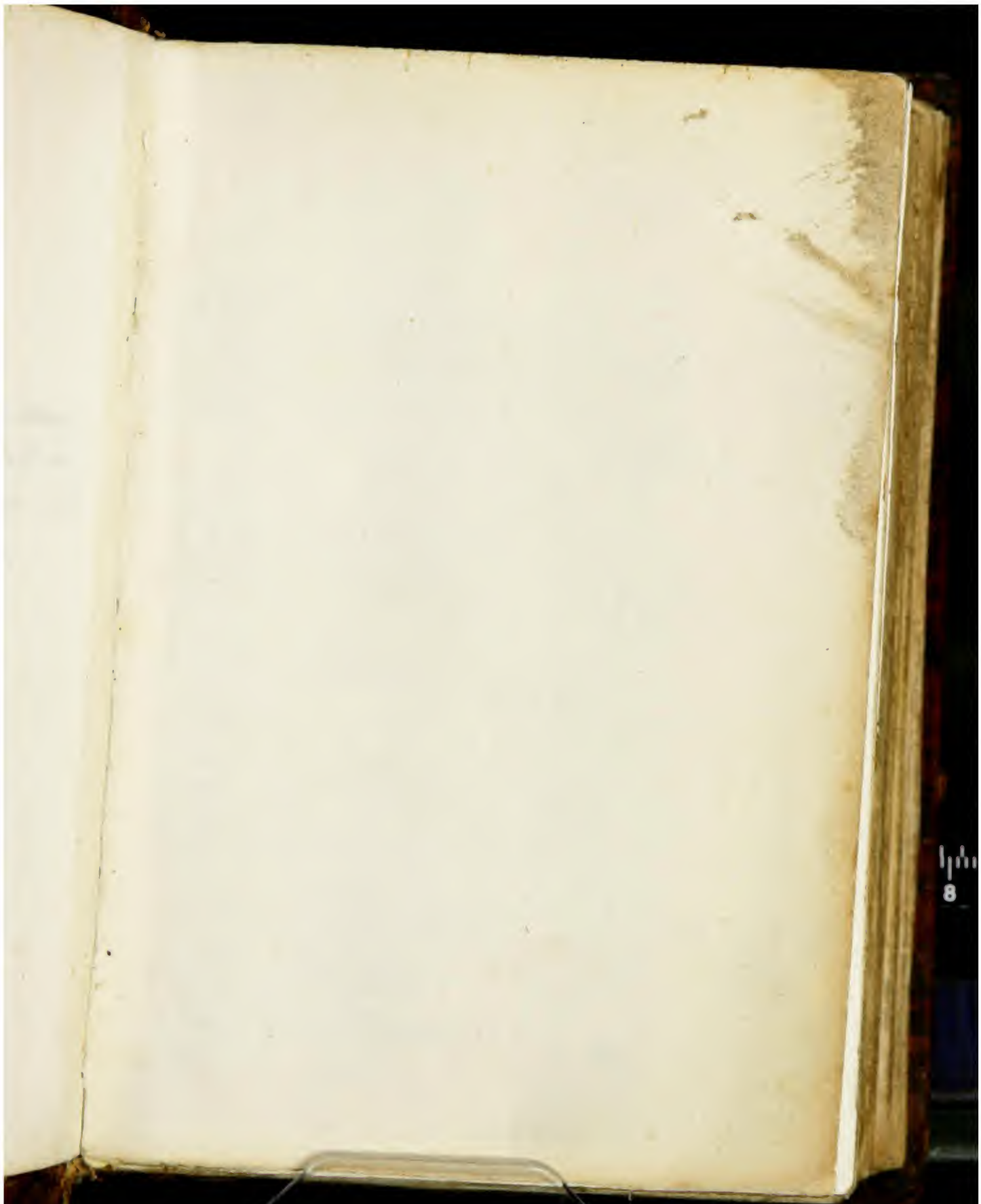
*Suppleret 1918 med Fotografier
efter Ekopl. i det Deichmannske
Bibl. i Kristiania.*

(Bl. 2 er ikke bevaret.)

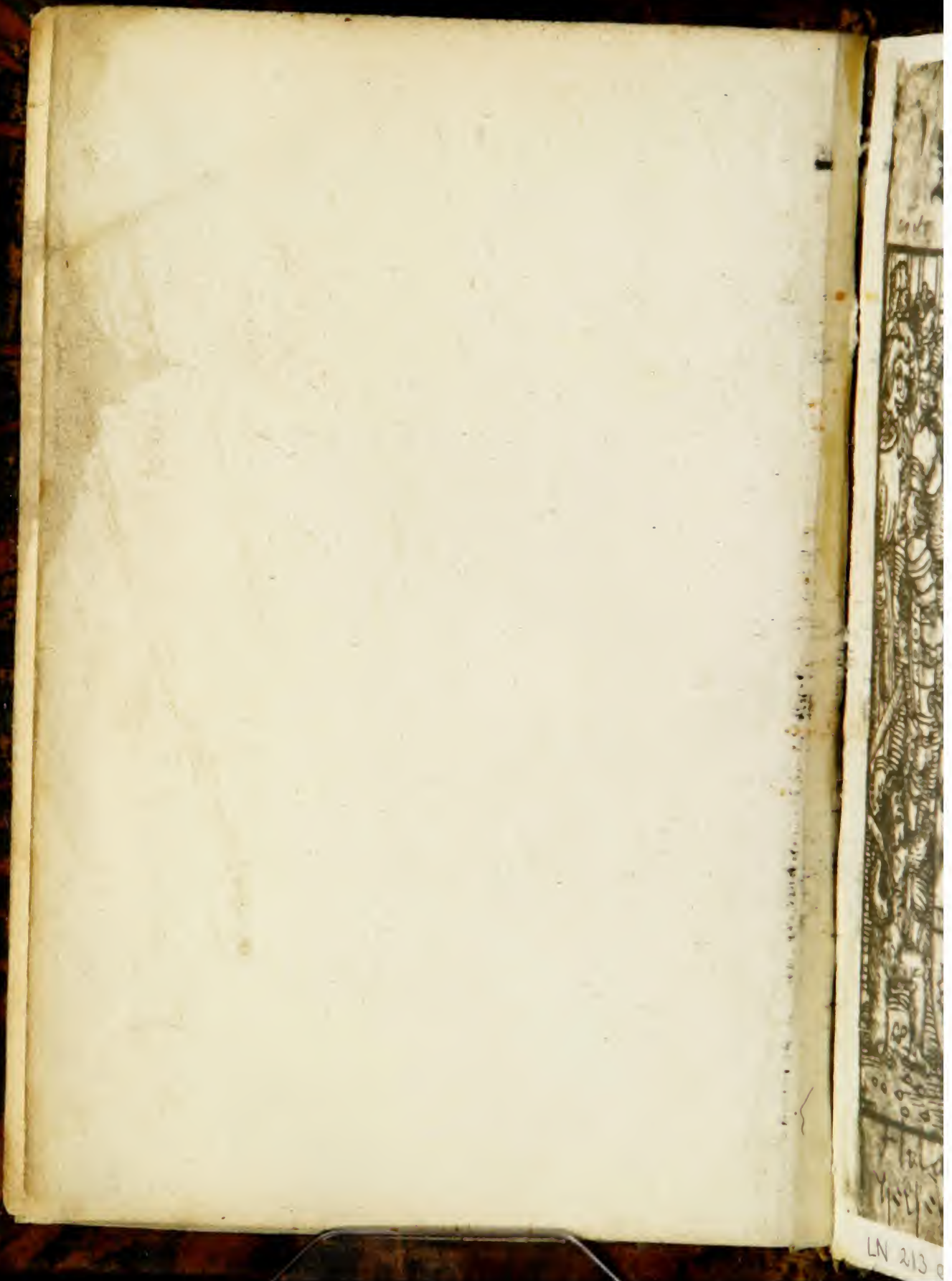
8

8

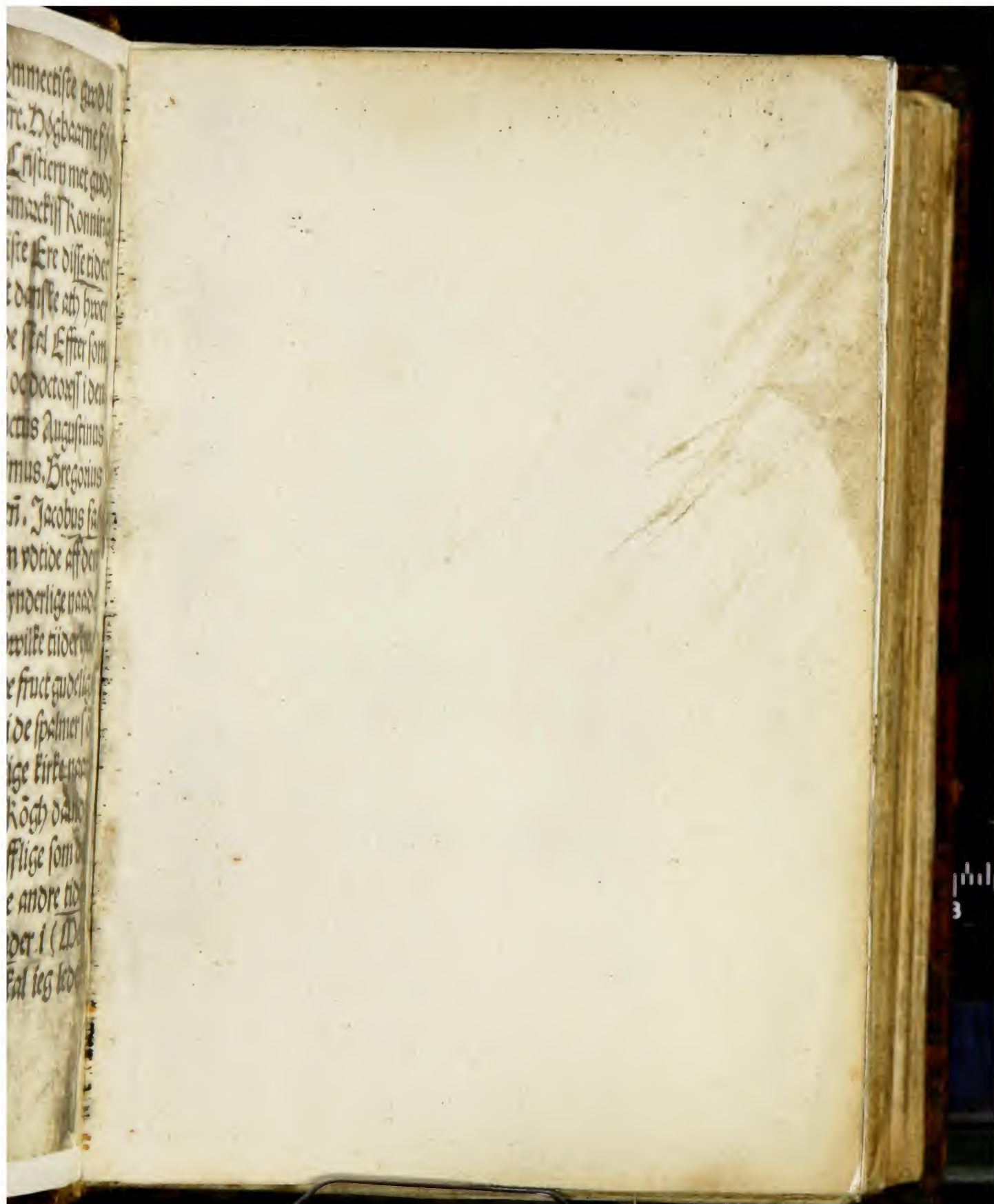

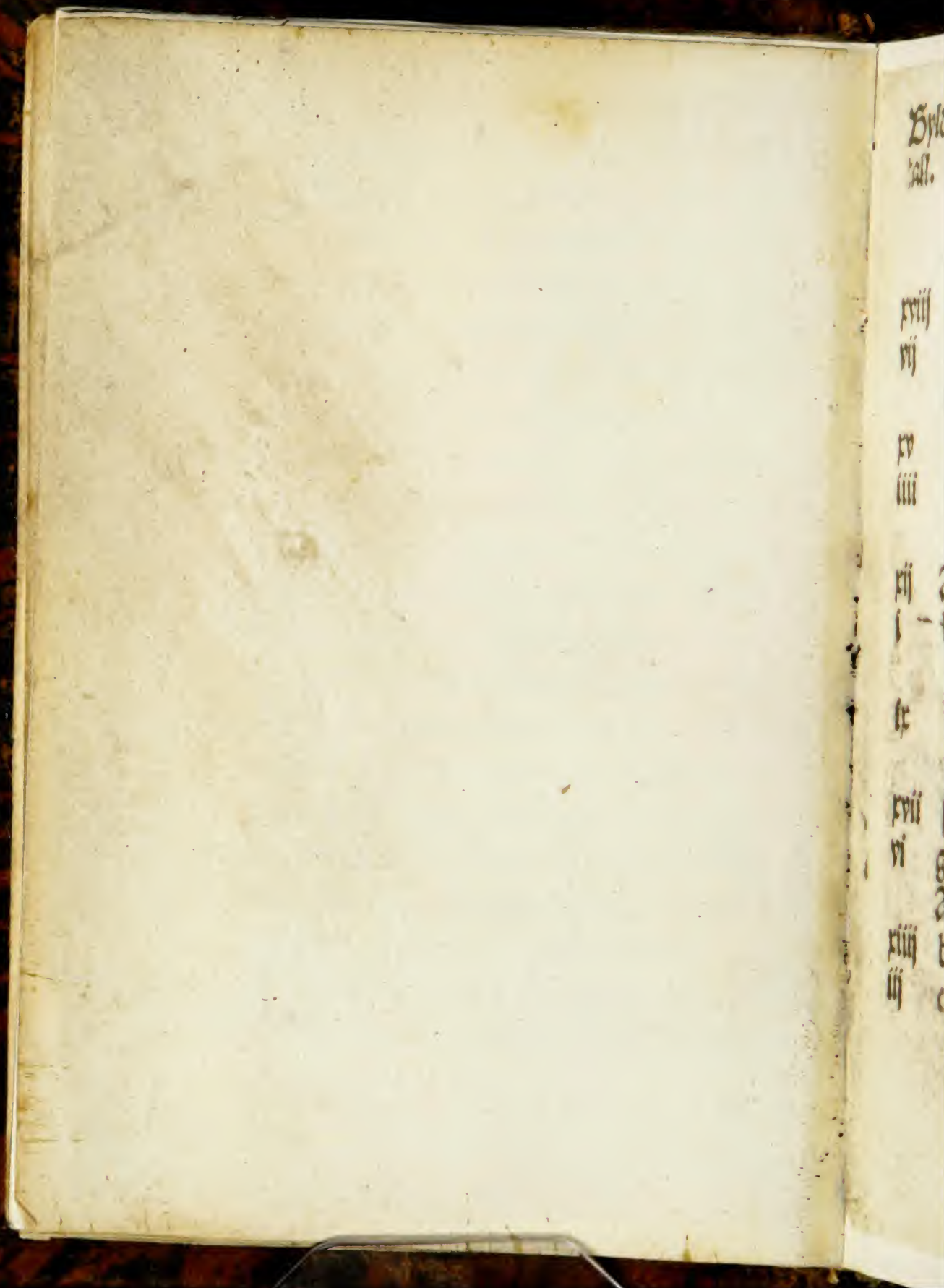
8

DEn alsommectiste gwd ti
loff oc are. Høghbaarne før
ste Her Cristiern met gudz
naade dāmaectiss Konning
zc. til ydmyg tieniste Ere disse tider
nu vdsatte paa ret danske ath hwer
man dem forstonde skal Effter som
Hellighe lære fedre oc doctores i den
hellighe scrift Sanctus Augustinus
Ambrosius. Jeronimus. Gregorius
Ludolphus cartusien. Jacobus sa
ber oc andre flere dem vdtide aff den
verdige helliandz besynderlige naade
och indgydelse Aff hwilke tiider hu
er merke maa den store fruct gudelig
hed oc salighed der er i de spalmer sō
daglige lasiss i den hellige Kirke naar
de reth vdydiss effter Kōgh dauidz
mening och icke saa grofflige som de
føre vdsatte vaare i dhe andre tider
bøgher i hwilke der stonder i (Me
mento dñe dauid) did skal ieg lede

Byldē Søndagiss
tall. bogstæff.

Læfflen
til tegen.

	a		p
xviij	b	Marcelli pauess dag	q ¹⁷
vij	c	Antonyess abediss. dag.	r ¹⁸
	d	Prisce ionfruess dag	s ¹⁹
xv	e		t ²⁰
iiii	f	Ifebiani oc Sebastiani.	v ²¹
	g	Agnetis ionfruess dag	x ²²
xij	a	Vincēti martyris dag.	y ²³
i	b		z ²⁴
	c		aa ²⁵
ix	d	S. Pouelss dag.	b ²⁶
	e	~~S. Policarpus martir~~	c ²⁷
xvii	f		d ²⁸
vi	g		e ²⁹
	a	Valerij biscopss dag	f ³⁰
xiiij	b		g ³¹
iiij	c		h ³²

aa iiij

Februarius hassuer xxviij.
daghe Naar deth er skedd
aar tha hassuer han xxix.
Dage.

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff

Lafflen
til tegen.

xi	d	Brigide iomfruess dag.	e
xix	e	Kyndelmøsse dag.	f
viii	f	s. Blasij dag.	g
	g		h
xvi.	a	Agate iomfruess dag.	i
v	b	Dorothee iomfruess dag	k
	c		l
xiii	d		m
ii	e		n
	f	Scolastice iomfruess dag	o
x	g		p
	a		q
	b		r

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff.

Lafflen
til tegen.

xviij	c	Valentini martiriss dag.	f
vij	d	Sigfrigi pfefforiss dag.	t
	e	Juliane iomfrue dag.	v
xv	f		x
liij	g		y
	a		3
xij	b		7
i	c		2
	d	S. Pederst dag.	f
ix	e	(buden faste.	f
	f	S. Mathie apost. dag	a
xvij	g		b
vi	a		c
	b		d
xliij	c		e

a a liij

Arclus haffuer. xxxi. dage.
Natten xij. tyme oc dagen
xij. tyme.

Byldē
tall.

Søndagiss
bogstaff.

Tafflē
til tegē.

liij

d

f

xi

e

g

f

Lucij pauess dag.

h

xix

a

i

viii

b

e

Thomess de aqno dag

l

xvi

c

m

v

d

n

e

o

f

p

xiii

g

q

ii

a

Bregorij pauess dag
Josepss dag.

r

x

b

s

c

t

xxxi. dage,
te oc dagen

Byldē Søndagist
tall. bogstaff

Lafflen
til tegen.

Laffle
til tegē.

xviiij

vij

xv

liij

xij

i

ix

xviij

vi

xliij

liij

d

e

f

g

a

b

c

d

e

f

g

a

b

c

d

e

f

g

a

b

c

d

e

f

Hertrydss dag.

Bentz abbediss dag

Dorfroedag i faste

pagter dag 4. By

v

x

y

z

a

b

c

d

e

f

g

a

b

c

d

e

f

g

a

b

c

d

e

f

g

a

b

c

d

e

f

g

a

b

c

d

aa v

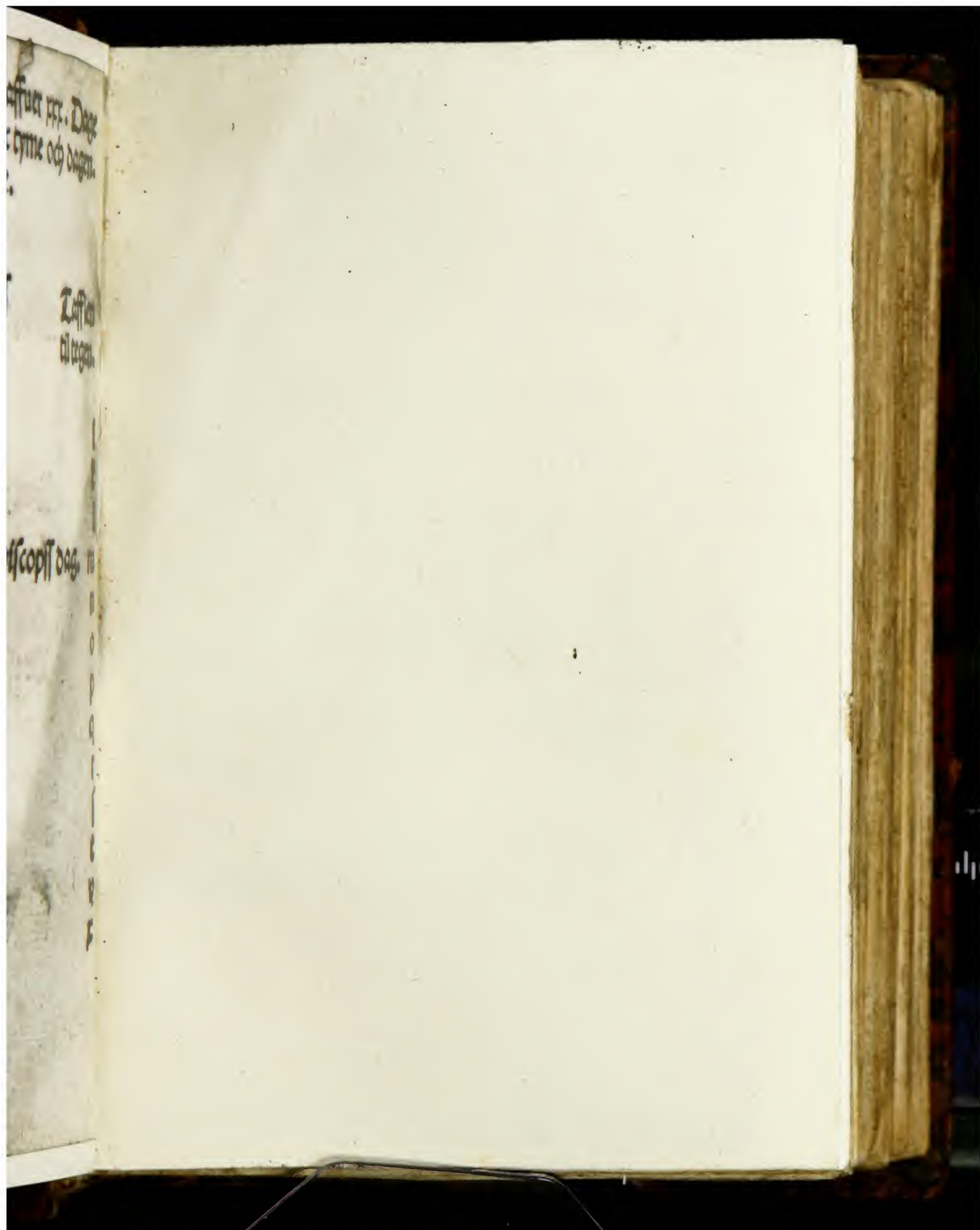
Hyllis haffuer xxx. Dage
 Natten. x tyme och dagen.
 xiiij. tyme.

Byldē Søndagist
 tall. bogstaf.

Tafflen
 til tēgen.

xi	g		
	a		
	b		
xix	c	Ambrosii biscopis dag.	
viii	d		
xvi	e		
v	f		
	g		
xiiij	a		
ij	b		
	c		
~~ix~~	d		
	e		

l
e
l
m
n
o
p
q
r
s
t
v
x

Byldē Søndagiss
tall. bogstæff.

11
Læfflē
til tegē.

xviii	f	Tiburcij z Valeriani dag.	y
xvii	g		z
	a		z
xv	b		z
iiii	c		z
	d		e
xii	e	Simplicij et Serustiani.	f
i	f		a
	g		b
ix	a	s. Jørgenss dag.	c
	b		d
xvii	c	Marcii ewangeliste dag.	e
vi	d		f
	e		g
xiiii	f	Vitalis martiriss dag	h
iii	g	Petri martiriss dag.	i
	a		j

a a vi

M Aius haffuer. xxxi. Dage.
 Natten tyme och dagen
 xvi tyme.

Byldē tall.		Søndagiss bogstaf.	Lafflē til tegē.
xi	b	<u>S. Valburgiss dag</u>	m
	c		n
xix	d	Hellig Korsis dag.	o
viii	e	Dor herriss to:ne frone	p
	f		q
xvi	g	Scti Hāsīs an portā lati.	r
v	a		s
	b		t
xiii	c		v
ii	d	Bordiani et Epi.	x
	e		y
x	f	Nerei et Achillei.	z
	g		1
xviii	a		2

rrr. Dage.
och dagen

Laff
tillaga.
dag m

dag.
le frone

oxat.

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff

13
Lafflen
til tegen.

vij b

xc c

liij d

ix e

viij f

i g

ix a

ix b

ix c

xvij d

vi e

viij f

xliij g

liij a

xi b

xi c

xi d

S. Erick Kongiss dag

Urbaness dag.

Pernillest somfruess dag

aa vij

t

t

a

b

c

d

e

f

g

h

i

e

i

m

n

o

p

E Vniūs haßfuer. xxx. Dage
Natten. vi. tyme och dagen
xviij. tyme.

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff.

Tafflē
til tegē.

	e	Nicomediß mar. dag.	a
xix	f		r
viii	g	s. <u>Rassmuss</u> dag.	s
xvi	A		t
v	b	Bonefacij dag.	v
	c		x
xiii	d		y
ii	e		z
	f	Primi et Ifeli. dag.	z
x	g	Maurini Ab. dag.	e
	A	Barnabe apost. dag.	e
xviii	b		e
vii	c	Ifelscole ionifrueß dag.	e

xx. Dage
ih dagen

Syldē Søndagiss
ll. bogstass.

Tafflē
til tegē.

Tafflē
til tegē.

Dag.

Dag.

Dag.

Dag.

d	a
ij e s. Viass oc modestiss dag.	b
f s. Villemiss abbediss dag	c
g s. Bodeliss dag.	d
A	e
b	f
c	g
d	h
e Dex. twsind ridders dag.	i
viij f (buden faste. k	
g s. Hanss baptiste dag.	l
A s. Knud L. rtugiss dag.	m
b	n
c	o
d (buden faste	p
e s. Pederss oc s. Pouelss dag	q
f s. Pouelss dag.	r

aa viij

Erlus haffuer xxxi. Dag,
Natten vi tyme och dage
xviij. tyme.

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff.

Laffle
til tegē

xix g
viij a **Dor froe dag Visitatio.**

b

xvi c

v d

e

xiii f

ij g

a

v b

c

xiii d

vij e

f

S. Knud Postgiss dag.
Sancti Kels dag.

Handwritten notes in a cursive script, likely a later addition or correction.

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff.

Lafflen
til tegen.

xv	g	Apostleness atskillingd.	e
iiii	A	Marini biscop.	f
	b	Eufemie et iflorencie.	g
xij	c		h
i	d		i
	e	S. Margretest dag.	k
ix	f		l
	g	S. Marie Magdaleness m	m
xvii	A	(dag.	n
vi	b	(budē faste o	
	c	S. Jacobss dag.	p
xiiii	d	Cristofferss dag.	q
iii	e	Marthess ionfru. dag.	r
	f	Pantaleonis dag.	s
xi	g	S. Olwffs Kongiss dag.	t
xix	A		v
	b	Bermani biscopss dag.	x

b b

K. K. 228

Augustus haßfuer. xxxi. dage
Natten. x. tyme och dagen
viii. tyme.

Byldē tall.	Söndagis bogstaff.	Lafflen til tegen.
viii	c s. Pederss dag om höstē.	y
xvi	d Staffenss pauess. dag.	z
v	e	2
	f	3
viii	g Osualdi kongiss dag.	4
ij	a Sixti pauess dag	5
	b Donati episcopi.	a
x	c	b
	d (buden faste.	c
xviii	e s. Laurentss dag.	d
vii	f	e
	g Clare ionfruess dag.	f
xv	a	g
iiii	b (budē faste	h

Der effter begyndiff vor:
froe Lider.

aa

De mas
ria grā.
Iomfru
maria di
fød sel be
budede
all verdē
stor glæ
de. **A**h
at iesus
Cristus

wor herre reuiss hed sens sol: er fød aff
dig. Huilken som bort tog for bādel
sen oc gaff oss velsignelse. oc frelste oss
fra dē euige død. oc gaff oss det ewi
delige liff. Amē. Gabriel engil ind gik
til iomfru marie oc sagde. Hil ma
ria fuld m̃z naade herren er m̃z dig be
nedidet est du ouer alle quinder bene
didet er din liffuis fruct ihesus crist⁹
Amen. Alder helligste iomfru gør
mig verdig til at loffue digh. Oc giff
mig mact mod dyne fiender.

Alsomme
mine lab
nammeli
loff. **D**
is at kom
etom smilige
oc are vare
en belland. **S**
fforte begre
ffuer til euig
gud allōme
delige gud
ifro mariess

B Om
oc f
dis n
sum
Dii ville betin
m̃et oc tack
loff store re
hans vbespe
ig oc lein

O Alsomnæctiste gud vplad
mine læber: at ieg maa tacke
nemmelige frøndgøre dith
loff. O barmhertige gud:
werdis ath komme mig til hielp. O
herre kom snarlige at trøste mig. Her
der oc are vare gud fader oc søn oc
then hellicand. Som vareth haffuer
aff første begyndelse oc nu er altiid
bliffuer til euigtid Amē. Alla. Loff
uer gud alsomnæctiste Vii ville syunge
gladelige gud loff. I alsombelligste
iōfrow mariess are. Venite exul. dñō.

Bommer met en stadig tro
oc kerlighed. Vii ville gle
dis mod gud oc loffue Ihe
sum Cristum vor fralsere.
Vii ville betimelige gonge fore hans
ansict oc tacke hannū inderlige fore
haff store velgernynger: Och loffue
hans vbesyelige godhed baade met
ig oc lesnynggh. Vii ville syunge.

A a ii

I ville loffue dē euighe gud
som er vor skabere oc frælses-
re. thii han vil icke fortabe
menniskene som han igen-
løste met syt v̄dige vskyldelige blod
han er gud oc herre offuer all verdē oc
mange verdens v̄milde h̄offdinge s̄o
ware modh hannū de ere nu hans
cristelige och tro tienere I alsomhel-
ligste iomfr̄u mariess. Heder oc ere.

I ville tacke den ærefulde
gudh som skapte hassuit oc
iorden oc salde paa knæ fore
hans blyde ansiet oc bedis-
nade aff hannū faare vore synder m̄z
sørgende h̄ierte oc grædende thaare:
thii han er vor herre oc skabere. och
wii ere hans fattige creatur oc tienere
Vii syunge gud loff.

Vd then helliād taler til mē-
niskē sigendis. Men i ere
nu i nadens tiid oc høre
then, rette cristelige tro

gudz lerdom. Tha hassuer en stades
lig tro oc frester mig icke sō ere for
fedre giorde i det gamble testemente:
forherdendis dem i deris vantro al
ligeuel at de saage myne mange vn
derlige gerninger oc iertegen. I alsō
helligste iomfru maries heder oc ere.

Iferetyue aar men ieg dem
fødde i øst: fortørnede de
mig ydelige bedēdis till aff
gude: daa sagde ieg sandes
lige. Men de ere saa vantro oc forblin
dede i deriss hierter. tha skulle de ic
ke komme i det fructsommelige lād
som ieg den loffuit hāgde. Vii ville
syūdge gud. Heder oc ere. I alsom
heliste. Vii ville syunge. Hymnus.

Iomfru marie (Quē terra.
fødde ihesum som alle crea
tur tiene baade i hemelē paa
iorden oc i hassuit oc. Dē sō
regerer hiemerige iøderige oc helue
de. Iomfru maries liff som opfuld

A a iij

wor met den helliaend: bar ihesun. so
sol och maene oc alle creatur tiene:
oc ere vndergiffne til ewig tiid. O
hwor hellig er mistunhedz moder
Maria aff saadan stor vnderlig gaff
ue at den almectigste gud som alting
haffuer i syn mact: ville verdis til at
tage mædom i hennis fyste iomfrue/
lige liff. Hun vaar hellig oc fructs o
melig giord aff den helliaend effter ga/
briell engildz ord. Ifordy den fød/
dis aff hennis liff som alle patriarc
ker oc profeter lenge tilforn begæret
haade. O maria mistunhedz moder
bestemme oss fra wore fiender oc anæ/
me oss i wor dødz time. Neder oc ere
were dig gudz søn som fødder vor
aff iomfrw marie. Loff være oc gud
fader oc gud den helliaend til euigh
tiid. Amen.

Antiphona. Velsignet er du maria.
Domine dominus noster.

D Aldermectiste gudh fader
som er vor herre ac besker/
mere huor vngerligt oc meg/
tigt er dit nassn i all verden.

Thii at dyn bñdidhe søn er opfaren
ouer alle hemle oc engle koor. Du ful/
kōmede hās ere oc loff: oc lod smaa
børn loffue hannū daa han kom ind
i iherusalē som ropte oc swnge. Vel/
signet er dw som kōmer i dē alsom/
mectiste gudz nassn. Thz giorde dw
i øderne dyne vuēner til blysel oc skēd/
sel fordy at de icke ville tro at han vor
sander gud oc dyn eneste søn aff hiē/
melē. O gud huor mechtig er dit nassn
men ieg skal se dine verdige apostle oc
helgen oc sol och maane effter myn
død som dw haffuer skapt. O gud
huor er mēnistken: men du ville hās
num i hukōme oc lade dyn benedide
søn tage mādom faare hās skyld oc
taale dē horde død oc pyne. Dw ha/
uer effter hanss opstādelse hedret och

A a iiii

ered hannum oc giort hannū me tig
offuer alt dñz dñw haffuer skapt. D
gud fader dñw haffuer oc guiffuit i
hans wold fā faar diur oc alle andre
creatur som paa iorden er Sāmeles
dis alle frøle som fluge i lucthē oc al
le fiske som er i vandet oc alt andet
som til er baade i iemerige iøderige
oc i heluede. D alder mectiste gud fa
der sō er vor hene oc beskermere: hwo
vnderligt er dyt naffn i all verden.
Heder oc ere. Hil maria. Velsignet
est du offer alle quider D hellige gud
moder.

Geli enarrant gloriā dei.

Alle engle profeter och apos
stel kñdgiorde ihu cristi bes
nedide fødzell: hans store
mact oc verdighed: oc eres
fulde opstandelse: oc mectige opfars
relse til hiemmelis. Siden apostelen
vaare opfulde miz den heliand tha
kñdgiorde the den cristelige tro off
uer all verden: ssa clarlige oc oben

barlige som solen ſkein i hiemmelen.
Men pfeterne i det gamle testamēte:
de ſcreffue oc ſpaade aff gudz tilkom
melse dog icke ſaa clarligē eller obē
barlige. Ther er inthz tunge maal til
i all verden: ſom ey haſſuer høit apos
telenes lerdom: thii at deriſſ predic
ken er obenbaret offuer alle land oc
rige. Criftus vor herre tog ſyn bolig
i iōfrw marie liſſ i ſolgiſſen: oc lod
ſig føde renligen aff hende for v den
all ſmitte: ſom en brudgomme deg
ligen oc velkled vdgonger aff ſit bru
de huſſ. Han kom ned til verden aff
ſyt høggeſte hēmeliſke ſede oc glæddis
til at igenløſe menniſkens kōn: ſom
en kēmpē ther offuer vinder ſyne fiē
der. Han opforigē til hiemerige eſſter
døden: oc ſider hoſſ gudz faderſſ hō
gre hond: han nechter engen ſin kē
lighed oc naade. Hās buddord ere
vdsende oc kundgiorde offuer al ver
den the ere oc heilige oc retferdelige.

A a v

Thi haffue de omwent mange mē/
nistis hierter til gud. Hwo som leff/
uer effter dem. han lærer at. forston/
de then glæde ther er i hiemerige.
Budz low oc retuished : giffuer mē/
nistens siel aandelig hugswalelse : oc
opliuser hās hierte oc vnderstødelse.
Den gudfryctelige tieniste sō nogen
gør gud her paa iorden: hun skal lø/
nes i hiemerige till euig tiid. Budz
budord ere sande oc retuise i dē selff/
ue thii bō: oss mere at elske dem. en
alt thz guld oc sølff oc dyrebar ting i
verden er. The ere sødere en all then
sødme som i verdē findis kan. O dw
ewige gud fordy skulle alle menniske
holde dine budord: thii at hwo dem
fulkōmer han fonger den ewige løn
i hiermerige. O gud hwo kan i hukō/
me alle sine sinder: forlad mig fordi
alle myne forglemde synder oc frelff
mig fra dieffuelē som altiid skynder
mēnisten til synd oc ondskab ssonz

ger hā icke wold offuer mig: tha bliff
uer dw hōff mig: oc rēser mig fra alle
myne synder saa bliffuer myn bøn
tacknēmelig i dyn asyn. O gud som
mig haffuer skapt oc frelst met dyn
død: kō mig nw oc altid til hielp oc
trōst Heder oc ære Til ma. O hellige
gudz moder du lignes ved i mirre træ
aff huilke sō vð flyder alder sødeste
luct O i alle hiemēigis helgē. Dñi ē f.

Al verdē oc iordē oc de sō bo
paa hēde høre gud til sō alti
ng skapte. Verdē er hānū vn
der gissuē: hā skickede mēnis
kēs salighz først i Noe daa flodē gick
offuer verdē sidē i israels folk daa hā
dē frelst i det røde haff: nw hōff off
met dob oc cristendō. O alsōmectiste
gud huad mēniske skal opfare til hie
merige oc bliffue i dē euige glede (dē
helliand suarer) then som skellige
lessuer for vden swig oc falskhed
oc andre dødelige synder: och ey

A a vi

forløster sin tid vnyttelige hā skal fō
ge ewig velsignelse oc misfūhed aff
Ihesu cristo verdēs frelsere. Alle de
som effter følge hās vilge skalle bliff
uesalige oc se hās blide ansit til ewig
tiid. Tha crist⁹ vor herre vor pinther
paa korset faar oss til døde. oc neder
for till heluedis tha ropte dē helliād
af hiemelē oc sagde Di heluedis hōf
dige oc dieffle lader op oc bort tager
ethers porte thii at thē erefulde oc ster
ke konge skal der nu ind gonge The
sagde hwo er den arefulde konge (dē
helliand suarede) dē sō er herre offuer
alle herzer ac alsom sterckest oc mectis
gst: hā er dē erefulde kōge Dē tid cri
stus opfor til hemels met de siele hā
vdtog aff heluede da sagde den hellis
and. Di hiemerigis engle oplader
hiemerigiss porte mod dēne areful
de kōge oc hāss selfkaff. Englene suas
rede Hwo er dē erefulde kōge (dē hel
liād sagde) dēne er then arefulde kō

ge som er herre offuer ether : och alt
hiemerigis selfkaff. Heder oc ære.
An. O i hiemerigis helgē loffuer dē/
ne benedide iōfrw met alder sōdeste
engle sang. vsus. O hellige iomfrw
tēck paa allis vor salighed: faare det
skyn oc deylighed som dw hassuer i
hiemelē. O hiemerigis drotning tag
off alle i din beskermelse. Kyrieley.
Gud fader mis kunde dig offuer off.
Guds søn mis kunde dig offuer off.
Gud dē helliād mis künde dig ouer off
Pr nr. Vor fader som er i hiemelen
hil maria. O herre led off ey i frestel
se. Men frels off fra alt ont. Amen.
Dē barmhertige gud frelse oc besker
me off fra alt onth formedelst alder
ere fulleste oc heligste iōfrw Mariess
oc alle hās verdige helgēs bøn skyld
Jube. Herre gør velsignelse. O helli/
ge iōfrw offuer alle iōfrwer bed faa
re off til vor herre Jhm cristū Amē.

A a vij

O Alder helligste iōfru offuer
alle iōfruer: hiemerigiss kō
gis moder oc daather: giff
off dyn hielp oc trøst: at vii
for dyn bøn skyld: mwe fōge hieme/
rigis lōn met gudz vdualde helgē til
euig tiid. O gud mis kūde dig offuer
off. Vii tacke dig hēmelste herre. Re/
sponsoriū. O du hellige oc rene iom/
frw ieg ved icke met hwad loff ieg kā
tilbørlige prise oc ære dig. Thii at du
barst den i dit iomfrwelige liff som
hēmelē icke kā beslutte. Velsignet est
dw blāt alle quider oc velsignet er din
liffuis fruct. Thii at dw. Herre giff
velsignelse. O iōfru maria bed faare
off met dyn milde bøn. Amen.

O Maria som er aldemildest
oc alder heligst: blāt alle hel
gen i hiemerige: bed faare
off at dyn sōn hiemerigis
konge vil anamne wor bøn for dyn
skyld: oc forlade off vaare synder fa

are then kerlighed hā haffuer til dig.
O gud misfunde dig offuer oss wi
tacke dig hemmelske herre. Hellig est
du iōfrow maria sō barst gudz sōn ver/
dēs skabere. Du fødte dē dig skap/
te oc bleff alligenel en ren iōfrow till
ewig tiid. vsus. Hil maria fuld met
nade herre er miz dig. Du fødte den.
Here velsigne. O hellige gudz moder
var altiid wor trøsteride. O hellighe
gudz moder som verdig vor at vndfō/
ge oc fødte den gud som all verden ey
kan beslutte forversfue oss vore syn/
ders forladelse miz din milde bøn:
at wi som igenlōsde ere met dyn liff/
uis fruct: mue for din skyld opfare i
det ærefulde hiemerigis rige som du
nw est miz din velsignede sōn til euig
tiid. O gud misfunde dig offuer oss.
wi tacke digh.   Responsoriu.
Salig est du iomfrow Maria: och
verdig ath loffuis aff alle Engle oc
mēiske. Thii at retuiffhedzens sol
A a viij

Ihesus crist⁹ voor herre er fød aff dig.
Versus. O maria bedh faare de hel-
lighe kirkis stat och all verdens stat
baade mend oc qwinder. Och lad de
alle fornemne dyn hielp som dig ere
och hogtidelige loffue. Thii at ret-
uisthedzēs sol. Heder och ere. Thii.

O Te deum laudamus te.
Gud wii loffue dig och kē-
dis at du est wor herre.
Alle cristne menniske be-
dre digh gudfader som er ewinde-
ligh. Alle engle och offuer engle cheru-
bin oc seraphin loffue digh til ewig
tiid siwngedis. Hellig er gud fader.
Hellig er gudz sön. Hellig er gud the
helliād. Som er gud och herre offuer
alle engle skare. Hēmelen oc iorden
ere opfulde met din ere och mectig-
hed. O ueldighe gud: alle helige apo-
stel: alle ppheter alle martyres alle hel-
lige iōfruer och alle andre helgē i hiē-
merige loffue dig. Alle cristne men

Idē Søndagiss
bogstaf.

Tafflen
til tegen.

	c	Vor froe dag dyre.	i
xij	d		e
	e		i
	f	Agapiti martiriss	m
ix	g	Magni martiriss.	n
	A	Bernardi confessoris dag.	o
xvij	b		p
vi	c		q
	d	(buden faste.	r
xiiij	e	s. Bartolomeiss dag.	s
ij	f		t
	g		v
	A	Ruffi martiriss dag.	x
	b	Augustini episcopi dag.	y
	c	s. Dāsis halss huggelse dag.	z

bb ij

September haßfuer xxx.
ge. Natten. xij. tyme oc
gen. ix. tyme.

Byldē Søndagiss
tall. bogstaf.

Lafflen
til tegen.

xvi f Egidiss dag.

v g
a

xiiij b

ij c

d

x e

f Vor Ifroe dag Nativita.

xviiij g

vij a

b Proti et Jacincti mar.

xv c

iiij d

e Hellig Forssis

e
e
e
a
b
c
d
e

Byldē Søn
bog

f Nic
g Luf
a Lat

b
c

d
e

f S.

g S.

a
b

c
d

e
f

g Je

Byldē Søndagiss
tall. bogstaff.

Lafflen
til tegen.

xij	f	Nicodemi mar.	m
i	g	Eufemie iomfruess dag.	n
	A	Lamberti mar.dag.	o
ix	b		p
	c		q
xvij	d	(buden faste	r
vi	e	S. Mathei apostel dag.	s
	f	S. Mauritz dag.	t
xiiij	g		v
iiij.	A		x
	b		y
xi	c		z
	d	Cosme et Damiani.	z
xix	e		z
viii	f	S. Michell dag.	e
	g	Jeronimi dag.	e

bb iij

October haßfuer. xxxi. dage
Natten xiiij. tyme och das
gen x. tyme.

	Byldē	Søndagiss	Taffle
	tall.	bogstaf.	til tegē.
xvi	A	Remigij bīscopss dag.	a
v	b		b
xiiij	c		c
ij	d	s. Francisci dagh	d
	e		e
x	f		f
	g	s. Berittiss dag.	g
xviiij	A	<i>Sancti Martini</i>	A
vij	b	s. Deyenss dag.	b
	c	s. Bereoniss dagh.	c
xv	d		d
iiij	e		e
	f		f
xij	g	s. Calixti pauess dagh.	g

xxi. dag
ne och dal

Byldē Søndagiss
tall. bogstaf.

Tafflen
til tegē.

Taff
til tegē
dag.

i	a		p
	b	s. Balli confessoriss dag.	q
ix	c		r
	d	Luce ewangelistiss dag.	s
xvij	e		t
vi	f		v
	g	De xi. Twisind iöfueriss d.	x
xiiij	A		y
iiij	b	Søffuereniss dagh.	z
	c		2
xi	d		2
xix	e		f
	f	(buden faste.	f
viiij	g	s. Simonis z Jude dag.	a
	A		b
xvi	b	Theodogari biscopss dag.	c
v	c	Quitiniss dag. (bude faste.	d
		bb iiij	

Nouember haßfuer xxx. Da
ge Natten sexten tyme och
dagen. viij. tyme.

Byldē Søndagiss
tall bogstaff.

Lafflen.
til tegen.

d Alle helgeness dag.
e Alle siele dag.

xiiij
ij

f
g
a
b

x

xviij
vij

c

d

Villatiss biscopss dag

e

f

xv
iiij

g

Martini biscopss dag.

a

xij
i

b

Briccij biscopss dag.

c

e
f
g
h
i
e
l
m
n
o
p
q
r
s

Fuer xxx. d.
en tyme op
le.

Lafflen
til tegen.

dag

dag.

dag.

Byldē Søndagiss
tall bogstaf.

Lafflen
til tegen.

	d		t
ix	e		u
	f		x
xvij	g		y
vi	a	s. Elizabeths dag.	z
	b	Edmundi kongiss dag.	z
xiiij	c	Dor froe dag psentatiōis.	z
iiij	d	Cecilie ionfruess dag.	e
	e	Clemenss pauess dag.	e
xi	f		e
xix	g	Katherine ionfruess	a
	a		b
viiij	b		c
	c		d
xvi	d	(buden faste.	e
v	e	s. Andrisiss dagh.	f
		bb v	

Hyde Son
call. bogf

**Tafflen
til tegen.**

85

86

L

三

०

三

e

1

5

31

五

b

C

४

c.

11
12

...

二

二

2

**Laffen
til tegen.**

ix	f		
xvii	g		
vi	a	O sapientia.	
	b		
	c		
xiiii	d	(buden faste.	
iii	e	s. Thomess aposteleff dag.	
	f		
xi	g		
xix	a	(buden faste.	
	b	Twle dagh.	
viii	c	s. Staffenss dagh.	
	d	s. Hanss dag.	
xvi	e	De vſkyldige bønss dag.	
v	f	s. Thomess biscopss dag.	
	g		
xiii	a	Sancte Siluesterss dag.	
		bb vi	

24ure ⁹	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	nūer ⁹ .
	2	f	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	a	b	c	d	e	f	g	Aries.
	f	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	Aries.
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	Aur ⁹ .
	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	Aur ⁹ .
	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	gemini.
	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	gemini.
	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	acer.
	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	acer.
	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	ancer.
	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	a	Leo.
	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	a	b	Leo.
	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	a	b	c	Virgo.
	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	a	b	c	d	Virgo.

der syhliche
 der paa den
 der sancte
 der mygelich
 der all liffu
 der fti gud; b
 der stox na
 der. Dse
 der Saphael oc
 der engle iea
 der i affi
 der myn
 der gpxe m
 der engden
 der rogedif
 der fous
 der fieder L
 der fionfr
 der grüne
 der fous.
 der som ige

ner syhlige oc vsynlige at ieg ey fortal
bess paa den strēge dom. O dw wer/
dige sancte Michild iegh beder digh
ydmigelighe ath dw beskermer migh
fra all liffuiss fare formedelst Ihesu
cristi gudz benedide sønss skyld och
den store naade dw haffuer aff han/
nwm. O sancte Gabriel oc Sancte
Raphael oc alle andre engle och off/
uer engle iegh beder ether ydmigeli/
ge, at i gissue mig hielp oc styrcke ath
engen myn wven fonger machth till
ath gøre mig skade til land eller vand
At enghen mig dræber soffuendiss el/
ler vogēdiss met nogē bradød. Seer
gwdz kors flyr borth fra migh alle my
ne fiēder Gwdz søn som fødder vor
aff ionifru Maria han offuer vondz
den grūme dieffuell met deth helli/
ghe kors. O dw gud verdenss frelse/
re som igenløssde oss met dit hellige
b b viij

Korssoch dit verdige blod; vdydelse.
Vii bede dig nu at du bestermer oss
thii du est vor gud oc skabere.
O hellighe gudh. O stercke gudh.
O vdydelighe gwd freloff. Gud;
Korss frelse oss. Gud; Korss beware
oss. Gud; Korss besterme oss i gwd
faderss sønss oc den helliand; naffn.
Amen.

Dēne effter screffne bøn dictede sctūs
Augustin⁹ aff dē helliādʒ ingydel
se hwō henne lass hōrer elʒ bær
paa sig hā skall icke forfariss
paa iordē i vār vand eller
ild han skal ey helder
dø aff bradød hw
ad han retferdes
lige bediss thz
fōger hā.

Du alsōmectiste gud vār
mig arme syndige mēnisse
mild oc barmhertig och be
skarme mig alle mine dage
saa lenge ieg lessuer. O du eniste gud
som Abraham Isaac och Jacob priarc
ker dyrckede foren rath gwd forbar
me digh offuer mig och send mig setē
Michild dyn werdige offuer engel
at hā mig bewarer fra alle mine vne=

niste offuer all werdyn loffue dig oc
vederkende dig gud fader alsomme/
ctiste oc din eneste søn ihesum cristū
wor frelsere oc den verdige hellicand
alle bedrøuede hierter hugswalere.
O Criste Gudz faders ewige søn:
som icke forsmade at ananne mā/
dom aff Jomfrw Mariess rene
oc kyske legeme: met hwilken dw
igenløssde menniskenss køn fra dieff/
uelen oc oplost hiemerigiss rige for
alle retferdige cristne mēiske. Dw
sider nw i hiemerigiss rige hoss gudz
faderss hōgre hond: oc wii tro ful/
kommelige at dw skalt igen komme:
och domme leuendiss och døde.
Thii bede wii dig alsōmectiste gud
at dw kommer oss dine tienere till
hielp: som dw igen løsd hassuer met
dyt verdige blod. Vnd oss ath songe
thē ewige løn met dine werdighe hel/
gen. O gud frelss alle tro cristne mē/
nisse: regere dem her i verdē effter di/

B b

ne budord : och tag dem siden til the
ewighe glede. O gud wii ville loffue
dig alle wore daghe och sammelediff
dyt benedide naffn til ewig tiid.
Verdiff til at frelse oss i dag och hus
er dag fra dødelige synder och alle
andre synder. O herre gud forbarne
digh offuer oss. O gud lad din nade
och barmhertighed saa bliffue offuer
oss sō wii fulkōmelige tro oc haabess
til dig. O gud ieg haabes stadelige
til dig at ieg ey skal bliffue fortæbed
til ewig tiid. Gud fader sagde til iō
fru marie. O kere dæther hør veluils
lige oc acthe den ere digh nw skeer.
Thii at myn eneste søn hæffuer vd
vald digh til sin moder saare dyn id
myghed och rēlighedz skyld. Ad lau.
O Alder veldigste gud werdis
at komme migh til hielp O
herre kom snarlige oc trøste
mig. Heder oc ere være gud
fader oc gudz søn : oc gud dē helliād

Gom varet h
delle oc nw er
wig tiid. Am
god alsomme
maria er rpta
Dominus
Dr
U legem
de o
man
veligh. Dan e
in guddom
Gode stadfest
fæle och disci
han den send
Halle falde a
sin din bolig
memerigist t
ne menni ke
aff ewig tiid
de. O gud d
lerde oc pr
testamente

den til
vill loff
nime
ig tiid.
ag och
r och
forbarn
din ne
fue off
och ha
stadeli
fortab
gode til
p: rel
v fter.
ffuer v
e dyn id
Ad lo
wordis
hielp
et p
re gud
belli
Som varet haffuer aff første begyn
delse oc nu er och altiid bliffuer til e/
wig tiid. Amen. Alleluia. Loffuer
gud alsommectiste. Añā. Jomfru
maria er vptagen i hemelen.

Dominus regnavit decorem.

Der herre vor her paa iordē
legemelige oc i hanſſ ereful/
de opſtādelse giordelhāsyn
mandom ſkinnēde och vð
deligh. Han opfor till hiemmelſ met
ſyn guddommelige mact oc klarhed.
Sidē ſtaðfeſte han ſyne hellige apo/
ſtele och diſcipele met den helliād ſō
han den ſende pingetz dag at the ey
ſkulle falde aff dē hellige tro. O gudz
ſøn din bolig er beredet i den øuerſte
hiemerigiff trone: oc i alle gode criſt/
ne menniſkeſſ hierter: du waſt gud
aff ewig tiid oc bliffuer for vðē en/
de. O gud dyne apoſtele oc diſcipell:
lerde oc prædicke de det verdighe ny
teſtamente offuer all verden.

B b ij

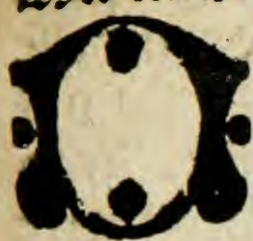
De fund gjorde obenbarlige dē hel-
lige tro: oc bebudede mēiske hie-
merigiss salighed til ewig tiid. De
ware mectigere met dyne ord och ier-
tegen som de gjorde: en werdēss hōff
dinger met deriss mord oc pine som
de tede mod dem ath de funde vd-
sluct den hellige tro. Alligenel at de
waare saa mectige och mange som
fortrycke ville dē hellige tro och gud-
lerdom. Dog vor oc Cristus ihesus
vor frelsere meget sterkere som sider
øuerst i hiemerigiss trone hōff Gud-
faderss hōgre hond. O veldige gud
dine budord ere sagde oc fundgior-
de aff dine apostele oc helgen: oc sidē
stadfeste met dine store vnderlige ier-
tegen: at inthz mēiske skall trøile paa
dem. Thii er thz tilbørligt at den hel-
lige kirke som er alle cristne mēiske
samsūd. huer effter sin stat oc skickel-
se: skall haffue et renligt och bequē-
meligt leffnid sō dig skall tiene. Ath

deriss gemit
ne dig tacne
Thi maria. I
Ja
wer
rer
hien
fabere oc fr
hōff anset mu
re och vedert
hede m3 han
hætte oss oc
ihesus er vor
hōff solck o
daglige legen
oc aandelige
Thii loffue
Ihō komm
Hedrer oc l
thii han er
barmhertig
hies ordh
tiid. Hed

deriff gerninger oc tieniste kan bliff
ne dig tacknemmelige. Heder oc ere.

Hil maria. Psalmus. Jubilate deo.

I alle mēiske som ere i all
werden loffuer erer och hed
rer gladelige aff alle etherff
hierter cristū ihesum etherff

skabere oc frelsere. Songer alle faare
hass ansict met aandelig løst oc glæ
de och vederkæder at han som oss igē
løfde m̃z hanff haarde død oc pine:
skapte oss och ickē wii selffue Crist
ihesus er vor herre oc konge: oc wii ere
hanff folck oc tienere. han føder oss
daglige legemelige meth iordēs grøde
oc aandelige met sict verdige legeme.
Thii loffuer hās benedide naffn oc
i hw kommer hans store velgerniger
Hedrer oc loffuer den benedide gud
thii han er mild och misfūdelig hās
barmhertighed er ṽbegribeligh och
hās ordh skal bliffue sande til ewig
tiid. Heder och ere. Hil maria.

B b iij

Psalmus. Deus deus meus.

Dhemelske fader ieg loffuer
dig nu i solens oprindelse
faare din benedide søns
refulde opstondelse. Jeg
begerer dig aff al myn siel hvo hierte
och synd: myt dødelige legeme beger
rer och at komme til dig. O gud du
haffuer seet til mig misfændelig i dē
ne syndige werdē at ieg maa kom
me och se dyn benedide eræ oc glæ
de i hiemerige. O gud ieg skal tacke
dig ewindelige thii at dyn misfænd
hed er bedre en alle de liff i verdē ere.
Jeg vil oc loffue dig saa længe ieg leff
uer her i verdē: oc bede til dig met op
ragte hender. Dyn siel vederquegis
aff dit loff: sō legemed aff alder be
ste føde. Dii skal ieg met stor glede
hedre dit benedide naffn. O ewighe
gud fader ieg skal i hvo komme digh
naar ieg hwiles om nathē. Och strax

seg opstonder om morgenen skal ieg
øffue mig i dyn tieniste: och tacke dig
faar dine velgerninger thii at du ha/
ffuer frelst mig. Jeg skal glædis i dyn
retuisshedz och barmhertighedz bes/
kermelse. Wyth hierte oc hrv er stades/
lige til dig thii at dw met dyn gud/
domss mact haaffuer frelst mig. Wy/
ne siender arbejde fast at fordissue
mig: dog haabess mig at the thz gø/
re forfengelige: thii at de skulle self/
ue ned tryckiss i heluediss affgrund.
Det dit brendende suerd och blissue
ther hoss de andre suigefulde dieffle
til euig tiid. Cristus Ihesus vor her/
re oc konge er hederlig oc ære fuld: hā
elsker och priser de menniske hannū
rettelighe vederkende. Den tiid skal
kōme at alle deriss mwnde skall stop/
piss oc lyckiss som talet haaffue mod
gud oc den cristelige tro. Oc mēnisse
som nw bespotte och formaa den hel/
lige kirkeff lerdom oc gudz bud ord.

B b iiii

De skulle vdelyckiss aff dē helligtres
foldighed fra den euige glede.

Deus misereatur nostri.

O Alsomnectiste gud fader
forbarne dig offuer oss for
lad oss waare synder. Vels
signe oss och oplyuss waare
hierter met dē helliād. Vnd oss dyn
naade at wii mue kēde her paa iordē
Cristū ihm vor lissuis vey oc saligs
hed ad alle menniske baade iøder
oc hedninger mue komme til den cris
telige tro. O barmhertigste gud alle
menniske bør at tacke dig faare dine
store velgerninger. Du gaffst iøderne
først dyne budord: och sidē omwēs
de hedningene til dig som dyrkede
diefflene oc baade til aff guder. O
aldermegtiste gud och skabere alle
cristne menniske loffue digh: thij at
iomfru maria fødte ihesum vor frels
sere. Velsigne oss gudh fader: gudh
søn: och gud den helliand och gissue

off syn naade oc tillade at alle de mē
niste i werden ere mwe bliffue gud
fryctendis. Heder och. Hilmaria.
ps. Benedicite omnia opera.

O Alle creatur oc all dē ting sō
til er : loffuer hedrer ærer
och tacker eder gud oc ska/
bere ewidelige. **O** alle gudz
engle och de ty hembles loffuer dē als
sommectiste gud. **O** du nyende hem/
mel som øuerst er blāt de hembles sō
om roris. **O** i alle engle som er i den
øuerste stadige hēmel loffuer den be/
nedide gud. **O** sol : maane : alle stier/
ner : och alle hembles loffuer gud. **O**
regn dug och alle honde værlig loff/
uer gud. **O** ild oc varme somner och
vinter loffuer gud. **O** hært oc wær
rimfrost oc alle honde kuld loffuer
gud. **S**ne is hæffl nat oc dagh loff/
uer gud. Klarhed oc mørkhed : tordū
oc lyn ild : oc alle skyer loffuer och
gud. Jorden skal oc loffue och hedre

B b v

gud til ewig tiid. Alle bierg baade
småa oc store och al de gode paa ior-
den er loffuer gudh. Alle vand: haff-
uit: floder aær strøme och kylder loff-
uer gud. Qualffue oc alle andre fiske
som leffue i haffuit oc ferske vād loff-
uer gud. Alle fule som leffuer i varet
loffuer gud. Alle dyr baade småa
oc store oc alle mēnistenss børn loff-
uer gud. Israellss folck bør serdelis
at loffue hedre och ere de alsonnec-
tiste gud til ewig tiid. Di presther och
alle andre som vide ere til gudz embe-
de loffuer gud. Alle retuise mēnistess
siele och alle gudz helgene baade i hē-
melen och paa iorden och alle ydmy-
ge hierter loffuer gud alsonnec-
tiste. Di hellige tre vskuldige iøder anania
azaria och misael som faste vaare i de
brødene on och lue for gudz navn sky-
ld: och bleffue alligeuall vbrende och
vskadde loffuer och hedrer gud also-
nec- tiste. Dii skulle hedre ere oc til

bede then
fader: gud
faare en gud
gud som sid
giff trone de
fuld for vo
gud besferr
delige. Am
heder och
Psalmus.

O d
n
L
re i deth
gudh. Di
maane: pla
melen loff
fulkomme
ther till.
lemente
ffue off

bede then hellig trefoldighed : gud
fader : gud søn : och gud then helliad
faare en gud til ewig tiid . O herre
gud som sider i den høgste hiemeri/
giss trone dw est benedidet och are/
fuld for vden ende . Den ewige
gud besterme och velsigne oss ewin/
delige . Amen.

Heder och ere. Vil maria.

Psalmus. Laudate dñm de celis.

O Alder clareste och skynens/
de engle : : loffuer den als o/
mectiste gud i hiemeringhe.

O alder degliste engle som
ere i deth nyende engle for loffuer
gudh . O i skynnende creatur sol oc
maane : planeter och alle stierne i hē/
melen loffuer gud daglige i det at i
fulkomme det han hassuer skapt et/
ther till. Alle hiemle och de fyre e/
lemente ild ver van och iord gi/
ffue oss aarsage til at loffue gud :

B b vi

forhiemerigiss rige och denne deyllis
ge werden: som han skapte met syne
ord effter sin vilge. Bud haffuer
skicked alle creatur at hwert skal
lessue effter syn nature: och hans
budord. Inthet creatur huerke i hē
melē eller paa iordē bryder mod sāne
gudz budh ordh vde all enesthe sindis
ge hōsserdige och veruordige mēniske
Alle creatur som lessue vdi iordē baas
de drager omme och alle andre dyur
som bo vnder iorden. Sammelediss
hwalffue oc alle andre fiske som er i
vandet lossue oc gud deriss skabere
huer effter syn nature. Ild var hagel
sne regn storm iss frost oc kuld lossue
gud i det de fulkomme hans vilge.
Alle bierg baade smaa oc store. alle
træ paa iorden m̃z deris fruct gissue
off til kende at oss b̃r at lossue gud
Saa g̃: oc alle dyur baade vilde och
tanne: oc alle fule i lucthen Alle k̃o
ger. f̃rster h̃ssdinge riddere fribas.

arne oc alle andre menniske baade
med oc quinder: fruer oc iomfruer:
drenge och piger smaa oc store: bþ: al
le at loffue dē aldermectiste gud: nā
Thii at thz er ypperst offuer alle nā
baade i hemmelē oc paa iordē. Gud
loff kan aldrig fulkommenlige sigis el
ler gōis aff noget creatur. Gud vil
optage alle syne tro menniske til det
euige rige met krop oc siel paa dē yder
ste domme dag. Alle gode menniske
som her paa iordē haffue gud for øgē
oc forsmāa denne forgengelige wer
den de loffue gud met deriss renlighe
hierte oc ydmyghe tienisthe.

Cantate domino. O i alle cristne
menniske siunger: oc loffuer gud al
som mectiste faare dob och cristedō
som han ether vnt oc gissuit haffuer
oc frelst ether met syn haarde død oc
pine. Nā haffuer loffuit alle som ret
uisslige leffue det euige hiemerigiss ri
ge. Gud: venner de glædess mere ved

B b vij

gud dem skapte en ved nogen verdenss rigdom løst eller velde. Sions døttther som ere gode menniskess siele de glædiss och emod gud deriss hiemelske konge. Alle cristne menniskke de loffue hæss naffn offuer æll verden miz en stadigh tro: som plauede deriss legeme met faste vechth lesnig mod synden oc holde stadelige hæss budord. Thii ere deriss ord och gerninger tacknemelige fore gud sō optage vil alle gode tormodige menniskke til den euige glæde. Gode menniskke de glædiss at de kunde rettelighe leffue och tiene dē alsonnectiste gud til euig tiid. Thii at denne verdenss glæde er ligeruiss sō et blomster ther snarlige visner oc forfalder. All den glæde som retuise menniskke hæssue her i verden: dē kēdess de at hæssue aff gud och icke aff dem selfsue. De loffue icke gud all eneste met deriss ord men oc saa met deriss retuise gernin

ger oc ret dom mod fattige och rige.
Then hellige kirke reffser ondhe oc
fortuilede menniske met forbud och
band oc verdens retuise dōmere reff
se dem paa legemet m̃z suerd oc andē
pine Ath gode menniske skulle nyde
fred oc rolighed oc onde menniske
skulle omwendiss til gudh aff deriss
ondskaff. Alle konger oc høffdinge
ere plectige til : fulkommelige oc
vbrødelige at holde de ty gudz bud
ord. Oc ath byude deriss vnder sott
te strēgelige vnder heffn at holde sām
me budord som gud: oc hans apostel
oc andre helghen kundglorde offuer
all verden. Ohuilkē stor are och glæ
de fonge de gode mēniske: som her
i verden lede nogen pine eller mod
gang faare gudz naffn skyld. Naar
de paa den yderste dagh: skulle side
dom met hannom: och hans verdig
he helgen offuer de onde offuerda
dige och vmilde menniske som dem

B b viij

tilforn vretferdighe och vmiidelige:
plauede oc pinte her i verden. O alle
menniske loffuer gud at hanss helgē
nro see nro hanss clare ansigt i hieme
rige. Loffuer gud for hanss mact oc
sterckhed thii ath vtalighe tusinde
engle i hiemmerige hedre och ere han/
num sigēdiss alle. Cristus ihesus det
vskylde lige lom som dræbet vor fore
menniskens salighed: er verdigt ath
kaldiss den aldermectiste gud som er
viss klog: hederlig ærefuld oc bene/
didet euindelige Loffuer gud alsom
mectiste thii alle hæss helghen haffue
offuervudet denne verdēss mod gōg
och døden: oc ere nro salige meth hæss
nrom til euig tiid. O alle helghē loff/
uer nro gud mang foldelige met al/
der sødeste engle sang Loffuer och
gud ath hanss apostele bleffue opli/
usde met den helliand oc kūdgiorde
hanss naffn offuer all verdē. Loffuer
gud ath hanss hellige ewāgelister aff

hanss besne
sandelighe o
dom. Loffue
marcess taal
Loffuer gud
confessore
driß kyld. L
vige i hieme
vthannu. A
hemmele oc
oc tale fut
mellig tre
der oc ere
som frø m
Alle engle
off oc bene
Añā. T
E
de
ha
te
begerelse.
och yblue

hanſſ beſynderlighe naade ſcreffue
ſandelighe om hanſſ guddō oc mā/
dom. Loffuer gud thii hanſſ hellige
martireſſ taalde død faare hāſſ ſkyld
Loffuer gud for alle hellige iōfruerſſ
confefforeſſ oc andre hellige lære fā/
dreff ſkyld. Loffuer gud thii alle hāſſ
helgē i hiēmerige endrectelige hedre oc
ære hannū. Alle andre creatur baade
i hemmelē oc paa iordē ſom røſt haſſ/
ue oc tale kunde ſkulle oc loffue gud
den hellig trefoldighed til ewigtid.
Heder oc ere. Vil maria. Añā.

Jomfrw maria er optagen i hiēme/
lē. Alle engle glædiſſ ther aſſ loffuē/
diſſ oc benedidendiſſ gud ewindeli/
ge. Añā. Jomfrw maria ſiger.

I Eg bad gud om trende hō
de fred førſt ath ieg motte
haſſue eth fredſōmeligt hier
te fra verdenſſ hoffmed och
begerelſe. Oc beſkermelſſ fra onde
och yblue mēniſke. Oc ſidē fonge dē

L c

euige fred i hiemerige. Thii haßfuer
gud vnd migh den ewige fredh mß
sigh. Och sēde mig syn engel gabriele
aff hemelen och lod bebude mig mē-
nistens salighed at han ville huileß i
myt lif. Loßfuer gud. Vmpnus.

O Erefulde (O gloriosa dñā.
iomfrw maria som ophø-
geth er offuer alle engle kor:
du opfødde dē mß dyne spe-
ner oc brist sō dig skaffte aff syn gud-
dommelige visdom oc forsywn. Du
fomerßfuede oss hiemerigiss rige met
din lifßuiss fruct. Som eue oss forka-
sthe den tiid hun brød gudß bud Du
haßfuer opladet hiemerigiss port som
føre faare oss wor luct at wii fattis-
ge syndige mēnisse mwe nro indgō-
ge til den euige glade. Dwo est dē dør
som hiemerigiss konge egenne gif hid
til verden oc bleßf dog aldrig opladē
dwo est den skynnende port til det eu-
ge lyuss. O alle mennisse som igen

lōsde ere met Ihesu cristel blod gle/
der ether ati nro mro fonge det eui/
ge liſſ formedelst iomfrw Mariess
skyld. O maria miskundhedz mo/
der beskerme oss fra vaare fiēder oc
anamme oss i wor dōd̄z time.

Heder oc ere vere dig gud̄z sōn som
fōdder er aff iomfrw Maria vii loſſ/
ue dig meth gud fader och gud den
helligand til euig tiid. Amen. Versus
Den alsonnigste gud vdualde iō/
frw mariā blant alle iomfruer. Och
hāhaffuer sticket hēniss boligh hōſſ
sig i den øuersthe hiemerigiss trone.

Hwo er den iomfru. Psalmus.
Benedictus dominus deus Israel.

Besignet och loſſuit vare is/
raels herre och gudh thii hā
frelste oc igenlōssde alle men
niskene met syn dōd och py
ne. Hanss benedide legeme som han
anāmede aff kong dauid̄z ſecth hēg/
de obēbarlige paa det hellighe kors.

L c ij

Som han lod føre spaa och sige gē/
nem profeterness mwnde aff førsthe
verdens begyndelse. Vii ere frelste
fra vore fiender som er legemeth: ver/
den och dieffuelē och fra andre vore
vuenneris macth som oss fordersffue
vilde. Vii tro stadelige at han gior/
de syn store nade och mistūd met de
hellighe fadre och profeter daa han
dem løssde aff beluedis mørk. Thii
skulle alle hans guddoms velgernin/
ger som han vdi thet gamble och ny
testamente gjorde i hw kommes i de
hellige kirke. Det er nw fulkōmet sō
gud stadelighe lossuede den hellighe
patriarcke abraham ath han ville las/
depine syt hellige legeme veluillighe
paa det verdige kors for vor saligheds
skyld. Thii mwe wi nw som frelste
ere fra den ewige fordømmelse. oc vore
fiender difflene: rolighe och tacknē/
melighe tiene den alsommectiste gud
Det eth renligt hierte mod hannū:

och renne
cristen saa
profete sag
der skal
som fol
dicke oc b
och de helli
th lare oc v
ge salighed
delse. Dett
besu cristi
hed och be
fordiff aff
loff och for
te. D i besu
de i belued
dødelighe
oss oc giff
den ewige
vil mar
lighe ion
morgen
fuldh n

oc retuise gerninger mod waare ieffn
cristen saa lēghe wii leffue. Zacharias
profete sagde. Omyn sōn Johannes
dw skalt kaldiss Ihesu Cristi gudz
sōnss forløbere thii at dw skalt pre/
dicke oc bebude hanss tilkommelse
och dē hellige cristelige tro. Dw skal/
th lære oc vnderuise alnwen dē ewi/
ge salighed och deriss synderiss forla/
delse. Dette er fulkōmeth fornedelst
ihesu cristi vbegribelige lōnglige mil/
hed och barmhertighed At han ville
fōdiss aff iomfru mariess benedede
liff och komme til oss fattige mēnis/
ke. O ihesu dw oplyssde alle som sa/
de i heluedis mørk oc dem som i dēne
dødelighe werden ere. Oplyss nw
oss oc giff oss inderligh begerelse til
den euige salighed. Heder oc ære.
Vil maria. Añā. Hwo er den deg/
lighe iomfru som oprinder som en
morgen stierne: och er deglig som en
fuldh maane: skynnēde oc klar som
L c iij

solen er om middagiss tiide sterck oc
v offuer vindelig som en megtig stris
dzhher emodh syne fyender. O leffuē
de gudz sōn hør myn bōn. Oc ladh
myn begerelse tachnēmelige komme
saare dyn asyun. *Lolle. Lōcede nos.*

O Alsomnectisthe gudh vor
herre och skabere giff oss
sunhed och karskedh til lif
och siell och tillad at wli for
medelsth iomfrw mariess bōn mure
frelseff fra denne verdens modgang
oc sorg som vii her hassue oc fonge dē
euige glede i hiēmerige sformedelst dē
som kōme skal ath forklare verdē met
ilden oc dōmme leffuendis och dōde
Amē. Benedicamus dñō. Vii skulle
loffue gudh. Och tacke hannū altiid.
Nos cum prole pia. Iomfru maria
meth syn milde sōn velsigne oss als
le. Amen.

Ad primam.

Til prim.

De mas
ria. Will
Maria
fuldh
met nas
ade her
re er met
digh.

O alder
ueldigste
gud ver

dijf at komme migh til hielp. O her
re kom snarlige at trøste mig. Nader
oc ere vere gudh fader och søn och de
belliand. Loffuer gudh alsonnech
tiste. *Impnis. Rex criste clemētiss*
me tu corda nostra pos.

Dhesu criste aldermildeste
Konge: beuare wore hierter
fra alle dødelige synder oc
onde tancker ath wii i al
le wore daghe nue bliffue verdighe
til ath loffue digh tilbølighe.

L c iij

D menniskenss frelsere ihesu cristhe
hvw kom ath dw anānade mandom
for vor skyldh aff denne alsom clari
ste och kyste iomfrw maria. **D** ma
ria naadenss oc miskundhedz moder
bestemme oss fra waare fiender oc a
namme oss i vor dødz time. Heder
oc ere vere dig vor herre som fødder er
aff iomfrw maria wii lossue dig met
gudh fader och gudh den helliād : til
euig tiid. Amen. An. Iomfrw Ma
ria er optagen til dē øuerste hemmel.

Psalmus. Ad dñm cū tribula
rer clamaui. Kong David sagde.

D Er iegh ledh sorgh oc drø
uelse aff onde høffdige och
myne vuenner: da ropte ieg
til den alsommectiste gudh
och hā hørde myn bøn och hialp mig
D gud som frelste mig aff myne wu
ennerss vold och macth verdiss och
nw ath frelse mig oc mit rycte oc ere
fra deriss onde tūger oc fortaelse (wor

herre siger til mēisten) Hwad vos
ben skalt du haffue mod falske tun
gher oc onde mēiste som dig vil dra
ge til synden eller vantro. Gud suarer
selffuer sigendiss) du skalth haffue
til bestermelse emod dem myne bus
dord oc dē hellige scrift som ere krafft
tige at optende din h̄w och hierte til
gudz kerlighed . Du skalt och tage
god effterligning aff gode oc hellige
mēistess leffned : huor stadellige de
waare i den hellighe tro (Kong Da
uid sagde) som huert got menniste
nu sige maa. O huor sorgeligh och
lāgsommeligh er migh dēne syndige
werdē thii hiemerigiss glade och sal
lighed : er saalāgt fra migh . Och ieg
en nu lengher omgāgiss skal met on
de och veruordighe mēiste . Jeg led
tomodige meget onth aff dem som
ieg sagde oc lerde salighedzenss veye
nu ville de fordrissue migh vdē sagh
oc brøde. Neder oc ere. Hil maria.

L c v

I ps. Leuau i ocko meos.
Eg opløffthe myn hær och
hierte til gud i hiemelen och
hans verdige helghen och
deden si i eg hielp oc trøst til liff oc
siel. Jeg si myn beskermselse aff den
alsommectiste gudh som skapte hiem
mel oc iord oc icke aff nogen verdens
hoffdinge. O du cristne meniste din
gud oc herre vil icke lade dig falde i
vantro han woger idelighe offuer dig
thi han er din beskermere. Jeg loff
uer dig thz o cristne menniste at gud
ey forlader dig thi han serdeliss el
ker dem: som inderlige attraa at se
och kende hannum Gud som skap
te hiemmel och iord er snarere til at be
skerme dig en din egen hogre hond
Gudh beskermer dig huadh helder
verden er dig met eller enod ath dw
ey skalth hofferdiss aff rigdom: el
ler falde i mishoff faare nogen ar
mod skyldh. Gud alsommectisthe

vill beuare dig her i verdē fra alle dōs
delige synder: och syden dyn siel i hie
merige til ewig tiid. Gud beskerme
de dig daa du fōddiss her til verden
han beuare dig oc naar du gonger
her aff verden for vden ende. Amen.
Neder oc ere. Vil maria. ps.

Letatus sum in hiis que dicta sunt.

I Eger glad ath iegh haffuer
hört aff gudz ord at wii skul
le gonge aff denne verden til
det euige hiemmerigiss rige.

Dor hw ochierte er at wii nuwe kōs
me diid dii det er besat oc prydet mē
de verdige clare engle oc alle helgē som
haffue deriss glæde oc salighed i det
at de nuue bliffue hōss deriss gud oc
ydelige se hanss alder clariste ansichth
til ewig tiid. Gode menniske baade
aff thz gamle och ny testamente
som rettelighe leffde her paa iorden
ere opfarne till hannum ath loff
ue hanss benedide naffn ewindelige

Ec vi

deriff sede ere skickede i hemmelē oc
de skulle sīde dō meth hannum paa
den yderste dag offuer leffuendiss oc
døde. D alle mēiske beder ydmyge/
lige til gud at hā vil vnde ether dē glæ/
de oc fred som er i hiemerige. Dem
kan inthz fattiss som komme diidh
thii ther er al velløst oc salighed. O
gudz stad hiemerige alle dyne indbig
gerehaffue ro och lise i digh thii gud
din herre oc bestermere gissfuer dem
alle rundelighe aff syn guddommeli/
ge godhed til ewig tiid. O gud iegh
hassfuer bedeth saare alle myne ven/
ner oc ieffn cristen om den ewindeli/
ge glede oc salighed at deriss siele set/
tiss mwe i hiemerige dig til are ewi/
delige. Heder oc are. Antiphona.
Iomfru maria er vptagē til dē øuer/
Dste hiemel som gudh sider
selff vdi. Capitulum.
Enne iomfru er hellig och
arefuld thii ath gudh som

altingh skaphte elste hende wi tacke
gudh. Responsoriu. O ihu criste leff-
uende gudz søn. Mis künde digh off-
uer off. O ihesu criste. Versus. Som
fødder er aff iomfru maria Mis kün-
de digh offuer off. Heder och era vā-
re gud fader oc gud søn och den hel-
liādh. O ihu. Gudz moder er ophø-
yeth. Offuer alle engle for til hieme-
rige. Kyrieleyson. Gud fader mis kün-
de digh offuer off. Gudz søn mis kün-
de dig ouer off. Gud den helliandh
mis künde digh offuer off. Pater nr.
Vor fader sō er i hiēmele Hil maria.
Herre led oss ey i frestelse. Men frelss
oss fra alth onth. Amen. Voss bō-
megeth athloffue hende. Thihvān
er saahellig och kys k iomfru. Gudz
søn haffuer tageth mandō. Och om-
gickiss her i verden met menniskē.
Credo. Jegh tror paa gud fader.
Jegh tror paa legemenss opstandelse
och paa deth ewindelige liff. Amen.

Ec vij

D iomfru maria ladh dem alle for-
nēme din hielp oc trøst. Som hedre
din hugtōmelse. O leuende gudz søn
hør myn bøn och lad myn røst tack-
nēmelige komme faare dith ansiech.
Amen.

Collecta.

Sancta maria.

O Alderbelligste maria ihesu
cristi milde moder alder e-
uigste och verdigste iomfru
hiemerigiss drotningh. Ver
diss til met alle gudz helgē i hiemeris-
ge ath bede faare oss vsle syndige mē-
niske til alsommectiste gud fader ath
han formedelst din bøn vil giffue oss
sundhed oc karsthed oc beskerme oss
fra alle waare fiēder synlige oc vsynli-
ge oc stadfeste oss i dē hellige tro oc
gøre oss euige salige miz sig som er tres-
foldig i personer oc en leffuēdiss gud
til euigtiid. Amen. Vii skulle loffue
oc velsigne gud. Oc tacke oc ere han
nwm altid. Iomfru maria met sin

milde søn velsigne oss alle. Amen.
Ad tertiam. Til Terss.

De Maria
gratia. O al
deruelligste
gud verdiss
ath komme
migh til hi
elp. O herre
kō snarlige
Heder oc e
re. Loffuer

gud alsomectiste. Imphus.
Rex criste clementissime tu corda.

Alder mildeste kōge bewa
re waare hierter fra døde
lighe synder. O menniskess
frelser. O maria naadens
oc misfundhedz moder. Añā.
O maria wi fly alle til dig. Psalm.
Ad te leuauī oculos meos.

L c viij

Dudh som er herre offuer
hiemmel och iord iegh set-
ter fuld k melige myth hob
oc synd til digh som opfor
til hiemellss oc sider hoss gudz faderss
h ge hond. Ligeruiss som fattighe
tienerer dr ge eller m er der fort med
hassue deriss herzer eller fruer se ydmi-
gelige til dem bedendiss om naade.
Saa skulle oc wii oplade vor  gen
mod hiemmel  til vor gud oc skabe-
re och begere naade saa l ghe han r -
riss aff syn vbegribelige barmhertig-
hed och forlader oss wore synder.
O herre mis k nde dig offuer oss thii
at wii ere megeth verstiggelige i din
asyn faare wore store synder skyld s 
wii bedressuit hassue met h gferdig-
hed gerighed oc vkyskheh. Heder oc
ere. Nil ma. ps. Nisi q a d s
Agde d  alsonneciste gud
icke bes rmed oss tha hab-
de waare fiender diefflene

och onde menniske forderffuith och
dræbeth off. Den tid onde menniske
brugede saadan deriss grumhed oc
onskaff mod off: tha hagde de plath
forderffuit off hagde icke gud serdes
liff bewaret off. Den greselighe och
grūme pine som de giorde off hwn
snarlige forswand som eth hastigth
vand løb effther en stor regn. Hagde
icke gud hulpth off tha hagde wii ic
ke offuer vondet saadon swar pine oc
plæue. L off heder och ere være dē al
sommectiste gud sō lod off icke plath
forderffuiss aff dē. Vaare siele vore
frelste fra dem som en full der slipper
aff det ned han fangiss med. De to
ge fra off verdens løst glæde oc rig
dom som plæge at behindre mennis
kens salighed dii finge wii den eu
ge glæde i hiemerige. Inthed mennis
ke kunde beuare off fra dem men dē
alsommectiste gud som skapte hiem
mel oc iord frelste off mildelighe fra

D d

deriff onds kaff. Heder oc ere. Hill
maria. ps. Qui cōfidunt in domino.

Der som stadelige haffue de/
riff hob til gud alsomnecti/
sthe i deriff mod gāg De ere
ligeruiff som eth fast slot sō
stonder paa eth høgt biergh som en/
gen kan offueruinde Gode menniske
haffue hiemerigiss herskab til deriff
bestemmelse paa alle sider. Den alsō/
mectiste gud er oc altiid hōff dem ath
beuare dem ewindelighe. Han lader
icke onde mēniske for lenghe haffue
macth offuer sine tienere ath de ey
skulle falde i miss hob eller i synden
met dem. O gud giff retuise oc dig/
delige menniske hugsualelse her paa
iorden och deth ewindelige liff effter
døden Onde oc vmilde mēniske som
altiid syndelige lessue de bliffue for/
dømede met diffuelen til ewig tiidh
Gode mēniske som effter fulde gudz
vilge de fonge euig ro oc salighed.

Heder oc ære. Hil maria. Añ. O ma-
ria wii fly alle till dig dyn naade lig-
ness ved alsom dyrebareste smørelse
thii hedre oc elste dig alle cristne mē-
nisse. Capitulum. Ab initio.

I Egh vor forsynet aff hellig
trefoldighed aff første vðess
begidelse ath ieg fødte skulle
gudz søn Nu er ieg gudz mo-
der til euig tiid oc altiid tiener faare
hass ansiet oc beder faare syndige mē-
nisse. Vii tacke dig gud als omectiste
Rñso. Alderhelligste iōfru ma. gudz
moder hør dine fattige tieneriss bøn
sō robe til dig. Alderhelligste Oc sēd
oss dē naade aff hēmelē sō dw hass
uer foruerffuit oss. Hor dyne fattige
tieneriss bøn. Heder oc ere vere gud
fader oc søn oc dē helliād Alderhellig
ste iōfru O hellige gudz moder maria
altiid ren iomfru bed faare oss til vor
herre iħm xpm dyn velsignede søn O
leuende gudz søn hør myn bøn.

D d ij

Collecta. Deus qui de beate marie.

Gud fader som lod dyn be-
nedide søn anāme mādum
aff iomfrw Mariess rene
liff effter Gabrielis engells
bebudelse. Vnd oss dine fattige yd-
myge tienere som sandelige tro at hū
er gudz moder ath wi iuwe fonge
hielp oc trøst aff dig for hendiss bøn
skyld Amen. wi ville gerne lossfe god.
Iomfru maria met sin milde søn.
Velsigne oss. Amen.

Ad sextam.

Til sext.

De ma/
ria Hill
Maria
fulldh
meth na
ade her/
rē er met
digh.

O als ð/
mectiste
gud ver/
diss at komme mig til hielp.

O herre
kom snarlige. Heder oc era. Loffuer
gud als ðmectiste. Rex xpe clemētissi/
me tu corda.

O Aldermildeste Konge beua/
re vaare hierter fra dødeliz/
ghe synder. O menniskens
frelser. O maria naadēss oc
miskūdhedz moder. Antiphona.
O maria du bleff en ren ionfrw.
Psalmus. In cōuertēdo dominus
captiuitatem.

D d iij

DEn tiid the alsommectiste
gud igenløfde mennifken
miz syn haarde død oc pine
tha finge mennifkene stor
glæde och hob til den ewige falighed.
Thii loffue wii alle gladelige gudh
baade aff hwr oc hierte. Mange onde
mennifke ouendis til gud naar de fe
ath an forlader andre deriff synder
oc fige. Ohwor mild er gud som faa
forlader mennifken deriff syndh och
giffuer dem den ewighe falighed.
Det er stor naade aff gud ath han
fkyll off fra faadā sorg oc drøuelſe oc
opfulder vaare hierter miz stor glede o
gud tag off ſnarlige aff dēne vſle ver
den oc kom off til hielp som eth mild
synden var ther borth driffuer froſt
oc fuld oc giffuer verne grøde och
fructſomnelighedh. Lwo ſom gør
miſkunderlige gerninger oc begræder
ſine ſynder och lider tormodelige ver
dens modgang ſom forgengelig er.

Han skal fonge den ewige løn och
glæde i hiemerige som v endeligh er.
O gud dine vëner lede her paa iordē
verdenss modgang och hulle dine bu/
dord. Thii vilt du effter deriss døð
giffue dem tusind fold løn i hieme
rigiss rige for deriss gode gerninger.
Heder oc eræ. Vil maria. Psalmus.

Alsommectiste giffuer men/
nistken den helliandz naade
til at forstonde dñz m̃z som
sigiss i dē hellige kirke. Tha arbeyde
de forfengelise som dē skal lære sie oc
prædicke gudz ord. Vden den alsom/
mectiste gud foruarer mēnistess siel:
oc dē hellige kirke: tha vage de forgef/
uiss som dē beuare skulde. Thet er
ether forfēgeligt ati acthe at kōme til
hiemerige vdē met ydmighed: oc tor/
modighed i verdess modgang. Thii
eth Kristus ihesus vor her paa iordē
alsom ydmygest oc tommodigst.

D d iij

Naar gudelige menniske dø her aff
verdē och komme til hiemerige. Daa
sige gudz engle seer her kōme de som
igenløssde ere aff ihesu cristo iomfrw
mariess liffuiss fruct. Apostele oc an-
dre helgen som sagde gudz ord her i
verden de waare mod den hellighe
cristelighe troess fiender som huasse
skud ther skiudis aff stercke buer hel-
lig er den som lessuer gudfryctelighe
her paa iordē thii hā skal aldrig bliff-
ue offuer vonden aff diefflene.

Neder oc ere. Hil ma. ps. Vti oēs q.

Des skulle fonge dē euige sa-
lighed som ere gudfrycten-
de oc lessue effter hanss vil-
ghe. O du menniske som
radiss gud oc holder hāss budord du
est salig her i verdē oc fonger sidē den
euige glæde. Den helliādz naade och
visdō som gud hassuer digh wnt skal
være i dit hierte som eth fructsomme-
ligt vintre at du der miz lare kāt andre

menniske gudz budord. Som oc sīdē
frandeliss lære kēde andre menniske
gudz wilge oc den hellige tro thii ath
huer skal fonge lōn faare sit arbeyde
Du menniske som fricter gud saa/
dan lōn fonger du som her effter fōl/
ger. Den alsommectiste gud skal vel/
signe oc giffue digh lycksalighed her
paa iorden och effter dyn dōd skal
du komme til hiemerigiss rige at be/
see den hellig trefoldighedz clare an/
sigt. Och alt hiemerigiss self skal blāt
huilke du kende skal dē som du kēde
gudz budord her i verden. Heder oc
ere. Hil maria. aña. O iomfru maria
blant alle iomfrwer vost du besyn/
derlige velsignet fordi ath wi bleue
alle frelste aff din liffuis fruct.

Capitulū. Iomfru maria sagde.

Eg hagde tuene lessnit her
paa iordē først actede ieg oc
besindede dē hellig trefoldig
hed oc de ting som i hiemes

D d v

rige vor sidē giorē ieg mis kūdēlige ger
 ninger m̃z fattige menniske aff myn
 formue oc leffde roligē fra verdēss for
 fengelighed nw er ieg mectig i hieme
 rige oc seer gudz clare ansit til euig ti
 id. Loffuit vere gudh. Rñsonū. O hel
 ligste iōfrw maria gudz moder. Sō
 altiīd er en ren iomfrw. O helligste
 Bed faare oss til din benedide sōn
 ihesum cristū. Som altiīdh er ren iō
 fru. Heder oc era vere gud fader oc
 sōn oc den helliand. O helligste iom
 fru. O maria dw bleffst en kysk iom
 fru effter dw hadde fød ihesum dyn
 enesthe sōn. O gudz moder bed faa
 re oss til hannw. O herre hør myn
 Herre gud (bøn. Collec.
 som gaff menniskens kōn
 den ewighe salighed til lōn
 faare det foster som iom
 fru mariess fructsommelighe iōfrw
 dom fødde her til verden. Vii bede
 dig idmygelē at dw lader oss fornēs

me ath hwar nu beder faare off i hē
 melen: fornedelst den wii finge i hē
 sum vor frelsere til verden som leffuer
 och regnerer met dig til ewig tiid. A.
 Jomfru maria miz sin milde søn vel
 signe off alle. Amen.

Ad nonam. Til Non.

De ma
 ria. gra
 tia. O al
 som nec
 tiste gud
 verdif at
 komme
 migh til
 hielp. O
 herre kō
 snarlige.

Heder och ere vere gud fader och gu
 dz søn och gud den helliād. Alleluia.
 Loffuer gud alsommectiste.

D d vi

O Alder mildeste Kōge bewar
re vore hierter fra dødelige
synder. O menniskess frels
sere. O maria nadess oc mis
kundhedz moder. añ. O maria syonss
daather. Psalm⁹. Sepe expugnaue.

O Gud siden først iegh lærde
at tiene och frycte dig daa
haffue diefflene swarlighe
fristed mig. Men de haffue
icke offuer vondet mig. En dog at
de haffue daglise forøgedh deriss onf
kaff mod mig oc kastet migh mange
fristelser paa. Hvilke ieg kunde enge
lediss vndkōmz aff min egen mact el
ler styrcke hagde icke gudz retuisshed
oc milhed serdeliss beskermet mig sō
ned tricker alle hofferdige dieffle sō
altid hade mēniskens nature. O her
re gud lad deriss mact snarlige forsa
re som græss ther voxer paa noget tag
och borth visner for deth moess och
engen thz beuarer thi ther kan engen

fruct komme aff. Dyne hellige apos-
tele oc andre gode helgen gaffue engē
velsignelse offuer de vmilde dieffle
thii at de vore dess vuerdige och for-
bannede til ewig tiid. Neder oc are
vere gud fader. Hil maria. ps.

De profundis clamaui ad te domine.

DHerre gud ieg rober til dig
inderlige aff alt myt hierte
Thii verdiss til ath høre
myn bøn. Lad dine ørn
vere veluillige til at anāme myn røst
oc begerelse. Derwige gud er det saa
at dw ickē forlade vilt synderne mil-
delige tha kā engē taale dyn guddōss
retuished. Dw est mild oc mis kūdes-
lig til at forlade synderne som dē hel-
lige skriffte beuiser om dig. Thii haff
uer ieg lenge bidet effter din nade oc
miskundhed. Din siel haabes stades-
lige til din søn ihesum cristum oc den
heliand som regnerer met dig ewin-
delige. Alle cristne mēiske skulle ha-

D d vij

abess til gud deriss skabere fra deriss
bardō oc til de døffordi all nade oc
mēniskenss salighed oc syndsenss for
ladelse er all eneste hōss hannwim.

Dan frelser alle sine tienere fra dē cui
ge pine och forlader dē alle deriss syn
der. Heder oc ære. Hilt maria. ps.
Domine non est exaltatū cor meum.

Kong David sagde.

O Herre gud alligeuel at du
haffuer giffuit migh stor na
ade visdom oc rigdom miz
verdenss mact och velde da
haffuer ieg icke hōgferdet mig der aff
Jegh vilde icke kaldess der fore mec
tig eller loffuiss aff menniskē thii ieg
hagde det icke aff mig selff. Er deth
saa at ieg haffuer hōgferdeth mig aff
samme dine gaffuer oc velgerninger.
Da heffue det paa mig haardeligen
och tag fra mig all myn mact valde
oc rigdom oc pine mig ligeruiss som
eth spæt barn det twīgiss naar det tas

giff fra sin moderß bryst oc dør aff
hunger. Alle cristne menniske skulle
ydmige dem faare gud oc bekende at
de inthz hæffue aff dem selffue. Och
tacke hannwm for altingh. Och tro
fulkømelige at de skulle fonge ewigh
glæde met hannwm ewindelige.

Heder oc ere. Hil maria. Añ. O ma-
ria syons daather du est deylik och
fauer: sterck och v offuerdeligh sō en
megtig stridz hærr. Capitulum.

I Eg hæffuer min omgēgelse
met alle ydmige oc høuelste
menniske her paa iorden.
Oc de skulle erffue hiemeris
giff rige m̃z gud oc Dyn værelse er
blāt alle helgē i hēmelē. Vi tacke gud
Rāso. O maria du bleffst en kyst iō
fru effter du hagde fød ihm din ene-
ste sōn. O gudz moder bed faare oss
til hānw̃m du bleffst en kyst iō fru
Heder oc ære vere gud fader och sōn
oc den helliand. O maria du bleffst.

D d viij

O helligste gudsmoder Maria bed
for oss. Ath wii nuwe vorde verdighe
til at fonge dē salighed gud haffuer
loffuit oss O here hør min bøn. Col.

O Herre gud forladh oss dine
fattighe tienere alle vaare
synder och tillad. Ath wii
som icke kude bliffue bøn
hørde m̃z digh forworeghē verskyldh
nuwe bliffue salighe faare dyn sønss
moderss mariess bøn skyldh. Amen.
Dii skulle loffue och velsigne gudh
Jomfrw maria meth din milde søn
velsigne oss alle. Amen.

Ad vesp̃eras. Til afften sang.

De ma-
ria. Will
maria fu
ldh meth
naade he
rre er met
digh. O
als omec
tiste gud
verdiss at
kome mi

gh til hielp. O herre kom snarlige ath
trøste mig. Neder och are vere gudh
fader oc søn oc den helliād. Som ves
ret. Loffuer gud alsommectiste. añā.
O hellige moder maria. Psalmus.
Dixit dominus domino meo.

Alsommectisthe gudh fader
sagde til gudz søn sid hoss
min hōgre hondh dō skalt
haue mact ath dōmme alle
dyne vuenner som icke ville verken
de dig at vare deriss gud och skabere

E e

ligemectig met mig i guddōmē Dw
skalt anāne mādom oc din guddō/
melige mact skal obēbariss i iherlm
aff dyn predickē oc iertegen. Och der
skalt du hedriss oc eriss for en veldig
gud mit blāt dyne vuēner. Dw haff/
uer været met mig aff første begyndel
se i guddōmēss ewighed dw vost och
miz migen begyndelse til al dē clarhed
ac glæde som alle helgē nu haffue i ihe
merige ieg skickede før ieg skapte hē/
mel iord eller noget andet creatur ath
du anāne skulle mandom aff iom/
fru mariess kyske liff. Jeg sagde ret
sandhedz ord som icke kunde til bage
driffuiss. Dw skal begynde thz ny te
stamente som ware skal ewindelige.
Thii ath dith benedide legeme meth
kød h och blod h skal her effter offres
i kirken paa altered for menniskens
salighedz skyld h. Och der skal icke
slactess eller brendiss vskellighe crea/
tur som føre giordiss i det gāble testa

mente. Gud fader skall giffue ewigh
forbandelse offuer de vnilde he hōff /
dinghe som pinthe och dōmde hāss
sōn til dōde. Sō lærde oc predickede
den cristelige tro och nedh slo affgu /
derne som fōr besueghe menniske
fra dē rātthe salighedh. Cristus ihe
sus led stor forsmädelse her i verden
paa mandommenss vegne: thii sider
han nu ærefuld oc mechtig i den alder
hōgste hiemerigiss trone til ewig tiid.
Heder oc ere. Hil maria fuld met na /
ade. Psalmus. Laudate pueri
dominum.

Domyge: milde oc gudeli /
ge menniske loffuer gud si /
gēdiss Velsignet være gud
fader: gud sōn: oc gud dē
helliaand aff alle mēniske emen de leff
ue her i verdē oc siden til ewig tiid.
Loffuit oc hedrer vere gud: benedi /
de nassin offuer all verdē aff alle crea /
tur som i hiemerige oc iōderige ere.

E e ij

Two er dē som ligness kan ved gud
som alting skapte oc sieder øverst in
hiemericiss trone. Han haffuer syn
boligh i alle helgen oc engle i hiemeri
ge oc sammelediss i alle gode mennis
kess hierther her paa iorden. Inthz kã
skyuleff for hannom huerkē i hemme
len eller paa iorden. Two er saa mild
oc miskundelig som gud alsonnec
tiste er. Han forlod icke mēnistene sō
fordressne vore aff paradiss for syn
den skyld. Men frelste den aff helue
diss pine oc forlod dē deriss synder.
Siden opførde han dem met sig til
hiemerige och sette dem i de ni engle
kooz. Han gjorde den hellighe kircke
fructsommelig som før wor vissen oc
vnyttelig saa at vtalige nu x̄sis i hēde
aff deriss synder met dob oc scriffte
maall och bliffue sidē ihesu xpi bøn
til euig tiid. Neder och ære. Vil ma
ria. Psalmus. Letatus sum in
hīs que dicta sunt mihi.

Eg er glad at iegh haffuer
hört aff gudz ord at wii skul
le gonge aff denne verdē til
det euige hiemmerigiss rige.

Do: hw oc hierte er at wii inue kom
me diid dii det er besat oc prydet miz
de verdige clare engle oc alle helgē sō
haffue deriss glæde oc salighed i det
at de nue blissue hoss deriss gud oc
ydelige se hanss alder clariste ansiet
til euig tiid. Gode mēnisse haade aff
thz gamble och ny testamēte som ret/
telighe leffde her paa iorden ere op/
farne til hānwom ath lossue hanss be/
nedide haffn ewindelige deriss sæde
ere skickede i hēmelē oc de skulle side
dom meth hānwom paa den yderste
dag offuer lessuendiss oc døde. O alle
mēnisse beder ydmigelige til gud at
han vil vnde ether den glæde oc fred
som er i hiemmerige. Dem kan inthz
fattiss som komme diidh thii ther er
al velløst oc salighed. O gudz stad

E e iij

hiemerige alle dyne indbiggere haff-
ue ro och life i digh thii gud din here
oc bestemere gissuer dem alle rüde-
lighe aff syn guddömelige godhed til
ewig tiid. O gud iegh haffuer bedeth
faare alle myne venner oc ieffn cristen
om den ewindelige glede oc salighed
at deriss siele settiss miue i hiemerige
dig til ære ewindelige. Neder oc ære.
Añ. Jomfru maria er optagen til dē
ouerste hiemel som gud sider selff vdi
Neder oc ere. Hil maria. Nisi q̃a dñs

Den gud alsönectiste giss-
uer mennisken den helliādz
naade til at forstonde dhz
mz som sigis i den hellige kir-
ke. Tha arbeyde de forfengelige som
dē skal lare sye oc prædicke gudz ord.
Vden den alsönectiste gud forma-
rer mennisckess siel: oc dē hellige kirke:
tha vage de forgeffuiss som dē benare
skulde. Thet er ether forfengeligt at i
acthe at komme til hiemerige vde met

ydmighed : oc tornodighet i verdess
modgang. Thii ath cristus Ihesus
vor her paa iorden alsom ydmygst oc
tornodigst. Naar gudelige mennis-
ke dø her aff verden och kōme til hies-
merige. Daa sige gudz engle seer her
komme de som igenløssde ere aff thes-
su cristo iō frw mariess liffuiss fruct.
Apostlene och andre helgē som sagde
gudz ord her i verden de waare mod-
den hellighe cristelighe troess fiender
som huasse skud thet skindiss aff ster-
ke buer hellig er den som leffuer gud-
fryctelighe her paa iordē thii han skal
aldrig bliffue offuer vondē aff dieff-
lene. Heder oc ere. Vil maria. ps.
Lauda iherusalem dominum.

Du hellige kircke alle crist-
ne menniskess samfund :
loffue predicke och hedre
obenbarlige den alsomme-
ctiste gud dyn gud och skabere.

Le iij

Thii han haffuer stadfest oc krasftig
giord den hellige skriffst. Han vil hel/
lig gøre alle som tage dob oc cristedø
och rettelige holde dē cristelige tro. O
alle cristne mēiske loffuer den alsom
mectiste gud ydmygelige som haffuer
vnt oc gissuit fred oc rolighed i dē cri
stelige tro. Effter den store plaue pi/
ne oc forfølgelse som hanss verdige
apostele oc helgene lede først i dē hel
lighe kirkes begyndelse. I huilkē nu
daglige offress hāss verdigste legeme
for mēiskenss salighed. Gudh haff/
uer ladet kundgiord thet hellige ewā/
gelium offuer all verden aff huilked
off læress vor siels salighed. O mē/
iske hedre din gud oc skabere thii
han vil gerne forlade digh alle dyne
synder. Och gøre din siel saa hvid sō
en snee oc bort driffue alle dine vuen/
ner som aske bort blæser for en storm
Han vil fordømme alle onde genuor/
dige menniske som engen kerlighed

haffue til hānwom. At deriff siele for-
fariff skulle strax de gōghe aff deriff
liff. Och dieffuelen dem anāme skall
som en sulden hānd snarlighe sluger
en inwondbid brōd. Gud fader vds-
sende sin sōn til werden at omuende
mennifken fra dieffuelē oc deriff vās-
tro oc gaff dē den helliād i deriff hier-
ter oc optende dem til syn kerlighed
och bort dreff dieffuelen. Alle cristne
mennifke bōr at loffue gud thii ath-
de som skellighe leffue her paa iorden
bliffue ydermere oplius de en andre
at kende deriff gud oc forstonde den
dellige skriff dem til salighed. Men
onde oc offuerdadige mennifke som
leffue effter legemēss begerelse de fōn-
ge icke saadā naade eller vnderston-
delse. Heder oc āre vere gud. Vil ma-
ria. añ. O hellige moder oc vbekrēcte
somfru hiemerigiff drotning bed for
oss til Ihesum cristum.

Capitulum.

E e v

D Maria hellig est dw iom/
fru som barst gudz søn ver/
denss skabere. Dw fødde
dē sō dig skapte oc bleffst
alligeuel en ren iōfru til euig tiid gud
vere loffuid. Rñsorū. O iōfru maria
ihesu. cristi alder keriste brud som er
en opridelse oc kosterinde til alle dyg/
der och are kom oss arme menniske
till hielp. Trøste alle sō idelighe falle
paa dig. Versus. O alderhelligste iō/
fru wii bediss hielp aff dig thii ath
wii neder tryckiss aff waare synderss
suarhed. Trøste alle dem. Heder oc
are vere gud fader oc søn och den hel
liand. Trøste alle dem. .Xmpnus.

All maria (Aue maris stel.
ihesu cristi milde moder sō
kalliss hasssenss stierne du
est en ren iomfru til euig tiid
och en port for medelst huilken syndis
ghe mēniske ind gonge skulle i det he
melske paradiss. O maria som ydmis

gelige anāmede gabrielis enghels hil
sen met huilken dw omuēde ewess ve
till vor salighed stadfesthe off nw i
eth renligt oc roligt leffnid. O iom/
fru maria løss vaare synderiss bond oc
giff off vnderstødelse som lēghe haff
ue været forblindede i syndē. Oc bort
driff nw vor sorg och drøuelse. For
uerffe off aff dyn søn alth thz off er
nytteligest baade til liff oc siel. O iō
fru Maria lad nw kende at dw est
ihesu Cristi moder oc bed for off til
hannum som ville verdiss til ath vā
re din søn. At han nu for din skyld
vil cnamme vor bøn oc begerelse. O
maria alder eneste iōfru och moder.
mild oc ydmygh offuer alle creatur
skyl off nu ved vaare synder oc gør
off høueste kyske oc ydmyge som
dw altiid er. Biff off oc et got
oc bequommeligt leffnit oc skicke off
ret vey i gennem denne syndige ver
den. Ath wi effter detthe forgen
E e vi

gelige liſſ mæ se dyn benedide ſøn
ihesum cristū oc glædiss met hannū
euindeliche. Loff være gud fader.
Neder och ære vere gud ſøn och den
verdige helliand som ere trefoldige i
personer oc en euig gud amē. Versus.
O maria du bleſſit en kysk iōfru eff-
ter du hagde fød ihesum din eneste
ſøn. O gudz moder bedh for oss til
hænnem. An. O hellige iōfru maria.

Dette effter screffne Canticū dic-
tede oc gjorde Jomfru Maria selff.
Den tiid hun hagde vndfonget ihm
gudz ſøn. Da sagde hun till sin fenc-
ke sanctam Elizabeth. Magnificat
anima mea dominum.

Min siel hær oc hierte loffue
den alsømetiste gud myn
ſkabere som iegh nær vnd-
fonget hæffuer. Alle myne
ſind glædiss ved myn gud och fielsere
ffor di han ſaa naadelige til mi hær syn

ydmyge tienerinde. Thii sige alle cris-
stne menniske migh ath vare salig oc
hellig faare ieg fødte i him gudz søn.
Gud som haffuer macth offuer altig
giorde store vnderlige ierteghen mod
migh. Och myn søns naffn er sande-
lighe helligth. Hans naade oc mis-
kundhed er offuer alle menniske som
nu er oc veret haffuer och kōme skal
serderliss offuer dē som kerlighe fryc-
the hannom. Han tede syn guddōss
mectighed dē tiidh hā paa i øue blick
nedh skødh aff hiemelen til heluediss
affgrund de høgferdige dieffle. Och
ophøgde andre ydmyghe engle i des-
riss stedh. Hāfordress oc vnder tryc-
the hofferdighe iøder och phariseer
aff deriss mact oc velde oc ophøgde
ydmyghe hednynger i den hellige kir-
ke. Han opfyllede met dē verdige hel-
liand enfoldige menniske som begæ-
rede at lessue retferdige. Men dē som
hofferdige och kloge waare paa ver-

E e vii

deniss vegne dem gaff han enghē viss
dō til at fonge dē euige salighed meth
Gode gudelighe mēiske som hobe
diss til den naade oc mis kūd der gud
tilforn dē loffuith hagde. De singhe
nu ihesum deriss frelsere aff deriss e
gen slecth som abrahā och andre helli
ge profether och patriarcher spaade i
verdens første begyndelse. Heder oc
ære vere gud fader och søn oc dē hel
liād. O herre hor myn bøn. Collecta.

Dalsonnectiste (Lōcede.
gudh vor herre och skabere
giff oss sundhed och kars
khed til liff oc siel oc tillad
ath wli formedelst iōfru mariess bøn
nuie freless si a denne verdens mod
gong oc sorg som wii her hassue oc fō
ge dē euige glæde i hiemerige sformel
delst den som komme skal at forklare
verden met ilden oc dømme leuēdiss
oc døde. Amen. Bñdicamus dño.
Dii skulle loffue gud. Och tacke hās

nuom altid. Nos cum prole pla.
Jomfru maria met syn milde søn
velsigne oss alle. Amen.

Ad Completorium.

Till Nath sangh.

De ma/
ria gras/
cia. Hil/
Maria.
O als ð/
megtis /
the gud/
verdiss/
at kom/
me mig/
til hielp

Neder oc ere. Loffuer gud alsom/
mectiste. Antiphona. Vii skulle da/
glige høgtidelige ære. Psalmus.

Memento domine dauid: et omnis.

E e viij

O Aldermectiste gud i hwkō
dyn ydmyge tienere dauid
och hāss tormodighet met
huilken han offuer vād dieff
uelen och den hellige kirkiss fiender.
Han gjorde wor herre eth stadigth
løffte Och iette fulkōmelige at holde
deth her effter følger (Sigendis)
Jegh skall foruare mig faare hōffer/
dighed offuerflōdighed ledye vlysk/
hed oc andre dødelige synder. At ieg
maa bliffue vnderuisth aff hiemmes/
len i huad by eller stad cristus ihesus
skall fødiss vdi. Oc i huad lād hāss
mesthe omghēghelse vare skall. (Si/
den sagde Kongh dauid) Nu haff/
uer den helliand obenbaret migh ath
gudz sōn skall fødiss vdi betlehem.
Oc i iōdelād skall hanss meste om/
ghengelse vare oc der skall han oben/
bare mange syne vnderlige guddōss
gerninger oc iertegen. Vii alle cristne
mēiske skulle haffue ydelig tilflucth

til den hellige kirke oc inderlige bede
till gud at hā vil forlade oss vāare syn
der. Vii skulle oc kērlige høre oc merc
ke thz hellige ewangeliū oc lest som
er vor heriss fodsport oc wor rette vey
til hiemerige. O gud som opstod aff
døde oc for til hiemels lad alle crist
ne menniske diid komme effter dig.
Viss kirckenss prelater oc alt klerkeri
den helliādz naade at lessue retuillige
oc klarlige vdrycke den hellige scrifft.
At gode mēniske der aff nwe fonge
ondelig glede oc hugsualse. Dauid
ropte til gud fader oc sagde. O hiem
melske herre ieg er din ydmyge tiene
re hør myn bøn oc send din benedide
søn hiid til verdē at frelse mēnisken
søn (Gud fader suæde) Mine ord
skulle bliffue fuld kommede som ieg
digh tilforn lossuit haffuer. Thii min
eneste søn skall anamme mādom aff
en klar iomfru i din slecth och siden
bliffue konge offuer israelss folck och

J f

offuer all verden. Er det saa ath dine
sønner och deriss afføde holde myne
budord som pfeterne de lære tha stul
le de fōge dit rige effter dig oc icke vd
driffuis. Jeg hassuer vduald gode ci
stne menniske hiexter til myn bolig.
Oc vill gøre dem til hiemerigiss rette
arffuinge met mig aff myn barmher
tighed oc icke forderiss verdskyld.
Gud fader sagde. Jeg skal oc hassue
myn bolig i den hellige kirke til ewig
tiid. Thii ath myn søn hende beuide
skal met sit benedide blod oc haarde
død oc pine. Jeg skal velsigne de hel
lighe kircke effter myn sønss opfarelse.
Och hugsuale oc vederquege alle go
de mēiske som aandelige fattige ere
met thz hiemelske brød ihu cristi vdi
ge legeme. Ten hellige kirckiss prelater
oc klerkeri oc andre aandelige psoner
som skellige leffue. De skulle fonge
mangfoldeligh glæde oc hugsualelse
aff den verdige helliad. Jeg skal ned

et saad
de hold
de lare
dig oc
duald
til my
meri
my b
verdi
Tal oc
firke
pende
od oc
higne
niss
uege
c f
i crist
Eiss
lige
fulle
ug
stall
sende myn enesthe søn til verden at
frelse mennisken fra dieffuelen. Jeg
haffuer beredth et helligt sendebud fa
are hannwm som er sancti hanss bap
tista. Ath han skal bebude hæss tilfø
melse som en morgen sticne der bety
der solens oprindelse. Jeg skal giffue
euigh dom pine och skendsell offuer
hanss vuenner som er gemordige i
der oc andre onde menniske. oc min
guddommelige klarhed oc ære skal
skinne ouer hânū til euig tid. Neder
oc ere. ps. Ecce quam bonum et
quā iocundum.

S Er huor goth glædeligt oc
nytteligt det er at alle crist
ne menniske som ære aande
lige sysken haffue god om
gong til sammē oc leffue alle i en sta
dig tro. Ligeruiss sō dē tiid. Aron vi
dess til biscop i det gāle testamēte Oc
smurdes miz alder direbarste smørel
se paa hanss hoffuit som siden neder

ff ij

rand offuer hanss ansiet och lemmer
Saa kom nw den helliand i dettthe
ny testemēte først offuer cristū ihesū
som er hoffuit for den hellige kirke.

Oc siden offuer hanss apostel oc hel/
gen som are hanss lēmer. Budz naa/
de som føre gaffs dē som leffde effter
moisi low. Dun giffuiss nu alle i den
hellige kirke som leffue effter gudz bu/
dord. Thii ath dē alsommectiste gud
haffuer det nw saa skicked at alle mē/
nis ke skulle der anāme den hellig tro
oc siden fonge dē ewige salighed ba/
ade till liff oc siel. Neder oc ere. Hil
maria. ps. Ecce nunc bñdicite dño.

O I alle gudz tienere som fiel/
ste ere met ihesu cristi død
oc pine loffuer ochedrer dē
hellig trefoldighed. O i al/
le kirkens aandelighe personer oplas/
der etherss hierte oc røst ochedrer oc
ærer ihesum cristū all verdēss frelsere
met degligt loff oc song. Bud som

skapte hiemel oc iord oc alle creatur
baade aandelighe och legemelige giff
ue oss sin naade oc velsignelse. Heder
oc ere. Hil maria. añ. Vii skulle da/
glige gladelige høgtidelige hedre oc
ære. Iomfru mariess hufommelse at
hun vill bede faare oss til sin søn ihm
cristum. Capitulum.

M Ange hellige iomfruer sin/
ge dē helliandz naade mæg
foldelighe her paa iorden.
Men dw alderhelligste iom
fru maria offuer gick dem alie sammē
Vii ville tacke gud. Rñsonū. In ma/
nus tuas dñe. O iōfru maria befale
vore siele oc liff i din alderkeriste søns
hēder oc besķermelse. Versus. Som
oss igenløfde fra den grūne dieffuel.
O iomfru maria. Heder oc ære vere
gud fader søn och den helliand.
O iomfru maria. Ympnus.

ifit porta cristi peruia.

if f iij

Iomfru maries iomfruelige
liff bleff fructsommelig aff
den heliandz naade. Oc cris-
tus Ihs hiemerigiss kon-
ningh fød diss aff hende oc hun bleff
en ren oc clar iomfru som hun vor før
Gud faders søn aff hiemelen all vers-
dens skabere oc frelsere tog mādōm
aff iomfru maria. Oc er nu dē hellige
kirkeff beskermere modh dē grūme
fiende dieffuelen. O herre ihesu criste
som er din moders heder oc glede och
allis vort stadighe hob oc trøst. For-
ladh oss alle vaare store synder sonnes-
delst dyn suare død oc pine skyld.
Maria naadēss oc mis kōdhedz mo-
der beskerme oss fra vaare fiēder oc
anamme oss i wor dødz time. Heder
och ære vere dig. O herre chū cristhe
som fødder er aff iomfru maria. Vi
loffue digh och gud fader och gud dē
heliand till euig tiid. Amen. Versus
Se gudz tieniste mō. Vorde mig effz

ter dit ordh. O gudz moder. Psalm⁹
Nunc dimittis seruum tuum domine.

O Herre gud ladh migh nu
skylyess ved denne verden
oc leffue i fred som du ha/
ffuer loffuith. Thii ath ieg
haffuer nu seeth met myne dødelige
øgen ihm cristum myn frælsere. Den
som du haffuer nedh sendh at han
skal obenbariss faare all verden.
Han er eth liuss och skien met huilket
alle iøder och hedninge skulle optē/
diss til den cristelighe tro. Och siden
ære och loffue hans benedide naffn.
Heder oc ære vere gud fader søn oc
den helliād. Hil maria fuld met na/
ade. Antiphona. O maria gudz mo/
der wii hedre oc loffue dig thii at
Cristus er fødth aff digh ffrelss oss
alle som dig ærer oc tiene. Kyrie/
leyson. Gud fader miskunde dig
offuer oss. Gud søn miskunde
digh offuer oss. Gud den hel/
f f iiii

liand misfunde digh offuer off. Pr
noster. Vor fader som er i heimmelen.
Wil ma. O herre led off ey i frestelse.
Men frelss off fra alt ont. Amen.
Voss bør meget at loffue hēde. Thii
at thz er saa helligen oc kyst iomfru.
Budz sōn hassuer taget mandom oc
omgickiss miz mennisten her i verdē.
Credo. Jeg tror paa gud fader. Jeg
tror paa legemens opstandelse. Oc
paa det euighe liff. Amen. O iomfru
maria lad alle fornēme din hielp och
trøst Som hogtidelige gøre din hus
komnelse. O herre hør myn bøn.
Och lad hende tacknemmelige kōme
saare din asyn. Collecta. B̄ram tuā.

O sommetiste gud giff off
den helliandz naade i waas
re hiexter at wii som fuldkō
melige tro oc vide at ihesus
cristus din sōn effter engelens bebus
delse vor fød aff iomfru maria mwe
komme til den glæde som han for till

effter syn verdighe opstādelse formes
 delst hanss haarde død ot pine Amē.
 Vii ville tacke gud altiid. Bud vere
 benedidet til euigh tiid. Jumsfru ma
 ria meth sin milde søn velsigne oss al
 tiid. Amen.

De sancto spiritu. Den heliāds
 tiider. Ad matutinas
 Til Votefang.

ff v

En hel
liād; na
ade va/
re m; off
oc gøre
sin bos
lig i va/
are hier
ter. O al
sōmec/
tiste gu/
dh op/

lad mine leber. At ieg maa tacknem/
melige loue dig. O alderuelligste gud
verdiss at kōme mig till hielp. O her/
re kō snarlige. Heder oc ere vere gud
fader och sōn oc den helliand. Som
varet haffuer aff første begyndelse oc
nw er oc altiid bliffuer til euig tiid A.

Loffuer gud alsommectiste. Añā.
O du gud den helliand kom.
ps. Beatus vir.

Nellig er de man som leffuer
retferdelige oc ey effter föl
ger onth selfkaff eller samt
ycker vretuise eller vmilde dō
me. Men alt hāss acth oc vilge er ath
han vil fulkōme gudz budord oc haff
ue dem stedse i hāss hierte nat oc dag
huad helder verden er hannom met
eller emod. Han maa lignes vedh i
træ som stonder hoss eth rindende
vand oc bær sin fruct i sin rette tiid
oc ey felder sine blad. Saa skal alle
hans gerninger bliffue fructsomme
lige och velsignede aff gudh. Mē on
de oc vmilde mēiskess gode gernin
ger the skulle visne oc bliffue vfruct
sommelige oc siden forfaris som en
stoff ther borth bleff aff en storm.
Icke skulle helder samme onde v
milde menniske nyde gode retuise
mēiskess dom paa dē yderste dagh
Thii ath gud alsōmectiste han ken
der dag oc tachnemmelige anammer

f f vi

til sig ydmyge och retuise mēnisse sō
hulle hanss budord. Oc giffuer euigh
forbannelse offuer onde menniske.
Heder oc ere. An. Veni sancte spūs.
Du gud dē helliand kom och op/
fuld alle cristne mēnisse hierter met
din naade oc optēd din kerlighedz ild
i dem som kom māge folck aff at/
skillelige tungemaall til den rette
cristelighe tro. Capitulum.

Karitas dei diffusa. Gudz kerlighed
er vdspredd i vaare hierter fornedelst
den helliand som oss er giffuen aff
hiemele. Impn. Veni creator spūs.

Du verdigste gud den hel/
liandh som altingh skapte
met gudh fader kom till oss
arme syndige menniske di/
ne fattige tienere oc opliuss vore sind
och vnderstondelser opfuld och alle
vore siele meth din naade som du
skapte effter det hellig trefoldighed.
Qui paraclitus. Du som kallis mēs

nistens husualere. Och den alsonis
mectiste gud faderis helligste gaffue
liffsens kilde. Oc en ild som optens
der alle menniskes hjerter til dig oc en
kerlighed til at elske deris gud och
iesu cristen miz du kalliss vor aandelige
dob. Tu septi formis. Du giffuer
syu den helliandz gaffuer som er gud
faderis miskundhiz veyuisere til syns
dige menniske du est och den som op
fullede alle profeterne miz den hemelske
visdom som gud fader loffuede den til
sion. Accende lumen. O du verdighe
helliand optend dit liuss i vore hjerter
oc vnderstodelser och ingyd gudz ker
lighed i vore hjerter styrke oss miz din
hellige naade ath wii arme skrøbelige
menniske mue bliffue stercke til at
stonde fast mod onde fristelser.

Hostem repellas. O du skinnende
helliand driff borth fra oss dieffuelen
vor fiendhe och giff oss snarlighe din
fred och rolighed ath wii formedelst

¶ f vij

din hielp fly kunde alth deth som off
skade kan baade till liff och siel.

¶ Per te sciamus. O dw erefulde hel/
liand wnd off at wii formedelst din
naade kede mue gud fader Oc ynder
stonde ihesum gudz sön wii tro sta/
delige at du est dē helliād som göger
aff dem baade. Sit laus patri. Loff
heder och ære vere gud fader sön och
den helliād ihs cristus vor frelsere sen
de off den helliandz naade. Amē. vs
O gud fader send den helliand till
verden at menniskē som her til leff/
uit haffue effter legemenss begerelse
mue nu optendiss meth dit ewighe
lyuss. añ. Anammer den helliand.

ps. Bñdictus dñs deus israhel.

Lelsignet och loffuit vare is/
raelss herre och gud thii hā
frelste oc igenløss de alle mē
niskene met syn død och pi
ne. Hāss benedide legeme sō hā anā/
mede aff kong dauidz slecth hengde

obenbarlige paa deth hellighe kors.
Som hā lad føre spaa oc sige gennē
profeterness mwnde aff førsthe vers
denss begyndelse. Vii ere frelste fra
vore siender som er legemet verdē oc
dieffuelen och fra andre vore vuen
nerss macth som oss forderffue vilde
Vii tro stadelige at han gjorde syn
store nade oc miskund m̃ de hellige
fædre oc profeter daa han dem løss
de aff heluedis m̃. Thii skulle al
le hanss guddomss velgerninger s̃
han vdi thet gamble oc ny testamēte
giorde i hw̃ kommess i den hellige kir
ke. Det er nw fulkommet som gud
stadelige loffuede den hellige patri
arcke abraham ath han ville lade pi
ne syt hellige legeme veluillige paa det
verdige kors for vor salighedz skyld.
Thii mue wii nw som frelste ere fra
den ewige fordomelse. oc vore siender
diefflene: rolighe och tacknemmelige
thiene den alsommectisthe gud.

¶ f vi^o

Met eth renligt herte mod hånne:
oc retuise gerninger mod waare ieffn
cristen saa lēghe wi leffue. Zacharias
profete sagde. Omyn sōn Johānes
du skalt kaldiss Ihesu Cristi gudz
sōnss forløbere thii at du skalt pre/
dicke oc bebude hanss tilkommelse
och den hellige cristelige tro. Du
skalth lare och vnderuise almwende
ewige salighedh och deriss synderss
forladelse. Dette er fulkommeth for/
medelst ihesu cristi vbegribelige lōng
lighe milhed och barmhertighed. At
han ville fødiss aff iōfru mariess be/
nedide liff och komme til oss fattige
menniske. O ihesu du oplyussde alle
som sade i heluediss mørk och dem
som i denne dødeligge werden ere.
Oplyuss nw oss och giff oss inder/
ligh begerelse til den ewige salighed.
Heder och ære. Vil maria. Añā.
Dwo er dē deglighe iomfru som op/
rinder som en morgen stierne: och er

deglic sō en fuldh maane : skynnēde
oc klar som solē er om middagiss tū/
de sterck oc vossuer vindelig som en
megtig stridzher emodh syne fyēder.

O leffuende gudz sōn hør myn bøn.

Ocladh myn begerelse tacknēmelige
kōme faare dyn asyun. (Gud sagde

til sine apostele och til alle prest mēd)

Anāmer den helliand huo som helst
i forlade sine synder her paa iorden de
skulle bliffue forladne i hiemerige.

O herre gud hør myn bøn. Oc lad
myn røst tacknemmelige kōme faare
dig. Collecta. Deus qui apostolis.

O Herre gudh som lerte dine
apostele den hellige tro och
alle honde tungemaall met
dē helliādʒ indgydelse vnd

off met samme din naade at vnder/
stonde och besinde rettelige at leffue.

Oc altiid at glædiss aff den helliādʒ
hugsualelse sformedelst den som kō/
me skall ath dōme leffuēdiss oc dō

B 8

de oc forklare verdē met ild. Amen.
Velsigne oss gud fader søn och den
helliand som er trenne personer oc i
sand gud Amen. Den helliād ver diff
til ath opliuse oss baade till liff oc siel
Amen. Den helliand beuare oss ba/
ade induertiss och vduertiss till liff
oc siel. Amen.

Ad primam. Till prim.

DEn helliandz naade vare
met oss. Oc gøre syn bolig
i vore hierter. O aldermec/
tisthe gud verdiss at kōme
mig til hielp. O herre kōm snarlighe
ath trøste mig. Heder oc ere vere gud
fader. alleluia. Loffuer gud alsom/
mectiste. Veni creator. O du verdig/
ste gud den helliād som alting skapte
met gud fader kōm till oss syndige
menniske. Qui paraclitus. Du som
kallis mēnistenss hugsualere oc den

alsommectiste gud faderß helligste
gaffue. Per te sciamus. O du ereful
de helliad. Sit laus p̄ri. L off heder
oc ere. alleluia. L offuer gud alsomme
ctiste. añ. O du gud dē helliad kom.

ps. Domine quis habitabit.

O alsommectiste gud huad
mēiske skall beside det e/
uige hiēmerigiss rige meth
dig (wor herre suarer) den
sō leffuer retferdeliger och holder mi/
ne budord och elsker sandhed aff alt
hass hierte. Oc engen besuiger n̄ sin
tunge oc ey gø: sin ieffn cristen skade
eller glædiss at nogen bestames eller
vārycthess. Men elsker gode gudfryc
tige mēiske oc inthz acther onde el/
ler vanartige menniske. Oc ey swer
forfengelige om gudz nassn eller me/
ned for syn ieffn cristen. Oc ey helder
bort læner penninge paa aager eller
gissuer falsk dō offuer dē sō vskyldig
er for gassuer eller vens kaff skyld.

B g ij

Nwo disse ty artickler fulkōmer han
skall beside hiemerigiss rige til ewig
tiid. Neder oc ere. Veni sancte spūs.
O dw gud den helliād. Karitas dei.
Budz kerlighed er vdspredd i vore hier
ter. Rñsonū. O ihesu criste leuende
gudz søn. Iforbarme dig offuer oss.
O ihesu criste. Som sende dine helli
ghe apostel her paa iorden den verdi
ge helliand. Iforbarme dig offuer oss.
Neder och ære vere gud fader søn oc
den helliand. O ihesu criste. Emitte
spūm tuū. O gud fader send den hel
liand til verden ath de menniske som
her till leffuith haffue effther legemēss
begerelse. Nue nw optēdiss met deth
euighe liuss. O herre hør min bøn. Oc
lad myn røsth tacknēmelige komme
for dig. Coll. Deus q̄ apostolis tuis
 Bud som gaff dine aposte
le den verdige helliād. Biff
och nu dine ydmyge tiener
huadh de skellighe bediss

aff dig. At de som dw vnth hassuer
den hellige tro mæ oc fonge dē euig
ghe ro oc salighed sformedelst dē som
komme skall at dømmen leuendiss oc
døde och forklare verdē met ildē. A.
Velsigne oss gud fader søn oc dē heli
liand som er trenne personer oc i san
der gud Amen. Den helliand verdiss
til at opliuse oss baade till liff oc siel.
Amen.

Ad tertiam.

Til Tertz.

DEn helliandz naade vare
meth oss. Och gøre syn bo
lig i wore hierter. O alder
veldigsthe gud verdiss till
ath komme mig till hielp. Heder och
ere. alleluia. Loffuer gud alsonne
tiste. Veni creator. O verdigste gud
den helliand. Tu septifor. Dw giff
uer siw den helliandz gauer. Per te
sciamus. O dw erefulde helliand.
Sit laus. Loff heder och ære vere
Hg iij

gud. añ. Veni sancte. O du gud den
hellicand kom. Psalmus.

Deus in nomine tuo saluum me fac.

O Alsommetiste gud all ver/
denss skabere frels mig for
medelst dit benedide naffn
och heffn migh offuer mine
vuener met din guddomelige macth.
O gud hør mig oc lad dine velsignes
de øm op mod min nyttørelige bøn.
Thii at onde mēiske sō plat ere om/
uende fra dig ville tage myt liff aff
mig fordi de ere mectige oc veldighe
oc ey frycte eller rædiss dig huerken
aff hu eller hierte. Gud er myn hiel/
pere och mit liffuiss bestermere. O
euindelige gud giff ret heffn offuer
mine vuener oc sla dem met din rets/
uise dom. Jeg skal veluillige offre dig
mit offer oc bøner at du vilt frelse
mig. Jeg skal altiud loffue dig myn
gud thii thz er tilbørligt oc saligt.
Fordi du frelste mig aff all min sorg

oc verdenss modgang oc gaffst mig
mact och offuerhond offuer alle my
ne vuenner. Heder oc ære. Veni sc̃tē.
O du gud den helliand kom. Karis
tas dei. Gudz kerlighed er vdsprede.
R̃nsoriū. O gud fader Send dē hel
liand till verden. O gud fader. vsus.
At de mēiske som her til leffuit haff
ue syndelige effter legemess begærelse
mue optendiss met det euige liuss.
Send den helliand. Heder oc ere.
Spiritus paracletus. Den helliand
som er alle menniskess hugsualere.
Skal lære ether alt det ieg siger ether.
O herre hør myn bøn. Collecta.
Assit nobis quesumus.

O Gud wii bede dig ydmys
gelige at du vilt lade den
helliandz krasst oc naade
vere hoss oss at forklare oc
rense vore hierter aff vrenlighe tancs
ker och onde begheringher.

B g iiii

Ath wi siðe miue frelsess fra alt thz
som oss kan skade til liff och siel. for
medelst den som komme skall at dö
me leuendis oc döde oc förklare ver
de meth ildē. Amē. Velsigne oss gud
fader søn oc den helliād som er tren
ne personer oc i sand gud. Amen.
Den helliand verdiss til ath opliuse
oss baade till liff oc siel. Amen.

Ad sextam.

Till Sext.

DEn helliād; naade vere met
oss Oc gøre sin bolig i vaare
hierter. O alderuerdigsthe
gud verdiss at komme oss
till hielp. Heder oc ære. L offuer gud
alsommectiste. Veni creator spiritus.
O verdigsthe gud den helliand. Ac
cende lu. O du verdige helliād optēd
dith lyuss i waare hierte. Per te. O
du erefulde. Sit laus. L off heder oc
ere. An. O du gud den helliād kom.

ps. Deus in adiutoriū meū intēde.

O Herre gudh myn skabere
tenck paa mig oc kom mig
snarlige til hielp at dieffuele
föger icke mact at behindre
mit godhe hierte oc mening. Lad dē
bestāness oc bluesse her i verdē oc sās
melediss i den anden verdē som mig
forderffue ville til liff eller siel. Lad
dem til bage driffuiss och borth kør
dem snarlige met skam och skendsel
som mig forsmaar eller bespotter met
haanlige ord. O hemelske fader lad
dem gladdiss oc frøydess met dig sō
holde dine budord. At de mue loffue
och hedre digh til ewig tiid som elste
din søn ihesum cristū verdess frælsere
O herre gud hielp mig nw thii ieg er
arm oc fattig. Och tøffue ey forlēghe
fordi dw est den all eneste som mig
hielp oc frælse kan. Heder oc ere.
Veni. O dw gud dē helliand kom oc
ofuld alle cristne menniskiss hierte.

B g v

Karitas. Gudz kerlighed er vdsprede
i waare hjerter. Rñsoniū. Dē helliād
som er alle menniskess hugsualere.
Skal lære ether. Den helliand. vers⁹.
Alt det iegh siger ether. Skal lære at
her. Heder oc ære vere gud fader søn
och den helliand. Den helliād. Apo
stlene taledet med mange atskillelighe
tungemaall. Gudz store vnderlige
gerninger. O herre hør myn bøn. Oc
lad min rost. Collecta. Nētib⁹ nris.

O Herre gud wii bede digh
ath du wilt indgyde dē hel
liandz naade i vaare vnde
stondelser. At wii sō skap
te ere aff din søns visdō nre oc rege
res oc styres aff hanss forsyn. Som
komme skall at dømme leuendiss oc
døde oc forklare verdē med ild. Amē.
Velsigne oss gud fader søn och den
helliand som er trenne personer oc i
sander gud. Amen.

Ad nonam.

Till Non.

DEn helliād̄z naede vare m̄z
off oc gōre sin bolig i vaare
hierter. O alsōmectiste gud
vdiſſ at kōme mig til hielp.

O herre kō snarlige. Heder och ære.
Loffuer gud alsōmectiste. Veni ſctē.
O du gud den helliand kōm. ps.
fundamenta eius in montibus.

DEn hellige kirke begyntess
aff cristo ihu oc de hellige
apostel oc ewāgelister. Gud
elsker nu mer de hellige syu
sacramēte en alle de figurer oc tegē sō
skede i det gamble testamēte ved pa-
triarcker och profether. O du iheru-
salem som merker oc betegner dē hel-
lige kirke. Alle cristne mēnistes sam-
fund. (Dē alsommectiste gudh haff-
uer taledh erefulde ord om digh sigēs
diſſ.) Jeg skall omuēde till den helli-
ge tro hedninge som lēge dyrket haff-
ue diefflene och bedet til affgude at
de skulle anāme cristēdō oc elske mig
deriſſ rette gud oc skabere. **B s vi**

Jeg skall oc omuēde andre vdlēn-
ger som icke vaare fødde aff israels
folk. Vor thz ey sagdh och spaadt aff
profeterne at den alsonnnectiste gud
som all ting skapte oc den hellige kir-
ke : skulle lade sig føde aff en ren iō-
fru oc beginde først dob oc cristen-
dom. Nā sagde oc sandelige i det gā-
ble testamēte gennē profeterness mū-
de oc i thz ny testamēte gennē apostle-
nes munde. At de mēniske som ster-
kelige stride mod legemet verden oc
diefflene skulle alle bo i hiemexigiss ri-
ge och glædiss der for vden endhe.
Heder oc ere. Añ. Veni sancte spūs.
O du gud den helliand. Karitas.
Gudz kerlighed. Apostlene taledede.
Det mange atskillelige tungemaall.
Apostlene. Gudz store och vnderlige
gerninger. Det mange. Heder oc ære
Apostlene taledede. Dē helliād optēde
alle apostlene Oc han kan alle tunge-
maal som til er i verden. O herre hø-

myn bøn. Oclad min røst. Collecta.
Deus cui omne cor patet.

O Bud sō vid alle menniskess
hierter oc begerig och inthz
kan skiules fore dig forklare
wore hierteress tacker oc bege
relser miz dē helliād3 naade oc ingydel
se. At wii fulkōmelige mwe elste dig
offuer all tingh. Oc bliffue verdige
til at lossue dig til euig tiid sforme/
delst den som komme skal at dømme
me leuendiss oc døde oc forklare vers
den met ilden.

Ad vespas. Til Aften sang.

D g vii

Aācti spl
rit^o. Dē
helliādz
naade ve
re meth
off. Och
gøre sin
bolig i va
re hierter
O alder
uelligste

gud verdiss at komme mig til hiep.
O herre kom snarlighe. Heder oc ære
Loffuer gud alsommectiste. Añā.
Veni sancte. O dw gud den helliand
kom. Psalmus. Beati om̃es qui.

DE skulle fonge dē euige sa
lighed som ere gud frycten
de oc leffue effter hanss vil
ge. O dw mēniske som ræ
diss gud oc holder hanss budord dw
est salig her i verden oc fonger siden

den euige glæde. Den helliaðz naade
och visdō som gud haffuer digh wint
skal vare i dit hierte som eth fructsō/
meligt vintra at du der inz lære kant
andre menniske gudz budord. Som
oc sidē fradeliss lære kunde andre mē/
niske gudz wilge och den hellighe tro
thii ath huer skal fonge løn faare sit
arbeyde. O du menniske som frycter
gud saadan løn fonger du som her eff
ter følger. Den alsommectiste gud
skal velsigne oc giffue digh lycksalig/
hed her paa iorden oc effter dyn død
skalt du komme til hiemerigiss rige
at bese den hellig trefoldighedz clare
ansiet. Och alt hiemerigiss selskaff
blandt huilke du kende skalt dem sō
du kende gudz budord her i verden.
Heder oc ere. Veni sancte spiritus.
O du gud den helliaand. Caritas dei.
Den helliaandz kerlighed. Imphus.
Veni creator. Skal mā lase alth sam/
mē som det stöder tilforn i votesang.

B g viij

Versus. Apostlene taledet met måge
honde tūgemaall. Gudz store vnder-
lige gerninger. añā. Apostlene anam-
mede den helliand. Psalmus.

Magnificat anima mea dominum.

In siel hw och hierte loffue
den als òmectiste gud myn
skabere som ieg nw vnd-
fōget hassuer. Alle myne
sind glædiss ved myn gud och frælsere
ffordi han saa naadelighe til mig syn-
ydmyghe tieneride. Thii sige alle cris-
stne menniske migh ath vare salig oc
hellig faare ieg fødde ihesus gudz søn
Gud som hassuer macth offuer all-
ting gjorde store vnderlige ierteghen
modh migh. Och myn søns naffn er
sandelighe helligth. Hans naade oc
miskundhed er offuer alle menniske
som nw er oc veret hassuer och kōme
skall serdeliss offuer de som kærlighe
frycthe hannwm. Han tede syn gud-
domss mectighedh den tiid han paa

eth þue blick nedh skødh aff hiēmele
til heluediss affgrund de høgferdighe
dieffle. Och ophøgde andre ydmyge
ēgle i deriss stedh. Hā fordress oc vn-
der trycthe høgferdighe iøder och pha-
riseer aff deriss mact oc velde oc op-
høgde ydmyghe hednynger i den hel-
lige kirke. Han opfyllde met dē ver-
dige helliand enfoldige mēiske som
begærede at lessue retferdige. Mē dē
som høgferdige och kloge wære paa
verdenss vegne dem gaff han enghen
visdom til at fonge dē euige salighed
meth Gode gudelighe mēiske som
hobediss til den naade oc mistūd der
gud tilforn dem lossuith hagde. De
singhe nu ihesum deriss frelsere aff
deriss egen slecth som abrahā och an-
dre hellige profether och patriarcker
spaaede i verdenss første begyndelse.
Heder oc ære. añā. Apparuerūt apli.
Apostlene anāmede den helliād pin-
gess dagh som kom offuer huer aff dē

L h

En brēdene tungess lignelse. O herre
hør myn bøn. Oc lad myn røst kōme
for din asyn. Collecta. De^o q̄ corda.

O Herre gud som lærde dine
apostle den hellige tro och
alle honde tungemaall in
dē helliād^z indgydelse vnd
off met sāmē din naade at vnderstōde
oc besinde rettelige at leffue. Och al
tiid at gladdiss aff den helliād^z hugss
ualelse. Formedelst den som kōmme
skal ath dømme leuēdiss oc døde oc
forklare verdē in ild. Amē. Velsigne
off gud fader søn oc den helliād som
er trenne psoner oc i sand gud. Amē.
Dē helliād beuare off baade induer
tis oc vduertiss til liff oc siel. Amen.

Ad Completorium.

Til Natsang.

O En helliād^z naade vare met
off oc gøre sin bolig i waare
hierte. Couerte nos. O gud
vor frælsere vêt off fra syndē.

De onde gerniger. Vent oc din vrede
oc heffn fra oss. O alderuelligste gud
vdiß at kōme mig til hielp. O herre
kom snarlige. Heder oc ere. L offuer
gud alsommectiste. añā. Veni sancte.
O vdiige helliād kō. ps. Sepe expug.

O Gud sidē først ieg lærde at
tiene och frycte dig daa ha/
ffue diefflene swarlighe fris/
sted mig. Adē de haßue icke
offuervōdet mig. En dog at de haß/
ue daglige for øgedh deriss ondskaß/
mod mig oc kastet mig māge fristelser
paa. Thvilke ieg kūde engelcdiss vnd/
kommet aff min egen mact eller styrc/
ke hagde icke gudz retuisshed oc mil/
hed serdeliss beskemet mig som ned/
tricker alle høfferdige dieffle som al/
tiid hade mēis kens nature. O herre
gud lad deriss mact snarlige forfare
som græss ther voxer paa noget tag
oc bort visner for deth moess oc en/
gen thz beuarer thi ter kan engen

Th ij

fruct komne aff. Dyne hellige apo-
stele oc andre gode helgē gaffue engē
velsignelse offuer de vnuilde dieffle
thii at de vore dess vuerdige och for-
bannede til ewig tiid. Neder oc are.
Veni sancte pūs. O du gud den hel-
liād kō. Karitas. Gudz kerlighedh.
Agnus. Veni creator spiritus mē.

Du verdigste gud den hel-
liād som altigh skapte met
gud fader kō til oss arme
syndige mēiske dine fat-
tige tienere och opluss vaare sind och
vnderstondelser. Opfuld oc alle vore
siele meth dyn naade som du skapte
effter deth helligh trefoldighed. O
gud giff oss til løn de syu dē helliād;
gaffuer oc dē euige glede oc Bort tag
fra oss all kiff trætte och dele och stad
feste oss i den hemelske fred. O gud
som opfulde de hellige apostels hier-
ter met dyn helliandz naade forladh
oss vaare synder. Och giff oss eth ro

ligth och bequemmeligt leffuud her i
verden. Loff heder och ære vare gud
fader søn oc den helliād Ihesus xps
vor frelsere sende oss den helliād3 na
ade. Amen. Versus. *Cor mundum.*
O gud gø: mit hierte rēt oc klart Oc
ynd mig din naade at iegh her effter
maa leffue effter din vilge. Spūs san
ctus. Den helliād. ps. *Nūc dimittis.*

O Herre gud ladh migh nu
skilyess ved denne verden
oc leffue i fred som du haff
uer loffuith. Thii ath iegh
haffuer nu seeth met myne dødelige
øgen ihesum cristū myn frælsere. Dē
som du haffuer nedh sendh ath han
skal obenbariss faare all verden. Hā
er eth liuss och skīn met huilket alle
iøder och hedninge skulle optendiss
til den cristelighe tro. Och siðhen ære
och loffwe hans benedide naffn.
Heder oc ære. Añā. Spūs sanctus.
Den helliand kom ned aff dē øuerste

L h iij

hiemerigiss trone oc indgick vsynlge
syne apostels hierter. O herre hør
myn bøn. Och lad myn røst. Collec.
Vre igne sancti spiritus.

O Alsomnectiste gud optød
vore hær oc hierter met den
verdighellandz ild. Oc
vdsloek aff vore legeme alle
vkske tancker ord oc gerninger. At
wi mæc tiene dig kyskelige met vort
leffned oc bliffue dig tacknemmelige
met vore hierter fornedelst den som
komme skal at døme leuēdiss oc døde
oc for klare verden met ild. Amen.

De sancta Cruce.
Hellig Krossis Liider.

Wh iiii

O Herre Ihesu criste. Tuā
sanctā crucem adoram⁹
domine. O herre Ihesu
criste vii bede ydmyge/
lige til det hellige kors
som du taalde din haarde død paa.
Vii inderlige i hvo kōme din dellighe
sware pine. O ihesu gudz søn som pin
ter vor for oss paa det hellige kors mis
kunde digh nu offuer oss. Gud verre
loffuit. Patris sapientia.

Ihesus Cristus euige gudz
søn sand gud oc mand vor
greben longe fredagiss nath
aff de grumme iøder. Saa
flyde hanss apostel oc discipel strax
frahannū. Och han bleff haardelige
būden oc vmildelige slagen och dra/
gen aff samme forbannede iøder oc
hedninger. Gud vare loff/
uit. Hora prima.

O midnatiss tide vor ihe/
sus led till pilatū oc ferd oc

beßlagen aff mange løgnere oc falske
vidende. Siden bunde de hansß henß
der oc skulte hansß øgen. Oc sloge
hannū haardelige mellem hansß herß
der (sigendiss) gæd til huo dig slo
mē du est saa viss oc flogh saa bespøt
te de hansß deglige ansigt saa ath han
neppelige kēdelig vor. Gud vare loff
uit. Crucifige crucifige.

I Onge fredag at morgē rop
te samme forbannede iøder
til pilatū sigēdis Korss feß
ste Korss feste dē iesum som
siger sig at vare gudß søn aff hiēmelē
Saa lod. Pilatus hannū haardelige
bide til en stotte oc ynckelige hustruge
Och tede hannū for dem saa blodig
at de der meth nøyes skulle. Da rop
te de igen (sigendiss led borten : led
borten oc Korss festen) Saa bleff hā
förd i purpur flede til bespottelse oc
kroneder met en huass tome krone sō
stack ind i hāß benedide hierne Siß

Th h v

den bar han det hellige kors paa syne
skulder til den sted han tolde syn
død paa. Gud vare loffuit. Hora
Sexta.

DAa klokken vor ved ni vor
ihus vor frelsere negelder oc
slagen til deth hellighe kors
met stöpede iern naffle och
högder mellē to røffuere. Saa stēckte
de hannom adicke och galle och be/
spotte hannū honlighen (sigendis)
est du gudz søn da frelss digh nu
selff oc sty ned aff korset. Gud vere
loffuit. Hora nona.

DAa klokke slo tolf røpte ihus
och sagde Omyn hemelske
fader. Omyn hemelske fa/
der. Hvi hassfuer du saa
offuergissuit mig. Oc der meth befal/
lede han gud fader syn siel och døde
strax paa det hellige kors. Sidē stack
longinus hans hōgre side oc hierte
op met i spiud oc der aff vdrād blod

och vand. Saa skalff all iorden och
solen i hemmelē miste sit skyn. Gud
vare loffuit. Impt⁹. O crux aue spes
unica.

All vare dw O hellige kors
vort eneste Hob som bar ier
sum vor frelsere i hæss død
time forøghe alle gode mēis
kess retferdighed. Och giff alle syndi
ghe mēiske deriss synderiss forladelse
O gud den hellig trefoldighed alle
creatur loffue dig. Beskerme alle sō
igeløfde vaare meth deth hellige kors
Och regere dem til ewigh tiid. Deth
hellighe kors skal seess och syness i
skyn. Naar gud skal komme oc dø
me leuendiss och døde. O gud frels
och beskerme alle cristne mēiske for
medelst det hellige kors. Tag borth
fra oss all sot och synddom baade till
liff och siel. Och ladh inthz dieffuel
skaff eller andē ondscaff fōge mact
mod dette dith hellighe korssis tegē.

Th vi

O gud frelss oss fra alle vore fiender
met det hellige kors. Versus. O gudz
søn vi loffue oc ydmygelige bede til
dig ssordi at du igenløss de all verden
mz dit hellige kors. O ihu criste frels
oss fra bradød oc all andē vkristelīg
død. Herre hør myn bøn. Och lad
myn røst komme for din asyn.

Collecta. Domine ihesu criste.

O Herre ihesu criste leuende
gudz søn lad din hellige pi/
ne oc død kors oc begra/
uelse vare mellem vore siele
och din strēgedom nw oc i vor dødz
time. Oc verdis til at giffue alle leuē/
de menniske din naade oc barmher/
tighed. Oc alle cristne siele ro oc lise
aff deriss pine. Biff den hellighe kir/
ke fred oc rolighed. Oc oss arme syn/
dige vuerdige mēniske et got lessned
her i verden oc den euige glade effter
døden. Amen. Vor herriss ihesu xpi
errefulde død och pine frelse oss fra

alle vore synder. Amen. Vor herris
Ihesu cristi pine lede oss til deth he-
melske paradiss. Amen. Vor herris
alderhelligste pine vere vor euige le-
gedom oc salighed. Amen.

Her effter følger de hellighe syu
Psalmer som Kong dauid dictede
mod de syu dødelige sinder. Huil-
ked sindigt mēiske dem idelige læ-
ser met anger oc ruelse for sine sinder
Han fonger aff løsning aff dē och
de siu den helliandz gaffuer. Och
gudz venskaff oc naade fornedelst
hans store milhed oc alle hanss ver-
dighe helgeness bøn skildh. Amen.

D h vij

De helli
ge Syn
psalmez
Bñdi
cam do
minum
in omē
tēpore.

Ieg
skal
al hedre
gud saa

lenge ieg leffuer Håss loff skal altið
vere i min mynd oc tale. O alsom/
mectiste gud verdis at komme mig
til hielp. O herre kō snarlige ath trøste
mig. Heder oc ære vere gud fader oc
søn och dē helliād. Sō waret haßfuer
aff første begidelse oc nu er oc altið
bliffuer till ewig tiid A. alla. Loffuer
gud als omectiste (om fastē skal mā les
se) Loff heder oc ære were dig wor
gud och erefulde konig til ewig tiid.

Impnus.

Th viij

I skulle alle ydmygelighe
tale oc robe til dē alsonnec
tiste gud : och the off for hā
nwm vor dommere meth
gædende thaare . Ath wii der meth
kwnde wende hanss vrede oc heffn
fra off. O gud wor frelsere : wii hass
ue fortømed dyn barmhertighed oc
milhed met waare store synder : mis
kunde dig offuer off oc send off dyn
naade aff hiemelen . I hw kom ath
wii ere dyne arme creatur en dog at
wii ere skrøbelighe aff vor nature .
Vi bede dig ydmygelige at dw ey las
der dieffuelen fonge mact offuer off
som dw hassuer skapt til ath hedre
dit benedide naffn. O gud forlad off
waare synder som wii hassue giort :
oc styrcke off i dygdelige gerninger :
met hwilcke wii kunde bliffue digh
tacknemelige her i werden oc siden til
ewig tiid . O du hellige trefoldig
hed fader søn oc then helliand som

er en sander gud vnd off at alle waare
gudelige bøner faste oc andre gode
gernynger mwe bliffue dig tacknem-
melige och off fructsomelige til ewig
tiid. Amen. Ne reminiscaris. O her-
re kom icke waare synder i hw.

ps. Domine ne in furore tuo.

O Ewighe gud plawe mig ic-
ke for suarlige her i verden.
Och giff icke den ewighe
fordømelse offuer mig i dē
andē werden. O herre mis künde dig
offuer migh thii ath myn nature er
gäste skøbeligh och tilbøvelig til si-
dē. O dw hemelske læge gør migh hel-
brede thi myne suare synder haffue
giort migh syug och vansinectigh.
Din siell synd och sårwittighed ere
gäste forfulde och bedrøuede. Hvor-
lenge skalt du tøffue kere herre for du
vilt sende migh din hugsualse. O
gud som nu er fra mig wend for my-
ne slême synder skyld went dit blyde

Ji

ansict til migh igen. Oc frelss myn
siell fra dieffuelen thii ieg er skapt eff/
ter dit benedide ansict. O herre giff
mig den ewige salighed icke for myne
velgerningher skyld men fornedelst
dyn store milhed oc barmhertighed.
O herre gør inig helbrede baade till
liff oc siel: at ieg maa bliffue verdig
till at lossue dig for dyne velgernin/
ger. Hvo sō icke frelses aff dig men
bliffuer fordømet till ewig tiid: han
kan icke i hvo komme eller kalde paa
dig i det grūme heluede. O alder mil/
deste fader ieg skal plawe myt legeme
met plict oc bod haardeligē fore mine
sinder. Oc grede huer nath for: dē saa
bitterlige at myn hoetgerd skal offuer
flyde met myne øgne thaare. Oc ieg
sørger at dyn heffn oc vrede skal gon/
ghe offuer migh och andre menniske
fore wore synder och ondscaff skyld
mz bradød fry orloff pestilētze oc an/
dre plawer. O i dieffle och alle onde

menniske som mig wil drage til syn-
den: gonger nu fra mig thii at den
alsommectiste gud haffuer nu hørt
myn grædende røst anger och ruelse.
Han hørde henne mistüdelige oc anā
mede henne kerlige till hiemmerige.
O gud lad alle syndighe menniske oc
mine vuenner blues oc stemmes ved
deriss synder: at de nuve snarlige om-
wēdiss til dig fra deriss onde leffnid
oc gøre plict oc bod sō de dō aff wer-
dē. Heder oc ære. añ. O dñe ihesu cri-
ste. O ihesu criste leffuende gudz sōn
forlad oss wore synder formedelsth
dyn store milhed oc barmhertighed
thii at du est mild oc mistundeligh.
O alderhelligste ionfrw maria gudz
moder bed for oss arme vñle syndis-
ge meniske. Psalmus.

Beati quorum remisse sunt iniqui-
tates.

¶

Du wor hellige oc salighe ere
de mēiske fra den ewige
død sō giorde plict oc bod
her i werden at gwd forlod
dē deriss synder Helligt er deth mē/
iske en dog det syndede som retteli/
ge scrifftede syne synder oc hagde an/
ger och ruelse fore dem thii ath gud
vil icke breyde hannwm dem paa dē
yderste dōme dagh fordy han holt dē
plict oc bod som hannwm wor sath
fore dem Jegh miste den naade som
gud mig giffuit hagde thij ieg dulde
myne synder och icke wille scriffte dē
O herre gud dyn heffn och vrede er
mig suar oc greselig baade nat oc dag
enaar ieg tencker paa hende for my/
ne synder oc vretferdig hedz skyld.
Thii vil ieg ther fore gøre mit scri/
fftemall met anger oc ruelse. O alsō/
mectiste gudh naar ieg tenckte och
stadelige acthede ath gøre mit scriff/
temall och obēbare myne synder for

myn scriffte fader: daa vofst dw fna
rerre til at forlade mig samme synder
en ieg vor till at scriffte dē Naar eth
armt findigt mēnifke grader fucker
oc føger for fyne fynder daa beder al
le gud3 helgene i hiēmerige for hannū
till gud at han vil forlade hannū fyne
fynder dog ville icke samme helghen
bede fore onde forwilede mennifke
som altiid øffue dem i store fynder oc
engen acth eller vilge haffue till ath
bedre dē mod gud . O gud fō forlod
mig alle myne fynder dw eft myn ene
fte tilfluct freiff mig oc lad mig aldrig
mere falde i fynden (Bud fwarer)
Jeg fcall giffue dig god vnderfton
delfe met huilken dw fcall fly fynden
oc effterfølge myne budord. Jeg wil
oc foruare dig at dw icke fcall forka
fte den euindelige glæde fom ieg haff
uer fcapd dig til (Bud taler til mē
niften oc figer) O du mennifke fom
ieg haffuer fcapd faa viff oc flog oc

J i iij

deylich effter mit agat ansiet oc giff
uit skall oc vnderstondelse lad dig
icke nu merke atth lessue effter lege
mens løste oc begerelse som heste och
mwle eller andre vskellige creatur gø
re (Rōgh dauid siger) O gud reffse
oc straffe onde offuerdādighe oc gē
uordige mēniske met plawe paa der
riss legeme oc verdenss modgang at
de der met nue twingiss som en galē
hest der spāgis m̄ et huast bid (Gud
suarer) Onde forherdede menniske
som icke ville offuer giffue deriss syn
der de skulle fonge māgfoldelig mod
gang her i verden : oc siden plawe oc
pine til euig tiid. Men de som offuer
giffue syndē oc skellige lessue och ha
ffue deriss hoff til mig deriss gud: de
skulle fonge naade oc miskund oc dē
ewige frone i hiemerige. O i gode
mēniske som nu hassue fonget ether
synderiss forladelse glæder oc hugsua
ler ether i den alsommectiste gud oc

icke i verdens forfengelighed. Verer
och glade alle gudfryctighe menniske
och frygder ether alle som hassue rets
uise hierter. Heder oc are. O ihu xpe
leuende. ps. Dñe ne in furore.

O Alsomnectiste gud plawe
mig icke forswarlighe her i
werden. Och giff icke den
ewige fordømelse offuer
mig i then anden verden. Men vnd
mig naadelige liffuis frist at bedre
myne synder. Resse mig icke effter
dyn strenge retuished fordy dyn mā
cth er offuer mig oc mange plawer
stunde migh till fore myne synder
skyld. O hemelske fader ieg kendis
ydmigelige at alt myt legeme skels
uer och falner naar ieg tencker paa
dyn strenghe retuise dom. Jeg
hassuer engen rolighedh i myn sis
el naar ieg offuertencker myne mā
ghe onde gernynger sfor di ath
de ere saa manghe och saa sware

I i iiii

paa myn siel at de betwinge henne til
døde som en swar byrde ther engen
kan bære. Myne store synder sō iegh
lenge bedressuit haffuer ere paa myn
siel for min forfømelse skyld. ligerwiff
som gale forfulede saar ere paa et lege/
me sō neppelige lægiss künde. O gud
myne mangfoldelige synder haffue
trengd mig fra dit clare oc glædelige
ansict sō ieg skulle haffue hugsualelse
aff och opfuldet al myn lessnid meth
sorg och bedrøvelse. Mine lærer ere
meghz tilbøvelige til vlyst lessnid thi
er ieg dess vær ther aff besmyttet off/
uer alt myt legeme. O gudhen dog
ath myne synder ere migh nw forlad/
ne aff dyn barmhertighed dog tycker
mig alligenel ilde at vare ath iegh no/
gen tiid skulle bedrissue de Saa tyt
ieg tækker paa dem tha sukker ieg och
gissuer mig i myt hierte. O gud alt
myt hob oc begerelse er till dig dr
vift myn hw och hierte: och inthz kã

skyules for dig. Mit hierte er suarli/
ghe bedrøuedh thii iegh haffuer for/
fast dyn naade som iegh hagde før i/
gh fald i synden. Dyn vnderstødel/
se er forblindet ath iegh ey kan kende
myn gud eller besinde myn ondscaff.
Dyne slectinge och venner ere twert
mod migh oc forsinna mig thii ieg
nw lider verdens modgøg for myne
synder skyld. Andre sammelediss sō
altiit omgingiss met mig før ieg fik
denne plaue de sky mig nw oc ville
myn forderuelse. Aff gudz retuiss hed
lyder ieg dette thii iegh haffuer forkas/
sth haff venscaff. De som ere paa mit
verste de offuertracthe nw daglige hus/
orlediss de miz falkhed künde mig for/
raade. Men ieg er taalig oc ladher sō
ieg inthz ved aff deriss ondscaff oc
suarer dē inthz til de honlige och spo/
dske ord de tale til mig thi er ieg liger/
wiss som eth menniske ther synes at
thz huerken kan tale eller høre. Alligez

J i v

vel at ieg tyt hagde carsage til at straffue dē ydermere en de mig dog tagde ieg helder oc bar thz tomodelige
O herre gud som hugsualer alle be-
drøffuede hietther hør myn bøn thii
ieg haffuer mith hob stadelige til dig
Lad mig aldrig saa plat bliffue off-
ueruonden aff mine vuenner ath de
siden skulle bespotte mig oc rose ther
aff at de niet deriss mact haffue vn-
der trict mig. O gud effter di at ieg
haffuer suarlige sindet onod dig thii
er ieg redebon till at bere plarve to-
modige der fore effter din vilge.
Mine sinder ere daglige for myne
øgen thii vil ieg ydmygelige scriffte
dem oc altiid gøre bod oc beiring
for dem oc mistundelige gerninger.
Mine vuenner haffue nw lyksalig-
hed met verdens rigdom oc glædiss
ved min sorg och drøffuelse. de ere
ganske mange som migh nw hader
som ieg dog inthz ont haffuer for

skyldet aff. De som ieg gjorde vel
emod de ere nu snarist til ath gøre
mig onth och bedrage mig for dy ath
ieg vilde ath de skulle lessue retferdi-
ge. O min herre och min gud en dog
at du est nu fra mig wend for mine
store sinder skild giff mig dog icke
plat vdoeffuer til ewig tiid. O herre
gud mi skabere och frelsere giff mig
din hielp oc trøst ath iegh ey mere fal-
der i sware sinder ffrelss mig fra alle
mine vwenner oc vnd migh hieme-
rigiss rige meth dig till ewig tiid. De
der oc ere. O ihu xpe. ps. Miserere mei.

O Alsomectiste gud misfunde
dig offuer mig fornedelst
dyn store vbegribelige bars-
mhertighed. Oc forlad mig
mine mangfoldelige suare synder thi
ath din misfundenhed ouer gonger alle
myne onde gerningher. Jeg er ves-
derstygelig oc vsinlig i din asyn for
myne sware synder skyldh thi giff

J i vi

mig dyn naade til at aff slette dē met
anger oc ruelse. Jeg vederkēdiss at ieg
haffuer swarlige syndet mod dig oc
mine onde gerninger ere mig veder/
stiggelige och grūne at se som dagli/
ghe ere fore myn øghen migh angret
at ieg nogē tiid haffuer bedressuit dē.
O gud ieg haffuer syndet emod dig
oc bedressuit myne onde gerninger
i dyn asyn dw est al eneste myn dom/
mere som engē lønlighe gerninger kū
de skyuless fore. Dyne ord ere sandhe
oc retwise thii haffuer ieg wel fortiēt
den plawe ieg lyder fore dem oc engē
kan straffe dyne retwise dōne. Jeg
vor affled i synden for ieg føddis her
til verden po myne forelderss wegne.
O gud dw elsker sandhed thii haff/
uer du ladet mig forstōdet at din gud
domss visshed ved alle lønlige gernin/
ger. Biff mig fordy den helliādꝝ na/
ade och forlad mig alle myne synder.
Saa bliffuer myn siel hwidere en no/

ghen snee **O** gud giff mig hugswalelse
oc fredsommelighed induertiss i myt
hierte saa fonger mine lemmer deriss
mact och styrke igen som vasmectige
ere aff synden. See icke til mine mās
ge synder men forlad migh dem for
dyn barmhertighed; skyld oc lad dē
blissue forglēde ewindelige. **O** gud
gør mit hierte rent oc klart och vnd
mig din naade at ieg her effter maa
lessue effter dine budord oc icke effter
legenens begerelse till sinden **O** gud
slet mig icke aff liffsens bog oc lad
mig icke kōme til de fordømmede men
niske och tag icke fra mig dē helliādz
naade. **O** gudfader hugswale mig oc
obēbare mig din eniste søn som mig
skal frelse och all verden. Stadfeste
mig met den helliand i eth renth oc
gudeligt lessnid. Jegh skal vnderuise
oc lære onde oc vretferdige menniske
din hellige low oc budord at de skal
le omwēdiss till dig formedelst myn.

I i vii

leffnid och gode exēpel. O gud frells
mig aff mine blodelige sinder sō iegh
meth min ondscaff oc legemēss løste
bedressuit haffuer. Din tūge skal gla
delige och høgtideligeloffue dit nasn
och prise och ere digh for en barnher
tig gud O alsōmectiste gud oplad mi
ne læber at ieg maa tacknēmelige kūd
gøre dit loff. Hagde thz varet din hel
lige vilge da ville ieg gerne offred dig
mit offer for mine synder. Men det
hagde dog icke wered dig tacknem
meligt mig til affløsnig aff myne syn
der O gud forsmāa icke eth forfult oc
sørgēde hierte som begræder syn synd
thii ath thz er deth offer som dig bāst
teckiss oc du mest begerer aff syndi
ge mēniske. O mildeste gud lad icke
andre gode menniske plawes for mi
ne synder skyld. O gud lad dyn helli
ge kirke altiud forbedress och foarne
res ver hendiss beftermere mod alle
hendiss fiender. Oc ananime siden

gode menniskiss offer som de for de
riss synder digh offrediss worde i sam
me din hellige kirke. Neder oc are. O
ihesu criste. ps. Dñe exaudi.

O Leuēde gudz sōn hør myn
bøn. Och ladh mit hiertiss
begerelse tacknēmelige kō
me for din asyn. Vent icke
din naade oc kerlighed fra migh.

Men giff mig hielp oc hugsualelse i
all min sorg oc bedrouelse. Alsomme
ctiste gud hielp mig snarlige naar ieg
kalder paa dig at dieffuelen ey fonger
mact offuer mig. O gud hielp mig
snarlige thi at den tid som ieg nu haff
uer leffuit er snarlige forswundē som
en røg Och min mact oc styrcke i mi
ne lemmier ere forvisnede som en brēd
tingh ther encthz dughet. Kere her
re din heffin haffuer vansinecthz mi
gh ath iegh er som en vrt ther fels
der sine blad naar hwn foruisset er
Thii at den helliandz naade er fra

I i viij

migh taghen som iegh skulle haffue
myn aandelighe fohde vdaff. Dyn
hierte sorgh och graadh haffue skoth
fortareth migh saa ther er inthz paa
mith liff vdhē skindh och been. Jeg
er och saa enligh fra andre menniske
som en pellican er fra andre fule. Jeg
blueff oc skemess at omgaghiss meth
menniskene for myne mäghe synder
skyld. Thii skywler iegh migh om
daghen som en afftenbacke ther flyg
her om nathen. Jegh waghede om
nethene i plicth och bod for mine syn
der och bor enlige fra andre mēiske
som en spurg ther hemelige bigger vn
der et tag. Mine vvenner som syntess
at vare myne venner bespottede mig
daglige oc beswore dem hēmelige til
hobe at forderffue mig. Thii aff slet
te iegh myne synder met plict oc bod
oc om wende min verdens glade til
anger och ruelse. Denne penitētz tog
ieg h mig till thii ieg befryctede dyn

store vrede. Jeg fronde oc besinde at
du sō føre ophøffuede mig vilde nu
vndertrycke migh for myne synder
skyld. Dyn tiid oc dage ere snarlige
framsarne som en skugge. Oc ieg er
foruished som en vrt ther skæriss aff
rodē Den dw alsōmectiste gud bliff
uer tilewig tiid. Oc din vbegribeliz
gemiskundhz offuer gonger alle syn-
dige menniskes ondscaff som vered
haffue nw ere oc her effter fødis skul-
le. O gudz sōn wor enesthe tilfluct for
barne dig offuer alle syndige mennis-
ke thii at tiden er nw kommē i hwil-
kē off gøss besynderlige behoff dyn
hielp och trost. Dine hellighe tienere
i den hellighe kirke haffue nw vns
deruisset vanwittighe menniske dine
budord oc salighedzens veye oc bede
for dem at de mue bliffue salighe.
O gudz sinede sōn deth skall ske at
alle menniske som i verdē ere skulle
hedre oc ære dit verdige naffn.

R E

Alle konger oc fførster skulle radiff
din guddomss mact oc valde. Thii
at du wilt ophøffue den hellige kirke
offuer all verden m̃z heder oc ere oc
der met lade kende dyn guddome/
lige mact oc mectighed. Vor herre
vil see naadelige til alle sine ydmyge
tienere i deriss nød oc icke forsmaa
deriss bøn. Gudz velgemynger skulle
scriffuess oc vnderuissess andre men/
niske som kōme effter oss at de som
nw vfødde ere skulle och loffue gud
som wii nw gøre. Thii at gudz søn
haffuer seet misfundelige ned til oss
aff høgeste hiemerigiss trone. Han
vil och høre ydmyge menniskiss graad
och anger som de haffue fore deriss
synder och løse dem aff dieffuelenss
bond som de ere vdi. Oc frelse deriss
siele som toler død: modgag eller pi/
ne fore hanss naffn skyld. Ath man
skall siden kūd gøre hanss aldermeg/
tiste mact oc naffn. Oc predicke och

loffue hannū i den hellige kirke offuer
all verdē. Israels folk som ere i øder/
ne oc alle andre baade konger och her/
rer offuer all verden skulle kōme om/
siger til den hellige tro oc tiene den
alsommectiste gud sandrectelige. Vē
hellige kirke som er alle cristne men/
nistess samfund taler til gud (sigen/
diss) O herre men ieg er nu stadfest
i den hellige tro tha vnd mig at ieg be/
synde kan huor stacked wor alder er:
oc huor forfengelig denne verdenss
glæde oc velløst er. O herre gud vnd
mig lifsuiss frist her paa iordē oc tag
mig ey for snarlige heden før ieg fon/
ger giort ret plict oc bod for mine
synder m̃z anger oc ruelse. Thi ieg
er eth armt dødeligt menniske oc du
est myn gud som lessuer ewindelige
O gnd du skapte hiemelen oc iorden
oc alle creatur som der er vdi sō for/
fariss och omwēdiss skulle paa den
yderste domme dag. Men du bliuer

R E ij

stedsse w omuendelig til ewig tiid.
Som forklare vilth hiemel och iord
effter dommen. Oc bliuer selff i din
guddomelige klarhed som dw haff-
uer vered aff euigh tiid och bliffue
skalt euindelige for vden ende. Alle
menniske som effter følge dine bud-
ord som dw dine apostele och andre
helgen kende oc lerde her paa iorden
De skulle beside det skinnende och
arefulde hiemerigiss righe met digh
euindelige. Neder oc ære. Vil maria.
O ihesu criste leuēde gudz søn forlad
oss vore synder. Jomfru maria bed
fore oss. ps. De pfundis clama.
O Herre gud ieg rober til dig
inderlige aff alt mit hierte
thii vdiß till ath høre myn
bøn. Lad dine øm vere vel-
uillighe til at anāne myn røst och be-
gerelse. O ewighe gud er deth saa ath
dw icke forlade vilt sinderne misfun-
delige tha kã engē vt tale di retuished

Du est mild oc barmhertig till ath
forlade sinderne som de hellige scrift
beuiser om dig. Thii hassuer ieg len/
ge bidet effter din nade oc mis kund/
hed. Din siell haabes stadelige till di
søn ihesum cristu och den helliand so
regnere met dig ewindelige. Alle cris
stne menniske skulle habess til gud
deriss skabere fra deriss bardom oc
til de dø ffordi all naade oc sindens
forladelse er all ene hoss hannu. Han
frelser alle sine tienere fra den euige
pine och forlader dem alle deriss sin/
der. Heder oc ære. Vil maria. O ihu
criste leuende gud søn. Psalmus.

Dñe exaudi oronē meā auxib⁹ pcipe.

Leuēde gudz søn hør myn
bøn oc lad hende tacknem
melige kōme for dig. Icke
fore mine gode gerninger
skyldh men for din mis kundhedh och
sandhedz skyld. O barmhertige gud
sid icke for strēgt regestaff met migh

R E iij

fore myne mæge synder. Thi ath gō/
ger din strenge dom offuer mig och
andre syndige menniske tha bliffuer
ther enghen saligh. Dieffuelin myn
fiende hassuer offuer vundet mig oc
bøyd mig til legemens løste oc ver/
denss forfengelighed. Oc draget mig
til synden oc eth ont leffned eblanth
andre fortuilede mēiske som encths
acthe vden verdess velløst Thi hass/
ue mine synder ført mig stor sorg oc
bedrøvelse i mit herte oc taghet fra
mig din naade och hugsualelse som
ieg føre hagde aff dig. Vdi denne
myn sorg oc drøvelse tencker ieg ide/
lige paa din store naade oc barmher/
tighed sō du føre gjort hassuer met
syndige mēiske. Oc besinder oc i hu
kommer huor visslige och deglige drø/
skapte menniske oc al verden. Iforst
op recker ieg mine hender till digh
oc beder om naade oc misfundhed
aff alt mit herte hro oc sind. Liger

niss som en saader ager begerer regn
vdi suar tyrcke O milde gud se mistu
delig till mig komer du mig icke snar
lighe till hielp tha bliffuer iegh for
derffuit baade till liff oc siell. O gud
ver migh icke fore strēgh for mine mā
ge synder skyld och vent icke dit bliz
de ansict fra migh. Eller iegh bliffuer
nedsenckth i heluede meth andre
fordōmde menniske. O milde gud
lad mig nu see oc fornēme din store
barmhertighed i denne min hiertess
begerelse. Thii iegh hassuer mit sta
delige hob til dig. O gud giff mig til
bede din hellige vilge och budord hu
onediss ieg her effter lessue skall.

Thii ieg vil ouergissue dēne verdē oc
hassue all min hrv ochierte til dig all
eneste. ifrells migh fra legemenss be
garelse. Verdenss forfengelighed och
dieffuelenss ondscaff. Och lad mig
lessue effter din vilge thii ath du est
min gud oc frelsere.

R E liij

D lad dē verdige helliād optage mig
aff denne verden til hiemerigiss rige
som er alle retuise menniskess bolig.
Hør mig salig for dit benedide naffn
skyld och icke fore min retuisbedz ski
ld. Hielp mig aff denne min sorg och
raade som iegh er nu vdi. Distūde
dig offuer mig oc bort driff alle myne
vuenner. Oc skyll mig ved de forbā
nede dieffle som acthe at plawe myn
siell. Thii ieg er dyn fattige tienere oc
vill gerne hedre dit verdige naffn till
ewig tiid. Heder oc ere. Hil maria.
O ihesu criste leuēde gudz sōn forlad
oss vore synder. O iomfru maria bed
for oss. añ. Ne reminiscaris domine.

O Bud kom icke vore synder
i hw eller waare forelderss.
Oc heffne icke offuer oss eff
ter vaare onde gerninger.
Añ. Media vita in. Vii arme mēnis
ke Naer wii are i wor beste tiid oc løs
ste helst at leffue. Tha kommer dōdē

hasteligen och bort tager off aff dēne
verden. O aldermildeste gud wii ha
ffue da engen til ath fly eller ath bediff
hielp vdaff och trøst vden aff dig all
eneste som wii tilfom mägfoldelige
fortørned hassue met vaare synder for
huilke dw hassuer godh ret till at heff
ne paa off effter din retuisshed. Thii
bede wii digh alderkæriste herre at
du ey forsmacr off i vor alder dom.
Naar wii aff sot oc siugdom vasmec
tige ere ath wii ey gøre kunde plict el
ler bod for vaare synder. O barmher
tighe gud lad dyn nade oc miskund
da komme offuer off och giff off icke
vdoffuer i wor dødz time. O alder
mildeste gud. O alder sterkeste gud.
O euige gud forbarne dig offuer off.
O dw gudz moder maria tencck paa
voss syndige mēniske. Naar dw stō
der for gudz ansiet tha bed got for off
till hannū ath han vil vende syn heffn
oc vrede fra off. Cristus gudz søn vor

R E V

gud fader lydigh ath taale then has
arde død oc pine paa krosset for vor
salighedz skyld. Kyrieleyson. Gud
fader mis künde dig offuer oss. Gud
søn mis kunde dig offuer oss. Gud
den helliand mis kunde digh offuer
oss. O ihesu gudz søn verdis nu till
ath høre oss. Den hellig trefoldighed
som er en sander gud forbarne digh
offuer oss. O gudz søn verdenss frels
sere hielp oss nu aff alle vaare bes
drouelser.

O alderhelligste iomfru Maria. bed
for oss. O iomfru offuer alle iom/
fruer. bed for oss. O verdigste gudz
moder. bed for oss.

Sancte michild engild. bed for oss.

Sancte gabriel engild. bed for oss.

Sancte raphael engild. bed for oss.

O i alle hellige engle oc offuer engle
beder for oss.

Sancte hanss baptiste bed for oss.

O i hellige tre Konger. beder for oss.

Di aller hellige patriarcker oc pro/
fether. beder for oss.

Sancte Pædher. bed for oss.

Sancte Poueld. bed for oss.

Sancte Andriff. bed for oss.

Sancte Jep. bed for oss.

Sancte Philippe. bed for oss.

Sancte Hanss ewāgeliste. bed f.oss.

Sancte Thomas. bed for oss.

Sancte Bartolmee. bed for oss.

Sancte Mathee. bed for oss.

Sancte Simon. bed for oss.

Sancte Thadee. bed for oss.

Sancte Mathies. bed for oss.

Sancte Barnaba. bed for oss.

Sancte Marce. bed for oss.

Sancte Luca. bed for oss.

Di alle hellige apostler oc euange/
lister. beder for oss.

D alle hellige gudz discipler. b.f.oss.

D alle hellige vskyldige børn. b.f.oss

Sancte Staffen. bed for oss.

Sancte Line. bed for oss.

R E vilj

Sancte Clete.	bed for off.
Sancte Clemeth.	bed for off.
Sancte Sixte.	bed for off.
Sancte Corneli.	bed for off.
Sancte Cipriane.	bed for off.
Sancte Laurentz.	bed for off.
Sancte Vincenti.	bed for off.
Sancte Cosma.	bed for off.
Sancte Damiane.	bed for off.
Sancte Iſabiane.	bed for off.
Sancte Sebastiane.	bed for off.
Sancte Deyens m̃z alt dit verdige ſelfkaff.	bed for off.
Sancte Mauritz met all dit hellighe ſelfkaff.	bed for off.
Sancte Bereon meth dith hellighe ſelfkaff.	bed for off.
Sancte Jorgen.	bed for off.
Sancte Bernaſi.	bed for off.
Sancte Protasi.	bed for off.
Sancte Albane.	bed for off.
Sancte Knud konge.	bed for off.
Sancte Knud hertug.	bed for off.

Sancte Oluff Konge. bed for off.
Sancte Erick Konge. bed for off.
Sancte Peder martir. bed for off.
O alle hellighe martires som tolde
dødh oc pine for gudz naffn skyldh
beder for off.

Sancte Leo.

bed for off.

Sancte Hilari.

bed for off.

Sancte Siluester.

bed for off.

Sancte Northen.

bed for off.

Sancte Augustine.

bed for off.

Sancte Ambrosi.

bed for off.

Sancte Gregori.

bed for off.

Sancte Jeronime.

bed for off.

Sancte Nicolae.

bed for off.

Sancte Dominice.

bed for off.

Sancte ifrancisce.

bed for off.

Sancte Benedicte.

bed for off.

Sancte Bernarde.

bed for off.

Sancte Anthoni.

bed for off.

Sancte David Konge. bed for off.

Sancte Sampson. bed for off.

Sancte Elogi. bed for off.

R & vij

Dlle hellige lærefedre heremither
 och clostermend. beder for oss.
 O hellige moder setā Anna. b. for oss.
 Sancta maria Magdalena. b. f. off.
 Sancta maria Egipciaca. b. for off.
 Sancta ifelicitas. bed for off.
 Sancta Perpetua. bed for off.
 Sancta Agata. bed for off.
 Sancta Lucia. bed for off.
 Sancta Agnes. bed for off.
 Sancta Cecilia. bed for off.
 Sancta Katherina. bed for off.
 Sancta Petronilla. bed for off.
 Sancta Margareta. bed for off.
 Sancta Dorothea. bed for off.
 Sancta Barbara. bed for off.
 Sancta Kristina. bed for off.
 Sancta Valburgis. bed for off.
 Sancta Hertrydis. bed for off.
 Sancta Visula met alt dit verdige sel
 skaff. bed for off.
 D alle iōfruer och alle helgene i hiē
 merigiff righe. beder for oss.

O herre gud frelss oss fra brædød oc
all anden vristelig død. O herre ihu
criste frelss oss fornedelst din vnder-
lige vndfongelse. O herre ihesu crist
frelss oss fornedelst din hellige fødsel
O herre ihesu crist frelss oss forme-
delst din dob faste oc strenge leffned
som du hagde her i verden. O ihesu
criste frelss oss fornedelst dit hellige
kors och din suare pine. O ihesu xpe
frelss oss fornedelst din hellige død
och verdige begraueelse. O herre ihesu
criste frelss oss fornedelst din æreful-
de apstādelse. O herre ihesu crist frelss
oss fornedelst din glædelige opfarel-
se till hemelss O herre ihu crist frelss
oss fornedelst den heliandz tilkom-
melse. O herre ihesu crist kom oss till
hielp i vor dødz time. Pctōres te ro.

O Alsomnectiste gud wi ar-
me syndige menniske bede
och robe til digh verdiss til
at forlade oss vaare synder.

O gud wii bede dig ath dw wilt giff
ue oss den euige fred. O gud wii
bede dig ath dw wilt besterme oss
formedelst din milhed oc barmher-
righ. O gud wii bede dig at du
wilt verdiss till at styre och regere dē
hellige kirke. O gud wii bede digh at
dw wilt verdiss til at beuare vor hel-
ligste fader pauē oc alle andre sō vide
ere till gudz embede i en goth och ren-
ligh leffned. O herre gud wii bede
digh ath dw wilt verdiss till ath gøre
en stadig fred och rolighz mellē alle
tristne kōger oc alle andre herzer och
fōster. O herre gud wii bede digh ath
dw wilt verdiss till at beuare vor bis-
cop oc kirckenss prelater oc alt meni-
ge klerkeri clostermen oc closteriom-
fruer i et renligt oc bequameligt leff-
ned. O herre gud wii bede dig at
dw wilt verdiss til at komme til oss
oc hugsuale alle sō bigge oc bo i dēs-
ne by met din hellighe naade.

¶ I

O herre Gud vii bede dig at du wilt
stadfeste alle gode mēiske sō her paa
iordē er i din ydmige tieniste och ker-
lighed. O herre gud wii bede dig yd-
migelige at du wilt beskerme alle crist-
ne mēiske sō du haffuer igeløsd met
dit v̄dige blod. O herre gud wii bede
dig at du wilt giffue dē den ewige løn i
hiemerige sō oss gø: goth her paa ior-
dē O herre gud vii bede dig at du wilt
frelse oc bwaare vore ferelders siele fra
dē ewige forðørmelse. O gud wi bede
dig at du wilt giue oc foruare iordens
fruct oc grøde. O herre gud wii bede
dig at du wilt v̄de dine barmhertelige
øge till oss O gud wii bede dig at du
wilt anāme vor tieniste oc loff tacknē-
melige O gud wii bede dig at du wilt
opliuse vore sind s̄uittighed oc vnder-
stødelse til at begære inderlige hieme-
rigiss rige. O herre gud vii bede dig at
du wilt hielppe oc hugsnale alle bedrøve-
de mēiske oc fattige fōger. o gud vii

bede dig at du beuare oc besterme vilt
alle sō fare retferdelige effter deriss bi
erig at de mue fōge lycksalighed i des
riss reyse. O gud vii bede dig at du vilt
lære oss formedelst dē helliādz naade
at forstōde dē hellige kirks lerdō oc di
ne budordh. O gud wii bede dig at
du vilth giffue alle cristne siele dē euig
gero oc lise. O ihu criste leuēde gudz
søn wi bede dig ydmygelen at du vilt
høre vor bøn. O ihu xpe sō ligness ved
eth vskyldigt lō misckunde dig ouer oss
oc forlad oss alle vaare syndige tæcker.
O ihu xpe sō lignes ved eth vskyldigt
lō forbarne dig ouer oss oc forlad oss
alt det wi synde met vaare vbequēme
lige ord. O ihu xpe sō ligness ved eth
vskyldigt lom misckunde dig ouer oss
oc forlad oss alt det vi synde inz vaare
gerninger (oc frelss oss oc giff oss dē
ewige salighed. O criste hør oss.
Kyriel. Gud fader misckunde dig
ouer oss. Gudz søn misckunde dig ouer

L i ij

off. Gud dē helliād mis kūde dig ouer
off. Pr nr. Vor fader sō er i hiēmelē.
Hil maria. Herre led oss ey i frestelse.
Aden frelss oss fra alt ont. Amē. pces

O Herre (Ego dixi dñe mise.
gud ieg beder dig ydmyge
lige at du vilt mis kūde dig
offuer mig. Och frelss min
fattige siel thii iegh kēdiss at ieg haff
uer suarlige syndet emod digh. O her
re gud ver oss mild och hør dine yd
myge tieneriss bøn. O gud lad din
miskūhed saa kōne ouer oss sō wil
stadelige haabes til dig. Vi oc vaare
foreldre haffue syndet emod dig oc vā
red vretferdige mod vor ieffn cristē. O
gud giff oss icke lōn effter vaare onde
gerniger. Oc plaue oss icke effter vore
store synder. O herre gud kō icke i hw
naar wi dō her aff verdē de synder sō
wi bedressuit haffue i vor liffuiss tiid.
Aden frelss oss suarlige fornedeist din
miskūdhed oc naade Thi at wi cre

da arme oc vssle och haffue inthz ådet
hob vdē til dig all eneste. O herre ihu
xpe vor frælsere och igeløfere kō oss til
hielp oc trøst for medelst dit hellige oc
ære fulle naffn skyld oc forlad oss mis
kūdelige alle vore synder. O herre gud
var altid vor beskermere mellō oss oc
alle vore fiēder O leuēde gudz sōn hør
min bøn oc lad mi røst tacknemelige
kōme for dig. Lolk. Deus cui ppriū.

Du als omectiste gud sō al
tid er mild oc mis kūdelig
aff di guddōmelige nature
til at forlade synderne vdi
nu til at anāme vore bøner at vi fat
tige mēiske sō būdne ere miz vore syn
derss oc ondskabss bōd mue løsiss aff
dē snarlige for medelst din store mil
hed oc barmhertighz Am.

O Alder mectiste och mildeste
gud vi bede dig idnigelige
at du vilt høre dine fattige
tienes bønner och forlade oss vore syn

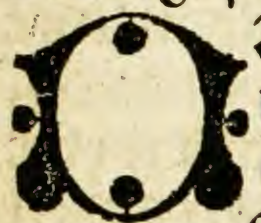
L i iij

der sō gerne ville gøre vort scrifftemaal
oc tage plict oc bod for dē. A. Collec.

Barmher/ Ops sem. de^o.
tige gud sō elsker mēniskess
siele och gerne vilt at de frel
sess skulle Vii bede dig yd/
migelig at du fornedelst di store vbe/
gribelighe milhed vilt giffue vore forel
dre fader och moder søster oc brødre
frēder oe vēner oc alle andre cristne si/
ele sō wi ere plectige at bede god fore
dē euige salighed i hiemerigissrige A.

Alsom/ Coll. De^o q cōtri.
mectiste gud sō icke forsmā
ar fattige mēniskess sorg oc
graad sō de haffue forderiss
synder Se nw naadelige til vor begæ
ring fornedelst iōfru mariess oc alle
dine verdige helgess bøn skyld. Thii
wi nw falde paa dig i dēne vor nød
oc drøvelse. Lad di guddōss godhed
oc barmhertighed fordriffue oc til ithz
gøre alle dieffleness oc øde mēniskess

raad sō de mod oss optēcke at wi mue
frelses fra deriss suig oc ondskab oc si
dē gladelige loffue oc tacke dit bñdi
de naffn i dē hellige kirke A. Collecta

O Alderuel/ Dps semp. de.
ligste oc euige gud sō vissi
ge regerer baade hiemel oc
iord. Se mistūdelige til vor
naadige herre kōgē Alt rigēss raad oc
alle andre sō styre oc regere skulle lād
oc rige. Oc lād dē saa retferdelige re
gere deriss almwe her i verdē at de eff
ter dōdē beside mue hiemerigiss rige
mz dig euidelige A. Col. Dps semp.

O Alder mildeste gud som er
herre ouer alle baade leuen
diss oc dōde du giffuer alle
din besynderlige naade sō
frelsess skulle wi bede dig ydmygelige
at du formedelst din guddōss barni
hertighed oc milhed sāmelediss for
vor fattige bøn skyld. Vil hielpe och
trøste alle leuēdiss oc dōde sō wi ere

¶ I iiii

plectige at bede fore. Oc forlade dē de
riss synder. Oc vñ dē hiemerigiss glæ/
de miz dig til euig tid A. Col. Ifideliū

Benedide gud alle (deus.
cristne mēnistess skabere oc
frelser. Adistūde dig off/
uer alle cristne siele oc alle el/
lēde siele sō engē besinderlig hielp el/
ler trøst haffue. Oc giff dē alle deriss
sunderss forladelse at de snarlige for/
medelst dē hellige kirkiss och vor yd/
mighe bøn skyld mwe frelsess aff de/
riss skerss ildz pine oc fōge dē euige ro
oc lise sō de iderlige altiūd begære A.
O pie rex xpe. O du milde konge ihu
xpe forbarne dig offuer alle cristne sie
le for medelst dine hellige v̄dige fē vñ/
der oc giff dē alle ro oc lise til euig tiūd
aff deriss pine sō her oc ander stedz be
graffne ere saa vide sō cristēdōmen er.
Loffuit vere gud alsō mectiste. Ifred
vere met alle sō leuēdis ere. Ro oc lise
vere alle sō i skerss ildz pine ere. Amē.

Der effter følger Vigilyess som lasist
 skall for alle cristne syele dem
 til hielp och salighed.

2

Till aften lang.

Placebo dñō. An̄. Jegh skal teckiff
gudh. ps. Dilexi qm̄ exaudiet dñs.

Duor tacknemmeligth er
det migh atth gud vil hør
re myn bøn Han haffuer
bøyd syn guddomss hør
relse till migh och iegh skal paa kalde
hanssnaffn saa lenge iegh leffuer Sor
g och drøuelse och dødtzenss best
hed henger paa mig oc den grumme
heluedisspine forferder mig suarlige
En doch iegh lider sorg oc drøuelse
oc verdenss modgøg her i verden tha
kalder ieg alligenel altiindh paa gud
som er herre offuer alle herrer Jegro
bede til hiemelen oc sagde O alsom
mectiste gud frells min siel Saa sen
de gud mig strax sin hielp oc naade
thii han er mild oc barmhertig oc re
debon till at hielppe alle som inderlige
paa kalle hannum Han vil oc altiind
besynderlige besterme alle ydmige
mēiste Jeg hauer offte veret plued

A ij

oc forsmæder aff myne vœner dogh
haffuer gud altiit frelst mig fra dem
vstæd O myn siel som her til haffuer
vild fare i synde vent nu om igen mæ
anger oc ruelse mod gud at du mot
komme til den euige salighed Thi at
den alsonnæctiste gud haffuer nu
reyssd dig op igen fra den euige død
Den veldige gud haffuer visselighe
ted mig sine store velgerninger thi
han frelst min siel fra den euige for
domelse oc kallede mig op aff helue
diss mørk som er synden Oc skilde
mig ved den euige pine graad oc be
drøvelse Oc loffuede mig den euige
hemelske bolig aff huilken ieg aldri
skal vd driuiss Ifordi at ieg tecktiss
den alsonnæctiste gud her paa iorden
blant disse dødelige menniske Thi
skal ieg effter myn død tecktiss hannu
i hiemerige blant alle hans verdige
helgen som haffue det euige liff aff hā
num. añ. Requie eterna. O herre gud

giff alle cristne siele den euige ro oc lise
Oclad dit guddomelige ansict skinn
ne offuer dem til euigh tiid. añā. Jeg
skal teckiss gud i hiemerige blant alle
hanss verdige helgen. añ. Heu me. O
huor sorgeligt. ps. Ad dñm cum tri
bularer. Kong dauid sagde.

O Er ieg led sorgh oc drøuelse
aff onde høffdige oc myne
vuenner: da ropte ieg til dē
alsommectiste gud oc han
hørde myn bøn och hialp migh.

O gugh som frelste mig aff myne v
ennerss vold och macth verdiss och
nu ath frelse mig oc mit røcte oc ere
fria deriss onde tūger oc fortaelse (wor
herre siger til mēnistē) Iwad vobē
skalt dw hassue mod falske tungher
oc onde menniske som dig vil drage
til synden eller vantro. Gudh svarer
selffuer sigēdiss) dw skalth hassue til
bestermelse emod dē myne bud ord
oc den hellige scrifft som ere krassftige

B iij

at optende din hwx och hierte til guds
Færlighed Dv skalt och tage god eff/
terligning aff gode och hellige mennis/
kess leffned huor stadelighe de waare
i den hellighe tro (Kong David sagde)
som huert got menniske nw sige maa
O huor sorgeligh och lagsommeligh
er migh dene syndige werde thii hie/
merigiss glade och saligheder saa lagt
fra migh Och iegh en nw lenger om/
gangiss skal met onde och veruordige
menniske Jeg led tomodige meget
onth aff dem som ieg sagde och lerde
salighedzenss veye nw ville de for/
dressue migh vden sagh och brøde.
Requiem. O herre gud. aña. O huor
sorgelich er mig dene verden thii min
sielss bolig hiemerigiss rige oc glade
er saa langt fra mig. aña. Dñs. Gud
alsommectiste. ps. Leuau i oclos me.

I Eg opløffthe myn hwx och
hierte til gud i hiemmielen oc
hanss verdige helghē och de/
dē fik ieg hielp oc trøst til liff

oc siel Jeg fik myn beskermeelse aff dē
alsōmectiste gudh som skapte hiem
mel oc iord oc icke aff nogen verdens
hoffdinge O du cristne mēiske din
gud och herre vil icke lade dig falde i
vātro han woger idelighe offuer dig
thii han er din beskermere Jegh loff
uer dig thz O cristne mēiske at gud
ey forlader digh thii han serdeliss el
ker dē som inderlige attraa at se och
kende hannum Gud som skapte hie
mel och iord er snarere til at beskerme
digh en din egen hōgre hond Gudh
beskermer digh huadh helder verdē er
dig med eller emod ath dw ey skalth
hofferdiss aff rigdō eller falde i mis
hoff fore nogen armod skylth. Gud
alsōmectiste vill beuare dig her i ver
den fra alle dōdelige synder och sydē
dyn siel i hiemerige til ewigtiid Gud
beskermede dig daa du fød diss her
til verden han beuare dig oc naar dw
gonger her aff verden for vden ende.

A iiii

Requiem. O herre gud. Añ. Gud
als omectiste beuare dig fra alde sins
der her i verden Oc din siel i hiemeris
ge til euig tiid. añ. Si iniquitates.
Psalmus. Deprofundis clamaui.

O Herre gud ieg rober til dig
inderlige aff alt myt hierte
Thii verdiss till ath høre
myn bøn Lad dine øm ve
re veluillige til at anāme myn røst oc
begerelse O ewige gud er det saa at
du icke forlade vilt synderne milde
lige thaa kan engē taale dyn guddøff
retuished. Du est mild oc mis kun
delig til at forlade synderne som den
hellige skriff beuiser om digh Thii
haffuer ieg lenge bidet effter din na
de oc mis kundhet Adin siel haabes
stadelige til din søn ihesum cristum
oc dem helliand som regneret met dig
ewindelige Alle cristne mēiske skul
le haabess til gud deriss skabere fra
deriss barndō oc til de dø ffordi all

nade oc mēnistens salighed oc synd/
sens forladelse er alleneste hoss han/
nwm. Hā frelser alle sine tienere fra
den euige pine och forlader dem alle
deriss synder. Requie. añ. O gud er
det saa at du ey forlader synderne.
Huo kan da taale din strenge ret uise
dom. añ. Opera. O herre gud.

Psalmus. Confitebor tibi dñe.

O Als omectiste gud ieg skall
loffue digh aff alt myt hie/
te oc aldrig forglemme din
store barmhertighed Thi
at du haffuer hørt mig arme syndige
mēniste Jeg vil och hedre oc ere dig i al
le dine hellige engliff neruærelse Jeg
skall och tacke din benedide søn i den
hellige kirke for alle hanss velgerniger
met i renligt hierte Thi at all dē naas/
de oc mistundhed som oss vor loffuit
dē haffue wi fögeth for medelst hāss
tillkønmelse du haffuer nu gjort hanss
naffn ærefuld ouer alle creatur haa/
B v

de i hiemmelē oc paa iordē ydermere
en nogen tunge kan vdrycke O min
herre oc min gud verdiss til at høre
mig enaar iegh flyer till digh Biff
mig den helliādz naade oc vnderstø-
delse at ieg maa lossue digh och obē-
bare kungøre din guddomss mact oc
barmhertighed Alle konger herrer oc
føster skulle bekende at de hassue de-
riss mact visdom oc salighed aff den
hellighe lerdō som dw hassuer giffuit
verden for medelst din benedide søn.
Dem bør alle at holde hanss hellige
budord och retuisshed och der met
ydmigelige tiene oc lossue hannwm
Thii han er herre offuer alle herrer
Oc all priss heder oc are som gørriss
kan i hiemmelen eller paa iorden er
hannwm retteliget tilbørligh En dog
ath dē alsomnectiste gud sider øuerst
i hiemerigiss trone da er han alliguel
altid neruerēdiss i gode ydmyge mē-
niskess hierte her paa iordē Nē hoffer

dige hierte forsmaa han oc ey vil kō/
me til dē Gud er ewindeligh oc alsō/
mectist oc ieg er eth armt skrøbeligt
oc forgengeligt creatur Dog vil han
icke forsmaa fattige mēiske ydmy/
ge oc gudelige bøner Naar ieg beuer
oc skeluer i min yderste dødz time oc
ved eyhuort ieg skal **A**ha frelser han
mig fra den ewige død oc fører mig
til den ewige glæde oc nedtrycker oc
bort driffuer alle diefflene sōmig vil
skade oc forderffue Den alsommec/
tiste gud som macht hassuer offuer al
le creatur han bæssner migh offuer al/
le myne vuenner **A**hi han vill aldrig
offuer giffue sine creatur som ydmy/
gelige tiene hannū. Requie. O herre
gud giff alle cristne siele ro oc lise. añ.
O herre gud forsmaa icke oss fattige
mēiske som du hassuer skapth ess/
ter dith ægeth ansict. vsus. Den hel/
liād sagde till sancti hans ewāgeliste.
Scrifft i din bogh ath de ære alle sãz

A vi

lige som dō i gudz naade oc barmher-
tighed. añ. O du hiemmelste gud.
Psalmus. Magnificat anima mea.

In siel hwx och hierte loffue
den alsōmectiste gud myn
skabere som ieg nwx vnd-
fonget hassuer Alle myne
sind glædiss ved myn gud och frelsere
ffordi hā saa naadelighe til migh syn
ydmighe tienerinde. Thii sige alle
cristne menniste mig at være salig oc
hellig faare ieg fødte iesu gudz søn.
Gud sō hassuer macth offuer altigh
giorde store vnderlige iertegen mod
mig. Oc myn sønss nassn er sandelige
helligt: Hans naade oc mistūdhed
er offuer alle menniste som nwx ere oc
veret hassue oc komme skulle serdeliss
offuer dem som kerlighe frychte han
nwm Han tede syn guds dōss mechtig-
ghedh dē tiid hā paa it øue blick ned
skød aff hiemmelen til heluediss aff-
grund de høgferdighe dieffle. Och

ophogde andre ydmyghe engle i der-
rissstedh Han fordress oc vndertryc-
the hofferdighe ioder och phariseer
aff deriss mact oc velde oc ophogde
ydmyghe hednynger i de hellighe fir-
te Han opfyllede met de verdige hel-
liand ensfoldige menniske som begæ-
rede at leffue retferdige Men de som
hofferdige och kloge waare paa ver-
denss vegne de gaff han enghen visdō
til at fonge den euige salighed meth
Gode gudelighe menniske som ho-
bediss til den naade oc mistund der
gud tilfom dem lossuith hagde De
singhe nu ihesum deriss frelsere aff
deriss egen slecth som abrahā och an-
dre hellige profether och patriarcker
spaaede i verdenss første begyndelse.
an. Tuam deus. O du hiemmelste
gud wi bede dig ydmygelige ath du
formedelst din store milhed oc barm-
hertighed vilt verdiss til at giffue alle
cristne siele den euighe ro och skinnē
B vij

de bolig i hiemerigiss rige Kyrieley
son. Gud fader mis kunde dig offuer
off Gud son mis kunde dig offuer off
Gud den helligiade mis kunde dig offuer
off Pater n'r Ave maria. Et ne nos.
O herre led oss ey i frestelse Men frelss
oss fra alth ont amē. O herre gud giff
alle cristne siele den euige ro och lise.
O herre gud frelss alle cristne siele fra
skeriss ildz pine. Jeg tror stadelige ath
iegh skal se den euige glæde i hiemerig
giss rige meth dine helghen effter den
ne verden O gud lad alle cristne siele
leffue i den euige fred. O herre hør
myn bøn Och lad myn røst tacknem
melige komme for dig. Collecta.
Deus qui nos patrem et matrem.

O Herre gud som bød oss alle
at hedre oc elste vaar fader
och moder fforbarne digh
offuer alle vaare foreldriss
siele och frelss de aff deriss skeriss ildz
pine. Oc lad oss alle leffue met dem i

dē eulge clare hiemerigiss glæde amē.

Collecta. Miserere quesumus.

D Barmhertige gud vii bede
dig ydmygelige at du vilt
mistunde digh offuer alle
deriss siæle som døde ære
ther offhaffuer giort noget gaath her i
verdē At de nu ther fore fonge nwe
den euige løn i hiemerigiss rige amen.
Collecta. Ifidelium. Som tilforn
stonder sist i syrosalm.

a viij

Her effter følger Octesang.
Añā. Dirige. O herre gud led mig
retvishedz vey. ps. Verba mea auri.

O herre gudh lad din misfå
hedz hørelse bøyes till min
bøn. Och ananime tackne
melighe min robende røst.

O gud min herre oc frelsere vnd mig
det som ieg begerer aff dig O gud hø
min ydmyghe bøn thii min synd er
migh forladen fornedelsth din store
naade och den helliandz liross er op
tend vdi mith hierte O herre gudh
gør migh verdigh ath iegh maa see
och beskude dith clare ansigt effter
min død O gud alle synder oc onde
gerninger ere slemme och verstyggeli
ghe i din asyun. Thii fonge icke on
de fortuilede vmilde och veruordige
menniske hiemerigiss glade Men de
skulle vdelyckiss fra din guddøss clar
hed och naade Dw hader alle som
icke ville holde dine budord Och du

fordri, fuer alle løgnere och falskener
Alle mandræbere ere och verstygge-
ge i din asyn och alle andre som swi-
ghe och bedraghe deriss iessu cristen.
Men ieg som aff din besynderlighe
naade frelst er fra saadanne synder
skal indgonge i den hellige kirke och
hedre dig och frycte siden i alle mi-
ne dage for din vrede. O herre gud
led mig i retuisshedzenss vey gennem
denne forfengelige verden och frelst
mig fra mine store fiender diefflene
oc lad myt lessnid altiit bliffue retfer-
digth i dyn asyn. O gud beskerme
mig vel fra mine vuenner thii ther er
engē sandhed i deriss ord Deriss hier-
ter ere fulde m3 suig och ondskab
deriss mund er altiit rede till skalke
ord Deriss tunger ere sinigrende till
falsk och suig thii giff retferdig dom
offuer dem O gud lad dem ey fullō
me deriss vretferdige onde tancker mē
driff dem fra din milde naade for

B

deriff mangfoldelige synd och onds-
kab skysd thii de saa offte fortøne
dig O gud lad dem alle glædiss met
dig som holde dine hellige budord
och haffue deriff hob stadelige til dig.
Lag din boligh i deriff hierter at
de mæve loffue dit benedide naffn till
ewig tiid Alle som rætthelige elste
dig de skulle fonge euige velløst hof
dig Thii du velsignede ihesum cristū
din eneste søn och hans naade deliss
oc sprediss nu offuer alle verden O
gud den kælighed oc milhed som du
gør mod menniskens nature er off
som en skield mod alse vaares fiender.
Requiem. añ. O herre gud giff alle
cristne sieler ro oc lise. Añ. O herre
gud led mig i retuisshedzens vey gē
nem denne forgēgelige verden Och
lad mith leffnedh altiid vere retfer-
digt i din aasyn. añ. O uertere dñe.
O barmhertige gud. Psalmus.
Domine ne in furore tuo arguas.

O ewige gud plawe migh
icke for suælige her i verdē
Och giff icke den ewighe
fordørmelse offuer mig i dē
anden werden O herre mis künde
digh offuer migh thii ath myn na/
ture er ganske skøbeligh och tilbø/
yelig til syndē. O dw hemelske læge
gør mig helbrede thi myne suære syn/
der hassue giort migh syug och vās/
mechtigh. Adyn siell synd och sam/
wittighed ere ganske forfulde oc be/
drøuede. Dwor læge skalt du tøffue
kere herre før dw vilt sende mig dyn
hugsuællse O gud so nw er fra mig
wend for mine slemme synder skyld
went dit blyde ansict till migh igen
Och siellss min siel fra dieffuelen thi
iegh er skapt effter dit benedide an/
sict. O herre giff migh dē ewige sa/
lighed icke for myne velgerningher
skyld men formedelst din store mil/
hed och barmhertighed. O herre gør

B ii

mig helbrede baade til lifff oc siel: at
ieg maa bliffue verdig til ath loffue
dig for dyne velgerninger. Hwō sō
icke frelsess aff dig men bliffuer for
dømet til ewigh tiid: han kan icke i
hw komme eller kalde paa dig i det
grüne heluede. O alder mildeste fa
der iegh skall plawe myt legeme met
plict och bod haardeligen fore mine
synder. Oc grede huer nath for dem
saa bitterlige at myn hoetgerd skall
offuerflyde met myne øgne thære.
Och ieg søger at dyn heffn och vrede
skal gonge offuer mig och andre mē
niske fore wore synder och ondscaff
skyld met bradød fry oriff pestilētze
och andre plauer. Di dieffie och al
le onde menniske som mig will dra
ge til synden gonger nw fra mig thil
at den alsommectiste gud haffuer nw
hørt myn grædende røst anger och
ruelse. Han hørde henne misfundes
lige och ananmede henne kerlige till

hiemmerige O gud lad alle syndige
menniske och mine vuenner bluesse oc
skæmme ved deris synd: at de mæ
snarlige omwēdiss til dig fra deris
onde leffnid och gøre plict och bod
for de døde aff werden. Requie. O her
re gud giff alle cristne siele. Añ. O
barmhertige gud vent din naade til
mig arme syndige menniske Oc frels
min siel aff syndens mørkhed. Ath
ieg maa loffue dig for dine velger
ninger thi at de arme forðømmede siele
som ere i heluediss pine haffue plat
forgaeth digh. añ. Nequādo. O gud
giff mig icke vdoeffuer. Psalmus.
Dñe deus meus in te speravi.

Ihesus cristus paa mand
menss vegne taler til gud fa
der (sigendiss) O myn gud
och herre ieg haffuer alt mit
hob till dig frels mig fra alle som
mig forfølge och hade O gud fader
giff mig icke no plat vdoeffuer men

B iij

lad migh fonge din hielp och tröst
Thii ath naar mine vuenner gribe
migh da handterede migh saa vnils
delighe som grüne løffuer eller vlfue
ther slide eth vskyldigth lom O herre
gud haffuer ieg saadant forskyldet
met mine egne gerninger eller haff
uer iegh nogen synd paa migh eller
forhasted migh til at heffne paa de
eller giort dem ont som migh vilde
ilde. Tha er thz vel tilbøiligt ath de
fonge mact offuer migh forgefssuiff.
Och ath de vmildhe grüne iøder
nwe gribe mig sla mig træde migh
vnder deriff føder hustruge mig Oc
syden pine migh till døde och plath
vdsloct mit naffn oc ere blant mēs
nisten. O hemelske fader iegh kærer
min sorg for dig och den store vrath
som miig nu sker. Jeg vil icke selff
heffne mig offuer dem Aden lad bes
kēde ath du est mectigere en de ere
alle. O herre gud fullkōme dine ord

som du haffuer sagt oc budet Rø
met din retuished at dømme mellem
mig och disse fortuilede iøder Du
som sieder øffuerst i hiemeligiss trone
offuer alle engle koor oc seer alliges
wel alle mēnistiss hiertter her paa ior/
den O hellygste fader dømme offuer
mig effter min vskildiged oc mēløss/
hed O herre gud som ved alle mēnis/
kess tancker ord oc geminger lad al/
le vmilde mēnistess ondskab fordr/
uiss och fræls de som retuise ere Jeg
haffuer icke anden skiold eller bes/
kermere vden digh alsomectiste gud
Du est sterck oc retuiss dømme och
tolmodig offuer syndige menniske.
Er der saa at onde fortuilede mēnis/
ke ey omwēde dem fra deriss sinder
tha vdrager gud sith huasse sverd oc
plawer dem paa deriss legeme och
spender syn bwe oc skiwder paa de/
riss ærne siele meth brennēde pile oc
straaler som er den grūme helwediss

B iiii

ild der aldrig vdslyckess Hoffmodis
ge swigefulde och vmilde menniske
dhe føde meth deriss ondscaff sorg
oc we i deriss egne hierter oc offte
sale de selffue først i de plawe som de
hagde acth; at giorth deriss fattighe
ieffn cristen Den hierte sorg oc pine
som de acthede at twinghe retwise
menniske meth hron flar dem offte
selff paa halsen Jeg skal loffue gud
i hieminge for hæss retuisshed; skyld
och høgtidelige hedre oc ære hæss be
nedide naffn ewindelige. Requiem
O herre gud giff alle cristne siele ro
och life. Añā. O god giff mig icke
plat vdouer. Thi naar mine vuen
ner gribe mig tha hādtere de migh
saa vmildelige som grumme loffuer
eller vlsfue ther slide i lom. Versus.
O herre gud led mig i retuisshed
senss veye gennem dēne forfengelige
verden. Och lad myt leffnid altiid
vere retferdigt i dyn asyn Kyrieley

son. Gud fader misckunde dig offuer
off. Gudz søn misckunde dig offuer
off. Gud den helliandh misckunde
dig offuer off. Pater noster. Vor fa
der som er i hiemele. Et ne nos in.
O herre led oss ey frestelse. Men
frelss oss fra alth ont amen. Lectio
prima. Parce mihi dñe. (Den gode
retuise mā Job taledede till gud i syn
store verdenss modgang och frack
hed saa sigendiss)

O Du alsō mectiste gud myn
herre oc skabere øncke oc
forbarne dig offuer migh
dit arme vñle creatur och
tag mig snarlige aff denne sorg och
siugdom. Och giff migh den euige
hugsualelse. Jegh kan icke lenge aff
min nature lessue her i verden thi
ieg er nu i min yderste alder. Hvad
er mēistē men du haffuer giffuith
henne skæl och vnderstondelse och
ophøffuit henne offuer alle vskelliz

B v

ghe creatur strax hun fødiss til ver-
den da sender du henne din engild
til en bestemere mod alt ont Och
altiud er din gud dommelige vilge
ath hun skulle bliffue salyg Dogh
frister oc refser du hene offte meth
verdens modgang ath hun skal yds
myge sig och ick høfferdiss O kere
herre tøffue ick forlenghe ath tage
mig her aff verdē ath ieg motte fō-
ge nogedh aff den sødne och glade
som er i hiemmelen effter dēne bes-
thed her i verden er Jeg kan inthz
goth foruerffue aff dig meth myn
egen verdskyld vden formedelst dis-
ne store naade och milhed thi ieger
eth arnit sindigt mēiske oc inthed
got mechtig aff migh selff Kere herre
hwi stedde du til at ieg fald i syn-
den Jeg haffuer selff giort mig dens
ne sware byrde paa myn arme siel.
O barmhertige gud skil migh ved
myne synder och denne pyne Thii

ath engen haffuer dess macht vden
dvo all eneste Jegh greder nu for
den beske død och verdess wsel hed
Och skelssuer emod din strēge dō.
Primum responsorium. Credo q.

Eg tror och visselige ad dē
leuēdiss gud er myn frelses
re Och iegh skall op stons
de paa den yderste domme
dag met dette samme myth legeme
med huld och haar krop skind och
been. Och se obenbarlige myn gud
oc skabere m3 mine legemelige øgē.
Versus. Gode oc retuise menniske
som daa stonde op aff deriss graver
de skulle høre gud3 sønss milde røst
oc glediss der ved. Oc se obēbarlige.
Lctō scda. Ledet animā vite mee.

O Gud iegh begerer saa in3
derlige hiemerigiss glæde
ath mig lediss ved detthe
dødelighe liff Jegh synest
at tale emod mig selff paa legemess

B vi

vegne Thi thz haffuer vilge til dēne
verdēss leffned I dēne myn sorg och
store plawe taler iegh til digh (saa
sigēdiss) O du alsom mildeste gud
ladh migh aldrigh bliffue fortabet.
Men giff migh till kende huor fore
jeg lider dēne verdēss modgāgh och
plawe Och om hwn kā noget hiel
pe mig till myne synderss forladelse
och til det euige liff. Jeg ved sande
lige at dw est alsō best oc retuiseft
thii wilt dw engen vskyldigh plawe
vretferdeligē Jeg hobess ath dw ey
vilt fordømme mig thii ieg er dit ar
me creatur ladh aldri de grumme
dieffle eller nogen vnilde mēiske
fonge mact at forderffue migh Der
er engē lignelse mellem dyn vbegri
belige vissdom och mēiskeff vnder
stödelse Eller mellem dig som euig
er och mēisten som snarlige falder
her aff verden Kare herre huad wilt
dw gøre aff eth sundigt och sofsult

·menniste vden forbarne dig. offuer
det thii deth haffuer engen mact at
stonde emod dig. Engen andē kan
bestemme mig fra din heffn oc mact
thii frelss mig selff som skalpte mig.

O Hære ihesu criste Rñsonū.
som opreysde lazarum aff
graffuen som død vor for
fuled oc ilde luctēdiss for
barne digh offuer alle cristne siele
som er i skerss ildz pine oc hugsuale
dem meth din store naade. Biff dē
den euighe ro och lise. Versus. Du
som komme skalt paa den yderste
domme dag at dømme leuendiss och
døde och forklare verden meth ils
den. Biff dem. Lectio tertia. |

Manus tue domine fecerunt.

O Benedide guh i hw kom
ath dx aff din benedide
godhed och visdom hauer
skapt myg degligen effter
dith egetth ansiet och giffuit mig siel
B vij

och lifff Och nu tyl steder du att
iegh er saa slem och verstyggeelig aff
myn siugdō och plarve Adyt legeme
togh myn syel til sigh som tør iord
ananner regn eller dug aff hiems
melē Nu skal deth alder visne igen
och omvendiss til mwld och sond
naar sielen skiliess der fra En dogh
at samme mith legeme affledh wor
i min moderss lifff aff slem och wæ/
ligh matherie da haffuer du allige/
wel giorth det degligh och prydeh
deth meth kōdh och blod : huldh
oc haar krop oc skindh. Oc giffuith
mig siell och samwittighed och for/
uær mig altiid formedelst din store
naade och barmhertighed att teg ey
piat forfariss skulle at dieffuelē skul/
le fonge mact offuer myn arme siel.
Tertium Responsoiū. O herre gud
naar du kōmer att dōme alle mē/
niske huer effther sine gerningher.
Dwor: skall ieg daa skyle meg fra

dith vrede strenge och retuise ansiet
Thii ieg offte och suarlige syndede
men iegh wor her i verden. Versus.
Herre iegh skeluer och bewer mod
din tilkommelse fordøme migh icke
for mine mæge onde geminger skild.
Thii iegh. Antiphona.

In loco pascue. Gud regerer och
føder mig. Psalmus.

Dominus regit me et nihil mihi.

DEn hellige Kirke siger Den
alsømettiste gud styrer re-
gerer oc føder migh dag-
lige thi kã mig inthed fat-
tiss eller bryste aff aandelige rigdø-
me som er de hellige syv sacramēthe
och den hellige schriffth Adyn gud
och skabere forklarede migh meth
dob och cristendom och gaff migh
syv den helliadz gaffuer Han frel-
ste migh och fra den hedenske tro
och all fordømelig lessned.

B viij

Nå lærde mig ty sine hellige budord
och loffuede alle cristne mēiske de
riss synderis forladelse oc hiemerigiss
rige til ewig tiid fornedelst sin sto
re naade oc barmhertighed. O herre
hvor mildelighe foruarer du dine
retuise tienere ath de ey skulle falde
i syndē En dog at dhe daglige om
gangiss met onde forwilede mēis
ke O gud naar du plawer eller ref
ser migh for mēiskenss synder skild
da giffuer du migh megeth store
hugswalelse och naade igen der fore
O herre gud min skabere och frel
sere hvor hellige och store gaffuer
da giffuer du mig: du føder mig
icke all eniste met dē hellige schrifft
dob och cristendō eller met dine ty
hellige budord Men du giuer mig
oc aandelig føde engle brød aff hiē
melen som er dit verdighe benedide
legeme som oc er den aldersterkeste
bestermelse mellem mig oc alle mi

ne forderffuelige fyenderss ondskaff
och mact Adyn mad er fræsen. sô
oc løstigh offuer alle kôgelighe rats
ther som i verden ære **Thi** kôdeth
er sandelighe dith hellige legeme oc
vitherne ære syro dē helliād3 gassuer
Naadenss forøgelse och syndess for
ladelse **O** hvor helligth kræfftigh
saligt och klart er dith erefulde och
vskyldige blod min drick som pin
tes aff dit alder werdigste legeme
for myn och alle andre menniskess
skyld baade lewendiss och døde **O**
barmhertighe god som er herre off
uer hiemel och iord du hassuer ick
alsom eniste hedredh och begassued
migh meth disse forscressne gassuer
Men och m3 mange andre flere sô
engen twonge vdrycke kund och ey
helder noghet hierte begribe kand.
Thi du est altiud selff neruerendiss
hoss migh met dyn guddommelige
hugsualelse ath beuare mig oc aldrig

E

vilt offuer giffue mig i denne forges-
lige verdē. Thii ath du effter dette
liff haffuer sticket min varelse i det
skinnende och ærefulde hiemerigiss-
rige for vden ende. Requie. O herre
gud. añ. Gud regerer och fødter mig
daglige saa mig inthed fattis. Añ. a.
Delicta. ps. Ad te domine leuau.

O Dyn alsomkeriste herre oc
gud ieg opløffter myn hw
och hierte och haffuer eth
stadigt hob till digh Lad
aldrigh myne vuenner fonge macth
offuer mig ath forderffue eller beske-
me mig Lad dem ey helder fonge
aarsage til atbespotte mig thii at al-
le dine tienere som stadelige tro paa
dig bliffue salige och vbeskede Lad
dem selfue beskendiss som vretfer-
dige ære och forsinaa dyne hellighe
budord och low Och gud lær mig
rettelige ath vnder stonde och lessue
effter dine budord ath iegh ey mere

falder i synden och fördömess meth
andre onde menniske. Lad mig icke
vrettelige forstonde dyn hellige low
men giff mich en clar vnderstödelse
och led mich i rette veye thii dw est
myn skabere och frelsere ieg vil i al/
le myne dage hassue mith stadige
hob til digh. O Kare herre i hw kom
alle de velgerninger dw gjort hass/
uer mod syndige meniske aff første
verdenss begyndelse. O barmhertige
gud ieg beder dig ath dw icke tæc/
ker paa de store synder som ieg vñle
creatur bedressuit hassuer i min vng/
dom aff min vanwittighed och le/
gemenss vstadighed. Thii iegh da
tenckte oc gaff mer acth paa ver/
denss høfferdighed oc deth slemme
legemess løste en paa digh min gud
och skabere. O aldermectiste gudh
see till din guddomss clarhed och
mülhed oc icke till mig arme ver/
styggelige menniske.

E ij

Tenck paa din ewige barmhertig-
hed och icke paa myne store oc maa-
ge synder Du est rettelige mild och
god aff dyn egen guddomss nature
thii forbarne dig offuer mig arme
menniske O i alle meniske i skulle
vide ath den alsommectiste gud er
retwiss och naadefuld Thii hassfuer
han giffuit oss syn milde oc retwysse
low som oss vnderuise kand den ret-
te vey gennem denne vodelighe ver-
den tyl det ewige hiemerigiss righe.
Høweste ydmyge oc spagferdighe
menniske. Som holde fred mellem
gud och dem: mellem sielen och le-
gemeth mellē deriss ieffn cristē och
dem selssue dem giffuer god dē hel-
liandz naade till ath forstode rette-
lige sin low oc retwissshed. Och icke
høfferdighe vmilde eller fortredeli-
ghe menniske Hwo som inderlighe
lase oc studere wil i gudz low San-
delige tha finder han ther inthed an

det vdi en vor herriss store barmher-
tighed sandhed och salighed hwilke
han giffue vylle alle som retferdelige
lessue. effter hanss budord och lou.
O retuifesthe sødeste och barmher-
tigste gud vær migh mild och mis-
kundelig och forlad mig mine man-
ge synder fornedelsth dith benedi-
de naffn skyld Hvo er deth mēnis-
ke som kalliss skal gud frycteligt Det
som er oplyust meth den helliands
naade och rettelige forstoder oc less-
uer effter gudz budord och low som
han ved ath gud teckiss Det mēnis-
kes siel skal fonge ewigh glæde och
løst i hiemerige Och alle andre sø-
lessue effter gudz lerdom de skulle
erffue det ewige rige m̃ alle helgen
Bud bestermier alle som hannum
frychte och lærer dem ath forstonde
syne budord All myn hw oc hierte
skal være til den alsonnectiste gud
at hā forlader mig mine synder som

¶ iij

beblindet haffue min arme siel. O
barmhertige gud see naadelige till
mig fattige menniske thi ieg er vsil
oc haffuer forkast din k delighed met
mine slemme synder Thi lider ieg
nu sorg och dr uelse i mit hierte oc
modgong oc plawe p  mit legeme
frelss mig her aff alderk eriste herre
See til min armod och forsm del
se oc forlad mig alle myne synder.
Mine vuenner ere gandske mange
oc mechtige som mig hade oc forderff
ue ville en dog at ieg inthz ont haff
uer gjort dem O alsonnnectiste gud
beskerne migh fra dem alle baadhe
synlige oc vsynlige ath ieg ey offuer
vindess eller besk rness aff dem thii
ieg haabess stadelige till dig myn
gud Lad mig fonge omg gelse m 
gode vs yldige oc retferdige m nis
ke formedelst din hellighe tro s yld.
O milde gud all verdens skabere
oc genl sere frells alle tro menniske

fra owensaldz skade och aff all des
riss sorg oc bedrøvelse. Requiem.

O herre gud. Añā. O barmhertige
gud kom icke i hw de store synder
som ieg bedress i myn yngdō. Tēck
ey helder paa den vāvittighed som
ieg daa habde. Añā. Credo videre.
Jeg tror at ieg skall see den ewige
glæde. ps. Dñs illuminatio mea.

O En alsonnæctisthe gud er
myn oplivselse och salig
hed huē skal ieg rædiss vden
hannū all eniste Han er och
myn beskermere til liff oc siell huem
skall ieg frycte vden hannū Alligeuel
ath mine grūne oc onde fiēder acthe
ath forderffue mig dog er ieg vfor
ferdet. Mine vuenner som migh
suarlige plawede ere offuer vundne
thii de finge engen macth offuer
mig. En dog de ere māge som stōde
emod mig dog skall ieg icke falde i
mishoff Thi mig haabess ath den

¶ iiiij

als ðmectiste gud skal bestemme mig
Jeg vil stadelige haabess tyll hannū
ehwad som helst modgōg sorg eller
skade mig tyl kommer En bøn be/
garede iegh aff dē als ðmectiste gud
och den skal iegh daglige bediss om
At iegh maa komme til hiemerigiss
rige och bliffue der til ewig tiid Oc
se hanss alderclariste ansict met alle
hanss helgē och verdige engle Gud
als ðmectiste bestemme migh her
i verden fra onde vnilde menniske
en dog de vore ganske mectighe Nā
frelste min siel aff deriss hēder allige/
vel ath de hagde machth offuer myth
legeme. Gudh fader fornedeist hāss
eniste søn frelste migh fra verdens
forfengelighed och legemenss bega/
relser som stridede emod min fatti/
ge siell. Thii offueruegde iegh och
betenckede de store velningher som
han gjorde mod mig Och der fore
skal iegh offre hannū myn gudeli/

ge lesning aff hw och hierte Oc syüge
gladelige løstelig sang hanss verdige
naffn tyll loff och ære O herre gud
hør min fattige bøn thii iegh rober
nu tyll digh aff hierte och mwnd
Mistunde dig offuer mig och vnd
mig din fattighe tienere hiemerigiss
glæde effter denne forgengelige ver/
den O gud du vist alth deth som
lønligt er her i verden oc engen ting
kan dølyess for dig Mith hierte for
smaar denne verdess rigdom oc vel
de och begærer al eniste at vare hoss
dig Thi all verdenss lyst oc deglig/
hed kan icke ligness ved den løst gle
de oc salighed som er hoss dig i hie/
merige O herre fornnene mig icke at
se dit clare guddømelige ansigt. Oc
heffne icke foxhardelige paa mig for
myne synder effter din strenge retuis
hed O gud ver min hielp och trøst
ath ieg maa bliffue stadig oc fast i
eth got lessned Forsmaa migh icke

L v

for de sware synder ieg bedressuit haff
uer. Lad migh ey mer falde i onde
gerninger. Thii dieffuelē oc verdēss
forfengelighed som ieg tilfom tientē
haffue nu forladet mig. Och dw al
der mildeste gud sō er myn rette her/
re oc skabere haffuer nu anammeth
mig. O herre lær migh dine hellige
budord oc din benedide low och vil/
ge. Regere mig m̃z din gudōss visdō
at ieg vndfly maa alle mine wuen/
ner synlige oc vsynlige her i verden.
Lad dē icke songe macth offuer min
ssell at drage henne mer till nogen
ondskaff. De ere mange som migh
bedrage ville meth løgn oc falske
vidne dog haabess migh formedelst
din hielp ath samme deriss løgen oc
skalckhs skal sla dē selfue paa hals oc
icke migh Jeg tror stadelige ath ieg
skal se den ewighe glæde i hiemes/
rigiss righe meth dine helgen effter
denne forgengelige verden. Thii vil

iegh visselige bide effter min gud oc
hiemerigiss glæde oc bruge mig idel
lige i dyglige oc gode geminger. Jeg
vill oc haffue i stadigt hoff oc lide
tommodige denne verdess modgong
for den ewige glæde som aldrig son
ger endhe. Requiem eternam. Añā.
Jegh tror at ieg skall see den ewige
glæde i hiemerigiss rige met dine
helgen effter denne forgengelige ver
den. Versus. O barmhertighe gud
kom icke i hw de store synder som
iegh bedress i myn vngdom. Tenc
ey helder paa de vanwittighed som
iegh daa hagde. Kyrieleyson. Gud
fader mis künde dig offuer oss Gud
søn mis kunde dig offuer oss. Gud
den helliand mis kunde digh offuer
oss. Pater noster. Vor fader som er
i hiemmelen. O herre led oss ey i
fristelse. Men frelss oss fra alt ont.

Lectio Quarta. Responde
mihi.

L vi

Dhiemmelſke gud lad mig
vnderſtonde hwor tit
iegh ſyndeth haſſuer mod
myn ieſſu criſtē met vret
ferdigheſt mod mig ſelff met offuer
flødigheſt veyſkehed oc andre ſynder
mod dig om iegh nogen tiid haſſuer
væred wlydig eller forſmaad dith be
nedide naſſu eller guddomſſ høg
mectigheſt Eller om ieg haſſuer br
det dine ty budord forladet thz iegh
ſkulle giort och giort det ieg ſkulle la
det huilke ſynder iegh icke tror at ieg
bedreffuit haſſuer vbequemmelige.
Thii lad dhs bliffue obēbarligt at
iegh ey lider denne plawe for myn
ægen ſkyld Men aff din vbegribe
lige wiſdomſſ forſyn Hwi vēder du
dit blide anſict fra migh och ey vilt
ſnarlige miſkūde dig Jeg er dit ar
me creatur och ey mere mehtig ath
ſtonde mod din mact en eth løff e
mod i ſwar ſtom Jeg haſſuer ey

helder mere macht ath stöde enod
syndē en i tōr spon enod i hōr wel
wind. Alle dhe synder som wii be/
driffue i vor yngdom och alderdom
de scriffuiss oc merkiss grandelige at
plawe och pine oss meth her effter
beskelige O gud som skapte migh
och mine fōder dw vift hwor māge
fodspor iegh gonget hassuer met dē
tyl synden eller tyll gode gernyngher
Som iegh er kommen till verdē aff
venlighed paa legemeniss vegne saa
skal ieg och fortharess igē aff mad/
ke oc andre verstyggelige onne i ior/
den som eth andet vskelligt creatur.
Ligeruiss som møll de fōdiss aff de
klæder som de siden op æde Saa fō
de wii dōden indwertess i oss som
oss tyl viffe siden dræbe skal. Quartū.
Responsonū. Cognoscimus domie.

O Herre gwd wii arme syn/
dige menniske vide oc bes/
kēde ath wii hassue swars
L vij

lige findet mod dig Thii bede vil
dig om naade oc misfildhed en dog
ath wii inge fortient haffue Vii are
aldelis neder faldne i synde rect off
din hond oc reys off op igen. Du
som tacknemmelige ananmede roff
uerenss bon paa korset och oplodh
hannu deth hemelske paradiss. vsus
Vor lessned er fuld met sorg oc drø
uelse. wii gøre engen gode gerninger
der wii kunde afflegge synde meth.
Du bider effter vor syndige bedring
en dog wi inthz rette off heffner du
strengelige offuer off tha bliffne wii
platforderffuede. Du som tacknem
Lectio Quinta. Homo natus.

Hennisten som fødiss her
til verden aff qwinde met
stor pine oc drøuelse Haff
liffuiss tiid bliffuer ganske
stacked. Men han lessuer her paa ior
de da fonger hā offte stor sot oc syug
dō oc ande verdess modgōg oc vself

hed. Mēisckē er lige som eth blōster
ther i dag er deyligt oc sider øwerst
paa en vrth i morgen ligger thz ne/
derfaldet oc forwished oc trādiſſ vn/
der fødter Hendiſſ alder fra henniss
fødzelſſ tid oc til dødē forfarer snar/
ligen sō en skwogge Hwn er oc vsta
dig i hw oc tækker først begerer hun
et oc saa eth andet O gud effter thi
ath mēiscken er saa vsel vstadig oc
omwendelig Och dw est en stadig
och aldermectist gudh. Tha døm
oss icke effter din strenge retuished.
Men frelſſ oss met din store barm/
hertighed. Deth liff som wi her
haffue i denne verden er inthz lignē/
diſſ mod deth ewige liff. Dw vift
hwert mennisckess alder Du haffuer
ſticket henniss yderste tiid och den
kan hwn icke offuer gonghe Tagh
fra mig denne verdensſ modgang
ath iegh maa fonge hwile paa mit
ame legeme. Jeg er ligerwiſſ som in

L viij

æbeydiss dræg der haffuer eth trængt
och swart arbeyde och lengiss storli/
ge och begerer ath den dagh motte
komme som han skall anamme sin
løn paa. Quintum Responſoriū.

U I bede dig o barmhertige
gud lad icke vore siele kom
me vnder dieſſuelenſſ vold
som ære dyne arme tienere

iforglem icke de fattighe syæle som
pinenſſ och plawenſſ i ſkerſſ ildz pine.

Versus. I hw kom hwad creatur
wii ære thii ath du icke ſkæpte men
niſſken forgefſſuiſſ iforglem icke.

Sexta Lcō. Quis mihi hoc tribuat.

No er den som mact haff/
uer ath forware myn ſiell i
heluediſſ forborg effter min
død till din vrede forgøger
ath iegh icke ſenckeff neder i dē eui/
ge heluediſſ pine Saa lenge den gla
delighe dag och tiid kōmer ath wy
ſtulle alle frelſis aff heluediſſ mōt

formedelst dyn benedide sønss pyne
och ærefulde opstondelse skyld Jeg
troz wisselige ath alle døde mennisk
le skulle opstøde igen Alle mine da
ge tencker ieg paa at dette mit døde
lige legeme forklætt skal efter myn
død paa den yderste domme dagh
och bliffue siden vðødeligt O gud
du kalder mig da op aff iordē igen
och strax skall ieg møde for dith ans
sicht och strēghe dom ath sware for
mine synder Biff mig daa din hielp
och trøst thii du vist all myn leff
nid Jegh beder dig och nu aff alth
mith hierte ath du forlader mig als
le mine synder. Sextū Responsoriū.

Absolue domine animas.

O Barmhertige gud wi bes
de dig ydmigelige ath du
wilt forbarne digh offuer
alle cristne siele iforlad dē
deriss sware synder och lad icke dē
ewighe pine plawe och behindre dē

D

Lad dem ey bindess meth dieffuel-
lenß bondh men tagh dem till dith
skinnede och ærefulde righe forme-
delsth din store milhed. Versus. Er-
deth saa ath de hagde nogre synder
paa dē for hwilke de lide skulle skers
ildz pine daa forlad dē naadelighe
fornedelsth din guddomss milhed
och godhed. Lad dem ey bindess.
Añā. Ne derelinquas me. O herre
gwd giff migh icke plat vdoßuer.

Psalmus. Dñe ne in furore tuo.

O Alsommetiste gud plawe
mig icke forswarlige her i
werden. Och giff icke den
euige fordønmelse ofuer mig
i then andē verdē. Den vnd mig naa-
delige liffuiss frist at bedre myne syn-
der. Bessē mig icke effter dyn strenge
retuished fordy dyn macht er offuer
mig oc mange plawer stunde migh
til fore mine synder skild. O hemels-
ke fader iegh kendis ydmygelige at

alt myt legeme skæler och falner naar
iegh tencker paa din strenge ret wise
dom. Jegh haffuer engen rolighed i
min siel naar ieg offuertencker mine
mange onde gerninger ffordi ath de
ere saa mæge och saa swære paa min
siel ath de betwinge henne till døde
som en swar byrde ther engen kan
bære. Myne store synder som iegh
lenge bedressuit haffuer ere paa min
siel for myn forfømelse skyd. liger
wiss som gæle forfulede saar ere paa
et legeme som neppelige lægiss kude
O gud myne mangfoldelige syn
der haffue trengd mig fra dit clare
oc glædelige ansigt som iegh skulle
haffue hugsualelse aff och opfuldet
all myn leffnid meth sorg oc bedrø
uelse. Myne lemmer ere meghez tel
bøvelighe till vlyst leffnidh thii er
iegh dess vær ther aff besmyttet off
uer alt myt legeme. O gud en dogat
mine synder ere migh nu forladne

D i

aff dyn barmhertighed dogh tycker
mig alligeuel ilde ath være ath iegh
nogē tiid skulle bedrissue dem Saa
tyt iegh tencker paa dem tha sucker
ieg och gissuer mig i mith hierte O
gud alt myt hob och begerelse er til
dig dw vist myn hrv och hierte oc
inths kan skyuless for dig Mit hier
the er suarlige bedrøuedh thii iegh
hassuer forkast dyn nade som iegh
hagde før iegh faldh i synden Min
vnderstondelse er forblindet at iegh
ey kan kende min gud eller besinde
min ondscaff. Dyne slectinge och
venner ere twext mod migh och for
sma mig thii ieg nw lider verdenss
modgøg for mine synder skyld An
dre samelediss som altiid omgingiss
met mig før ieg fik denne plawe de
sky mig nw oc ville myn forderuel
se Aff gudz retuiss hed lyder ieg det
te thii iegh hassuer forkasth hanss
venscaff. De som ere paa mit verste

de offuertracthe nu daglige huorles
diss de m3 saltshz kude mig foraa
de Men ieg er taalig oc lader som
ieg inthz ved aff deriss ondscaff oc
suarer dem inthz til de honlige och
spodske ord de tale til mig thi er ieg
ligerwiss som eth menniske ther sy
nes at thz huerke kan tale eller høre
Alligeuel at ieg tyt hadge aarsage
tyll ath straffe dem ydermere en de
mig dog tagde ieg helder oc bar thz
tormodelige O herre gud som hugs
sualer alle bedrøffuede hierthe hor
myn bøn thii ieg hassuer mith hob
stadelige til dig Lad mig aldrig saa
plat bliffue offueruonden aff myne
vuenner ath de siden skulle bespote
mig oc rose ther aff at de met deriss
mact hassue vnder triet mig O gud
effter di ath ieg hassuer suarlige sinz
deth mod dig thii er ieg redebon til
at bere plawe tormodige derfore eff
ter din vilge Mine sinder ere dagli

D liij

ge for mine øgen thii vill ieg ydmy-
gelige schriffte de oc altiit gøre bod
oc bedring for dem oc misfudelige
gerninger. Mine wuener hassue nu
lyfsalighed met verdens rigdom oc
gladiss ved min sorg och drøffuelse.
De ere ganske mange som migh nu
hader som ieg dog inthz ont hassuer
for skyldet aff. De so ieg gjorde vell
emod de ere nu snarist till ath gøre
meg onth oc bedrage mig fordy ath
ieg vilde ath de skulle lessue retferdi-
ghe. O min herre och min gud en
dog at du est nu fra mig wend for
mine store sinder skild giff meg dog
icke plat vdoeffuer til euigh tiid. O
herre gwd min skabere och frelsere
giff mig din hielp oc trøst ath ieg ey
mere falder i sware sinder fiellss mig
fra alle mine vvenner oc vnd mig
hiemerigiss rige met dig til euig tiid
Requie. Añā. O herre gwd giff mig
icke plat vdoeffuer en dog at du nu

est fra mig wend for mine sinder
skilt. añ. Sana domine. O herre gør
min siel helbrede. ps. Btūs q̄ intelli.

O Vd̄z s̄n taler till mēniskē
oc siger. O hvor saligh oc
viss paa hiemerigiss rigge
skal han bliffue som ideli/
ge tēcker paa mig. Och besinder mi/
ne budord oc leedom som ieg baade
arm oc fattig k̄udgiorde her paa ior/
dē for mēnikēss saligheds skyld Thii
at paa dē yderste dōme dag skal gud
fader fr̄lse h̄anum fra dē ewige død
oc pine. Din hiemelske fader vil oc
gissue hannū dē helliād̄z naade her i
verden oc gøre h̄anwm viss paa den
ewige salighed oc beware hannum
fra synden oc alle onde gerningher
oc alle hanss vuenner. O hiemmel/
ke fader hvor mildh est du mod
saadanne menniske thii du s̄
ger dem i deriss siugdom meth din
store naade oc miskūd oc mindster

D iiii

deriff plawe oc pine Du hugfualer
dem i deriff affgong her aff verden
ath denne legemelighe død skall ey
bliffue de forwar och græseligh Luf
tus ihesus tog alde vaare synder till
sigh paa deth hellige kors oc bad til
gud fader for dem ligeruiff som det
hagde vared hæss egne synder (siges
diss) O hiemmelste fader misckunde
digh offuer mig och spar all verden
fornedelst min sware død och pyne
skyld Thii ieg kom hiid tyll verdē
at bære alle deriff sinder Jøde hoff
dingene och mine vuenner dhe baare
stor awend ved mig oc sagde Naar
skulle wi fonge lempe tyll ath tage
liffuid aff hannum oc aldeliff vds
slycke hann naffn her i verdē Kom
der nogen aff dem till mig ath hør
re mine ordh eller see mine vnderlis
ge gerninger och iertegē Da giorde
de deth aff reth awynd som deriff
hierter vore opfulde met at de kude

noget høith eller seeth aff huilke
de kwnde fonghed aarsage till at
fare paa migh och dræbed mig fore
Den tiid de icke kwnde fonge aar/
saghe til aff mine ord eller gerninga
her at straffe migh obēbærlige Tha
ginghe de borth och hemelige fortas
lede migh De kwnrede all stedse
i deriff hierter och gjorde lønlighe
raad huorlediss de kwnde kōne mig
aff dage De hagde stedse saadane
ord som dieffuelen skød dem i deriff
bryst (sigēdiss) kwnde wi men først
fonge liffuit aff hannum tha gør
han oss ey mere vnage thi han stō
der icke mer op igen aff døde En
mād som ieg daglige fødde til krop
och siel oc hagde altiid kerligh oms
gēgelse meth (Som vor iudas) hā
forraadde mig och gaff samtycke til
myn død och pine O euige gud far
der send mig din naade oc lad mig
op staa igen aff døde Siden skall

D v

Iegh selffuer heffne mig offuer mine
vuenner Jeg bekēder din kērlige vil-
ge mod mig i det at iøderne ey lēge
glædiss skulle aff myn død Thii at
min clare opstandelse kūdghiss skal
vdi iherusalem oc offuer all verden.
Oc det bliffuer dem till ydermere
sorg i deriss hiexter oc blysel oc skēd-
sell aff alle andre O hemelske fader
dw anāmede mig for myn vskyldig-
hed oc sette mig hoss din hōgre hōd
till euigh tiid Loffued oc velsigned
være dw fordi ewindelige. Requie.
O herre gud. O herre gø: myn siel
helbrede thii ieg haffuer suarlige syn-
det mod dig. Añā. Sitiuit. ps.

Quemadmodū desiderat ceruus.

O Herre gud min siell begær
rer saa inderlghe din naade
och hugsualelse sō en hior-
dex foriegder er aff hronde
begærer kalth vand ath swale sig vdi.
Myn begæring er storlighe till dig

min gud aff all myn hwo och hierte
at du wilt frelse mig fra mine vuen/
ner men dw est alsomstærkest. Dw
haffuer mact at giffue mig det euige
liff thii dw est selff vd ødelig. O her
re gwd naar skal ieg optagiss til dit
benedide rige oc see dit alsöclariste
ansiet ewindelighe. Graad och sorg
det er min id baade dagh och nat
naar andre haffue verdenss glæde oc
løstighed. Myne vuenner for haane
mig offte oc sige hwoz er din gwd
som dw setter all din troo och hob
till. Saa tenckte iegh paa ath iegh
snarlige skulle dø aff denne werden
Oc siden fonge den euige glæde met
dig i hiemerige formedelst din store
barmhertighed. O der aff fick iegh i
myt hierte god hugswalelse aff all
myn sorg. Der skal iegh siden dag/
lige høre aldersødeste sang meth løst
och glæde aff alle dine engle oc vers/
dighe helgen som digh skulle loffue

D vi

ewndelige ligeruiff som en verdens
herre hedriff her i noget storth gester
budh O myn siell hwi est du saa bes
drøuid oc wtolmodig oc piner mig
for denne verdens modgong. Men
du skalt snarlige optagiff til hiemes
rigiff glede oc løst som aldrig beblēs
diss meth nogen sorg Haff dith hob
snderlige till gwd thii ath du skalt
gladelige oplade din røst blāt andre
gwdz helgen och loffue gud fader søn
och den helliand i det ewige rige.
Dig angre swarlige aff all min hw
och hierte at ieg nogen tiid fald i sin
den O leffuende gudz søn iegh kan
dog icke forglēme din store kerlighed
och ydmyge omgēgelse som du her
paa iorden hagde met menniske och
leed for wor skyld stor armod och
forsmædelse Onde høfferdige fortw
lede och offuergiffne mēniskē de op
vecke din gwddomss stræge retuiffhed
ath giffue dom ouer dē tyll dē ewige

fordøimelse Saa offte ieg tēcker her
paa tha forfariss iegh och skelssuer
for den gräselighe dö som vdgiffuiss
skall i skyyen Och for deth grunne
och dybe beluede som arme fordøms
de siele skulle senckiss vdi. Requie.
O herre gud. Añā. O gud som er
liffsens kilde myn siel begärer dig
inderlighe naar skall iegh optagiss i
hiemmerige ath see dit alder clariste
ansiet. Versus. O alsonnecstiste gud
frelss alle cristne siele aff sterck ilds
pine. Kyrieleyson. Bud fader mis kũ
de dig offuer oss. Budz søn mis kũ
de dig offuer oss. Bud den helliand
mis kũde digh offuer oss. Pr noster.
Vor fader som er. O herre led oss
icke i fristelse Men frells oss fra alt
onth. Lectō septima. Spiritus me⁹.

In siel hron skelssuer och
radiss for den alsonnecs
tiste gud myne daghe ere
snarth forledne Och iegh

D vij

fonger inthz meth mig aff dēne ver/
den vden græssuen at ligge vdi. En
dog ath iegh ved enge sware synder
henge mig paa tha haffuer alligenel
sot oc syugdom plawet mig saa ath
ieg selffuer seer stor vsyn paa mit le/
geme. O alder kariste herre frelss
mig och tag mig i din egen bester/
melse. Siden vurder iegh ey hwem
der strider mod mig. Min leffuud
oc yngdom er snarligen framfaren.
Alle de tæcker som twingede oc be/
hindrede min arme siel the ære nu
for-glemde oc for sledne. De giorde
mit hierte meget vstadigt. offte met
stor forfengelig glæde och strax met
sorg och drøuelse igen. Nu hobest
mig stadelige paa deth ewige lyuss
effter døtzens mørkhed oc besthed.
Jeg ved visselige ath iegh effter min
død lyde skal heluedis mørk oc bliff
ue der till en tiid saa længe den milde
gud oc herre kommer som mig vdi

løse skal. Jegh haffuer ey andre for-
eldre eller slectinge paa legemeß vegs
ne en dynd och dræck som er myn
fader och moder. Dine oc paddere
ere myne systene thii dhe ere kōmen
aff iorden saa wel som ieg. O kariste
herre naar skall den tiid komme som
ieg lenge begæret hauer oc bidet eff-
ter met stor tornodighed oc verdess
modgong siels mig thii dw est myn
gud oc skabere. Septimū Rñsoniū.

O En herre (Redēptorme?
migh skapte och frelste hā
er dē leffwende gud ewin-
delighe. Jeg skal opstonde
aff min graff paa den yderste dōme
dag. Dine been oc sener som rodne
oc atskilde are: skulle sammē settiss
igen. Oc ieg skall se min gud oc ska-
bere i dette sāmē mit legeme. vs^o. O
myn siel som vdødelig er loffue dē al-
sōmectiste gud ieg skal hedre och are
hānwom saa lēge ieg leffer Dine been.

D viij

Octaua Lectio. Pelli mee con.

Ihesus cristus taler om sin
død oc pine med disse ord
som iob sagde Jegh bleff
ene igen och alle mine apo
stele flyde fra migh Enghen torde
bliffue hoss migh for de grumme
iøder vden de gødelige qwindfolk
som altiit dienthe mig Vdi de da
ge som iegh tolde min haarde død
och pine paa och lagdiss i iorde tha
torde icke myne tienere och apostle
nogeth obēbarlige predicke eller tale
om mig Men siden de bleue stad
feste aff den verdige helliad tha pre
dicke de obenbarlige och haar
delige straffede alle som leffuede eff
ter legemess begerelse O i iøder som
ieg er fødder aff paa mandomness
vegne hauer ønck offuer mig Gud
fader i hiemelen haffuer tilladet at
ieg er kommē i eders hēder hvi ere
i saa grumme oc vinilde emod mig

oc aldrig forngissir vronde met myn
pine. Adyne ord oc disse stemme ger
ninger som i gøre emod mig de skul
le icke forglømiss aff alle. Thi ath
de skulle scriffues i atskillelige taffler
aff haard flynte sten met hwilke der
forstondiss de fattige hedninghe sō
anamme den cristelige tro oc holde
hende fast i deriss hierter som hwn
screffuen vore i en haard sten thi the
aldrig forglemme myt naffn Adine
budord skulle oc kundgørriss for iø
derne men de forgløme dem snarlige
ligerwiss som bogstassue der scriuess
i bly och snarlighhe vdslettis (Job
figer) Jeg ved oc visselige tror ath
min frelsere er den leffuendiss gud.
Oc ieg skal stonde op aff døde igē
paa den yderste domme dagh meth
dette samme legeme som ieg nu haff
uer baade met krop och skind huld
oc haar oc see obenbarlige min gud
oc skabere m3 mine legemelige øgen

E

oc icke met noget andet ny skapt le-
geme. Dette tror ieg oc haabess saa
visselige som det nu strax skede for
mine øgen. Octauū Respon-
sorium. Deus eterne.

Du ewige gud som haff-
uer wold och macth offuer
alle menniske baade onde
oc gode leffuēdiss oc døde.

Wii bede dig ydmigelighe ath du
vilt forlade alle cristne siele alle der-
riss synder. Lad dem icke fortabe
den frucht som dem haabediss ath
fortiene met deriss plict oc bod en
dog ath de døde her aff verden fō-
en de fulkommede deriss penitentz.

Versus. O barmhertige gud wii
bede dig at du mildelighe wilt for-
lade dem deriss synder thii ath du
anammede røffueren paa korset som
engen plicth gjorde vden all eniste i
syn yderste time. Lad dem icke.
Nona Lectio. Quare de vulua.

Derre gud hui lost du mig
fødiſſ leſſuēdiſſ till denne
verdenſſ vſelhed. Jeg ville
at ieg hagde bleſſuit dø
i min moderſſ liſſ. Da hagde inthz
mennifke ſeeth migh i ſaadan ſuar
plauē ſom ieg nu haſſuer. Jeg hag
de oc aldeliſſ veret forglēd ſom ieg
hagde aldriſh vared till hagde ieg
mē bleuit ſtrax iordet eſſter ieg fød
der wor. De dage ſom ieg k̄a haſſue
nogen løſt eller glæde vdi her i ver
den de forgoingiſſ ſnarlige. O herre
gud vnd mig ſaa lāg liſſuiſſ friſt her
paa iordē ath ieg maa beſtelige be
gæde mine ſynder oc ondfkab for
ieg dør. At myn ſiel maa ſidē bliue
frii fra dē grūme heluediſſ pine ſō
aldriſg fōger endhe. Nonū R̄nſoriū.

Dud fr̄eſſ (Libe. me do.
mig fra dē euige dø paa
dē yderſte ſtrēge dōme dag
naar hiemmelē och iordē
ſkulle omwendiſſ.

E ij

Vers^o. O hwor greseligh best grom
och sorgeligh bliffuer den. dagh de
arme fordømede siæle. Naar hiem
melen och iorden skulle omwendiss.
O herre gud giff alle cristne siæle dē
ewige ro oc lise aff deriss pine. Oc
ladh dit guddōmelige ansict skinne
offuer dem till ewig tiid. Naar du
skalt komme ath dōne lessuendiss
oc døde oc forklare verdē met ilden.
An. Exultabūt dñō. De skulle glæ
diss meth gud. ps. Misere mei de^o.

O Alsmectiste gud mis kūs
de dig offuer mig fornet
delst dy store vbegribelighe
barmhertighed Oc forladh
migh myne mægfoldelige suare syn
der thii at dyn mis kühed offuer gō
gher alle myne onde gerninger. Jeg
er wederstygelih och vsynlig i din
asyn for mine suare sinder skyld thii
giff mig dyn nade till ath aff slette
dem met anger och ruelse.

Jegh vederkendiss ath iegh haffuer
swarlige syndet mod dig oc myne
onde gerninger ere mig vederstigge
lige och grumme ath se som daglighe
ere fore myn øghen migh angrer ath
ieg nogen tiid haffuer bedressuit dē
O gud ieg haffuer syndet emod dig
oc bedressuit mine onde gerninger
i dyn asyn dñ est all eneste min dñ
mere som engen lønlighe gerninger
kude skyuleff fore. Dyne ord ere san
dhe oc retwise thii haffuer iegh wel
fortient den plawe ieg lyder fore dem
oc engē kan straffe dine retwise domis
me. Jeg vor affled i synden fō: ieg
fōddiss her til verden po mine forels
derff wegne. O gwd du elsker sand
hed thii haffuer dñ ladet mig for
stondet at dyn guddōss visshed ved
alle lønlighe gerninger. Biff mig for
dy den helliandz naade och forladh
mig alle mine synder. Saa bliffuer
myn siel hwidere en noghen snee.

E iij

D gud giff mig hugsuælelse oc fred/
sommelighed induertiss i myt hierte
saa fonger mine læmer deriss macth
och styrke igen som vansmectige ere
aff synden. See icke till myne måge
synder men forlad migh dē for dyn
barmhertigheds skyld oc lad dē bliff/
ue forglemde euindelige. D gud gør
mit hierte rent oc klart och vnd mig
din naade at ieg her effter maa leff/
ue effter dine budord och icke effter
legemenss begærelse til synden. D gud
slet mig icke aff lifsenss bog oc lad
mig icke komme till de fordømmede
menniske och tag icke fra migh den
helliands naade. D gud fader hugs/
uale mig oc obēbare mig din eneste
søn som mig skal frelse och al verdē
stadfeste mig met den helliand i
eth renth oc gudeligt leffnid. Jegh
skal vnderuise oc lære onde oc vret/
ferdige menniske din hellige low oc
budord ath de skulle omwēdiss till

dig fornedelst min leffuud och gode
exempel. O gud frells mig aff mine
blodelige sinder som ieg meth min
ondskaff oc legemenss löste bedrenit
hassuer. Din twonge skal gladelige
och högtidelige lossue dit naffn och
paise och ere digh for en barmhertig
gud O alsomnectiste gud oplad mi
ne läber at ieg maa tacknemmelige
gundgøre dith loss. Hagde thz varet
din hellige vilge da ville ieg gerne
offred dig mit offer for mine synder
Men det hagde dog icke wered dig
tacknemmeligt mig till afflösning aff
mine synder. O gud forsmaa icke et
sorsult oc sørgende hierte som bege
der syn synd thii ath thz er det offer
som dig bäst teckiss oc du mest bege
rer aff syndige mēiske. O mildeste
gud lad icke andre gode menniske
plawess for mine synder skyld. O
gud lad dyn hellige kirke altiit for
bedress och forneress ver hēdiss bes

E iiii

Fermere modh alle hendiss fiender.
Oc anamme siden gode menniskiss
offer som de for deriss synder digh
offrendiss worde i samme din hellis
ge kirke. Requiem. O herre gud giff
alle cristne siele den ewige ro oc lise.
an. Des kulle glædiss met dig ewin
delige sō giorde plict oc bod for de
riss synder. añ. Exaudi. O gud hør
myn bøn. ps. Te decet hymnus.

O Herre ihesu criste det er til
børligt och ærligt ath du
hedress oc loffuiss i den hel
lige kirke aff alle cristhne
menniskess samfund. Ohwor høg
tidelige ere de plectige ath losue dig
som nu haffue den hiemelske fred
oc ro meth dig. O gud hør min bøn
och lad alle menniske fonge dē hel
lighe tro i deriss hierter ath de ther
meth bliffue nue ewindelige salighe
hoss dig. Onde fiender och wore eg
ne synder haffue fonget mact offuer

off thii bede wi dig ydmygelige sō
retteligh er mild oc barmhertig aff
din guddō nature at du vilt vers
diss til ath misfunde dig offuer off
och forlade off alle vore synder. **S**a
lig oc hellig er deth menniske som
du haffuer serdeliss vduald oc op
kaldet till din kerlighed fra dēne for
gengelige verdenss løste thii han er
viss paa det ewige liff oc skal hvile
i det skynnende hiemerigiss rige for
vden ende. **O** ihesu criste ewige oc
ærefulde konge som er wor gud ska
bere och frelsere naar wi kōme till
dit clare ansicht tha begaffuiss wi
meth den hēmelste rigdom som er
den ewige glæde. **O** hvor hellig klar
deylig ren oc vsmyttet er den hiem
mel sō du sīder vdi meth dine wer
dighe engle oc helgen. **T**hii alle dhe
som der nw ere oc her effter did kō
me skulle de falde aldrig mere i syn
den oc gøre ey helder mod dyn vilge

E v

O ihesu criste wor gwd oc frelsere
wii som ere dine tro tienere hassue
eth stadigt hob till dig saa hassue
oc alle som ere lengst boite i wer/
den paa vd øer oc andre smaa land
hør fordi alleß vor bøn fornedelsth
din store barmhertighed. O gud
du regerer alting i all werden met
din vsigelige visdom och woffuer/
windelighe sterckhed engen werdess
hoffding künde noghen tiidh off/
uer gonghe din guddomss høgme/
ctighed. Den tiid den hellige criste/
lige tro først begyntess tha stad/
festiss hun och bewisdess meth mā/
ge store och vnderlighe iertegen aff
dyn guddomss kraffth oc mact di/
ne tienere opfyltess met stor glæde
aff den heliandz naade. Saa skall
deth oc skee paa den yderste wer/
denss alder ath dyne iertegen skul/
le obēbarlige skee i den hellige kirke
och onde oc vmilde menniske skulle

der aff forfareff oc dine tienere skul
le ther aff fonge stor glæde effter de
riß verdens modgang. O gud huor
nødtørtelig wor din tilkønmelse hid
till werden som fructsommielig regn
ther falder aff hiemelen i swar tyrc
ke Du gjorde den hellige kirke grø
defuld met den cristelige tro oc op
fylde hende meth syw den helliandz
gaffuer. Det hellige fwnt far hauer
oc rensset måge vtalige menniske aff
deriß synder met dob oc cristedom
Du føder oc aandelige all menige
cristedomme meth dit æged legeme
det verdige sacramento. O alsøster
feste gud lad din hellige lerdō spre
diss offuer all verden at cristne mē
nistess skare maa daglige forøgiss
oc stadfestiss i gode gerninger oc si
den gladelige ingonge i dit skinnēs
de och ærefulde rige Lad din velsig
nelse komme offuer oss i dēne naas
denss time ath alle wore siæle mwe

E vi

runderlige opfoldiff meth den helz
liandz naade. O gud lad alle retfer-
dige oc gødelige menniske daglige
forþgiss i deriss hellighe leffned ath
konger oc andre høffdinge m̃z deris
vnderſaatte m̃we der aff fonge god
effterligning ath loffue dig gladelig
ge deriss gud oc ſkabere Lad dē helz
lige kirckis biſper oc prelater viſſlige
oc gødelige regere deris alm̃we och
rettelige vnderuiſe dem den hellige
kirckis lerdom at dhe der vdaſſ fon-
ghe m̃we verſtyggelſe til ſynden och
forklariff paa deriss ſielisſ vegne at
dhe ſiden beqwēmelige loffue m̃we
met frigd oc glade den hellig trefol-
dighed. Requēter. O herre gud gif
alle criſtne ſiele ro oc liſe. añ. O gud
hør myn bøn och lad alle menniske
fonge den hellige tro i deriss hierter
at de ther meth bliffue m̃we exin-
delige ſalige hoſſ dig. añ. De ſusce-
pit. Psalmus. Deus deus meus.

O Hømelske fader ieg lofuer
dig nu i solens oprindelse
for dyn benedide søns eres
fulde opstondelse. Jeg bes
gerer digh aff al myn siel hw hierte
och synd: myt dødelige legeme bes
gerer oc ath komme till dig. O gud
du haffuer seet till mig misfandeli
ge i denne syndige werden aht ieg
maa komme oc se din benedide eræ
oc glæde i hiemerige. O gud ieg skal
tacke dick ewindelige thii ath dyn
misfandhed er bedre en alle de liff
i werden ere Jegh vil oc loffue dig
saa lenge ieg leffuer her i verden: oc
bede till dig met opragte hender.
Din siel vederquegiss aff dit loff:
som legemed aff alder beste føde.
Dii skal iegh met stor glæde hedre
dit benedyde naffn. O ewige gud
fader ieg skal i hw komme dig na
ar ieg hwileff om nathen Och strax
ieg opstonder om morgenē skal ieg
E vii

offue mig i din tieniste: oc tacke dig
for dine velgernyngher thii ath du
haffuer frelst mig. Jegh skall gle/
diss i dyn retwishedz och barmher/
tighedz beskermelse. Adyth hierte
oc hw er stadelige till dig thii ath
du met din guddomss mact haffuer
frelst mig. Dine fiender arbeyde
fast ath fordriffue mig: dog haabess
mig at the thz gøre forfengelige: thi
at de skulle selfue ned tryckiss i hel/
nediss affgrund. Met dit brendende
suerd och bliffue ther hoss de andre
suigefulde dieffle til ewig tiid. Cri/
stus ihesus vor herre och konge er
hederlig och arefuld: han elsker och
prieser de menniske hannu rettelige
vederkende. Den tiid skal kome at
alle deriss mwnde skall stoppiss och
lyckiss som taleth haffue mod gudh
oc den cristelige tro. Oc de meniske
som nu bespotte oc forsmaa de hel/
lige kirkes lerdome oc gudz budord.
De skulle vdelyckiss aff den hellig

trefoldighed fia den ewighe glæde.
Requiem. Dett he efftherschreffne
Lanticum giorde kongh Ezechias
gud till loff den tid han gaff hānū
lenger liffuiff frist at leffue oc bedre
sine synder. añ. A porta. O herre gud
frells alle cristne. ps. Ego dixi in di.

DA ieg wor mith i myn al-
der och løste helst ath leff-
ue tha fald iegh i en swar
syugdom oc Esaias pro-
fete kō til mig oc sagde. Rath dig
visselige till snarlige ath dø i den-
ne samme siugdom. Da iegh det-
te hørde vende iegh mig om til veg-
gen och besteliger gråd oc sagde.
Skall ieg nu saa hastelige dø oc
fare her aff verden ned til heluediss
forborg. Thi bad iegh den alder-
mildeste oc barmhertigste gud ath
han mig vnde vilde lenger liffuiff
frist (oc sagde) Bliffuer ieg nu saa
snarlige oc vbetencker tagen her aff

E viij

verden daa frycter ieg storlige at ieg
saa behindreth bliffuer i heluediss
mørck ath ieg aldrig fonger ath see
dit skynnede oc clare guddömelige
ansict blant alle andre dine verdige
helgen i hiemerigiss rige. Oc rædiss
ieg sâmelediss at ieg ey helder siden
seer din eniste søn i mandömē som
igenløse skall menniskenss køn och
ind skicke det i hiemerigiss rige. Nu
er ieg oc min aff føde saa hastelighe
forwøde och borth tagne fra denne
kongelige ære velde oc mact. Liger
wiss som eth paulwn der settiss paa
en marck oc snarlige ned tagiss och
foldiss till hobe och borth føriss.
Bliffuer ieg nu død i myn yngdō
da er iegh lige som deth lærith der
skariss aff veffuen før det fuldkom
miss. Jegh haabess hwer dag fra
morgenen och til aftenen och hwer
nath till dagh igen ath iegh fonge
skall lise paa myn siwgdō.

Den alsömectiste gudh haffuer stræ-
ffedh miigh paa alth mith legeme saa
ath iegh haffuer enghē macth hwær-
ken i krop eller been. Jegh ved och
wisselighe ath iegh skall dø aff dē-
ne verden encthen vnghe eller gam-
mildh. Thii skall iegh ynderlighe
paa kalde och bede den alsommec-
tiste gud om trøst oc naadhe som en
liden swale vnghe der icke flyge kæn-
nē ydelighe rober till syne forældre
om sin føde. Jeg skall altiid haffue
myn herre oc gud saa inderlige i myn
hø oc tancke och sørge och haffue
anger och røelse for mine synder sō
en dwe der ene sider oc giffuer yn-
kelig røst fra sig. Jeg opløffter mine
øgen idelige mod hiēmelen en dogh
at de saa skøbelige ære aff stor siug-
dom ath ieg neppelige kæn se meth dē.
Om iegh ville sige o herre gud mig
skeer vret gø: mig helbrede huad for
sengelige ord vaare dhz at sige til gud

¶

hwad ville oc daa min gud oc skas
bere sware mig sit arme creatur.
Andet en ath iegh selff hassuer wol/
det ath han kaste mig saadem soth
vppaa aff sin gwddomss retwis hz.
Jeg skall i hwkome oc offuer wage
alle dhe dage sō ieg nu leffuit hass/
uer i denne verdē oc bestelige begre/
de meth hw hierte oc siell at ieg no/
gen tiid fortomede dig myn gud oc
skabere. O herre gud en dog ieg ha/
uer nw swar siwdom da lad dogh
icke denne sot plat vdslyke mit liff.
Men reffsee migh helder effter din
mistundhed och vnd mig kaskhed
igen. Ath ieg maa offuerwinde alle
mine fiender diefflene werden och
myth aged legeme. Tha songer ieg
hwgsualelse oc rolighed igen effter
denne beste pine. O herre gud din
visdom macth och barmhertighed
er vbegribelig aff noget creatur. Du
plawede mig suarlige først paa mit

legeme oc gaff mig siden min helb/
rede oc liffuiff frist igen. **D**u bester/
mede mit liff fra onde och vmilde
menniske oc frelste myn siel at hwn
ey fortabess skulde til den grwmine
heluediss pine. **D**u forlost mig alle
mine synder ath de icke skulle trêge
mig fra dit alder clariste guddom/
melige ansichth. **D**iefflene i helue de
oc andre fordømde siele de kûde en/
gen plicth eller bod gøre till deriss
synderiss forladelse. **A**den syndighe
menniske som her i werden nu rø/
riss met den helliads naade oc scrifte
deriss synder och haffue anger och ru/
else for dem oc twinge deriss lege/
me met bod oc bedring de aff slet/
te der met dē. **D**alsonnectiste gud
vilt du vnde mig et barn som erffue
kand dette rige effter mig. **D**a skall
iegh lære det ath lessue ærlige och
retfærdelighe effter dine budord ath
deth skall all eniste lossue och ære

I ij

dig och enghen aff gude. O gud frells
migh fra mine v venner ath ieg och
alle mine vnderfotte mne høg tidelis
ghe och ydmygelige loffue dith bes
nedide naffn i den hellige kirke saa
lenge vi leffue. Requie. O herre gud
giff alle cristne siele ro oc lise. Añ. A.
O herre gud frells alle cristne siele
aff sterff ildz pine. añ. Omis spūs.
Alt det som haffuer liff oc aand.
Psalmus. Laudate dñm de celis.

O Alder claresthe och skyn
nende engle: loffuer dē al
sommectiste gud i hiemen
ge. O alder degliste engle
som ere i det nyende engle for loff
uer gud. O i skynende creatur sol
oc maane planeter oc alle stierne i
hemmelen loffuer gud daglige i det
ath i fulkomme det han hauer skapt
ether till. Alle hiemle oc de fyre ele
mente ild ver van oc iord giffue oss
arsage till at loffue gud: for hiemle

rigiff rige och denne deglige werdē:
som han skapte met syne ord effter
sin vilge. Bud hassuer skicked alle
creatur ath hwert skall leffue effter
syn nature: oc hanss budord. Inthet
creatur huerken i hemmelē eller paa
iorden bryder mod samme gudz bud
dord vden all eneste syndige hoffer
dige och veruordige menniske. Alle
creatur som leffue vdi iorden baade
drager orme oc alle andre dyr som
bo vnder iorden. Sāmelediss hualffs
ue oc alle andre fiske som er i vandet
loffue oc gud deriss skabere huer ef
ter syn nature. Ild var hagel sne
storm iss frost och kuld loffue gwd i
det at de fulkōme hanss vilge. Alle
biērg baade smaa och store alle træ
paa iorden met deriss fruct gissue oss
til kende ath oss bō: ath loffue gud.
Saa gō: oc alle dyrer baade vilde
oc tamme. oc alle fule i lwcten. Alle
konger fførster høffdinge riddere fri

f. iij

baarne oc alle andre menniske baar/
de med oc qvinder: fruer och ionn/
fruer: drēge oc piger smaa oc store:
bør alle at loffue den aldermectiste
gudz naffn. Whii at thz er ypperst
offuer alle naffn baade i hemmelen
oc paa iorden. Gudz loff kan aldrig
fulkomēlige sigiff eller gøriff aff no/
get creatur. Gud vil optage alle sy/
ne tro menniske till det ewige rige
met krop oc siel paa dē yderste dō/
me dag. Alle gode mēniste som her
paa iorden hassue gud for øgen och
forsmaa denne forgengelige werden
de loffue gud med deriff rēlige hierte
oc ymyge tieniste. Di alle cristne mē/
niste siunger oc loffuer gud alsom/
mectiste for dob och cristendom: sō
han ether vnt oc giffuit hassuer och
frelst ether met syn haarde død oc
pine Han hassuer loffuit alle sō ret/
uillige lessue det ewighe hiemerigiff
rige. Gudz venner de glædess mere

ved gud dem skapte en ved noghen
verdżess rigdom løst eller velde. Si
ons dōtther som ere gode mēnistess
siele de glādiss och emod gud deriss
hiēmelske konge Alle cristne mēniske
de loffue hanß nassn offuer all ver
den mż en stadigh tro : som plawe
deriss legeme met faste vecht lesning
mod synden oc holde stadelige hāß
budord. Thii ere deriss ord oc ger
ninger tacknēmelige fore gud sō op
tage vil alle gode tommodige mēnis
ke til dē euige glāde. Gode mēniske
de glādiss at de kūde rettelighe leff
ue och tiene den aisonnēctiste gud
til euig tiid. Thii at denne verdens
glāde er ligeruiss sō et blomster ther
snarlige visner oc forfalder. All den
glāde som retwise menniske haffue
her i verden: den kēdess de at haffue
aff gud och icke aff dem selfue. De
loffue icke gud all eneste meth deriss
ord men oc saa met deriss retwise ger

¶ iiii

ninger oc ret dom mod fattige och
rige. The hellige kircke reffser ondhe
och fortuilede menniske met forbud
och band oc verdens retuise dōmere
reffse dem paa legemet nū suerd oc
anden pine. Ath gode mēniste skulle
nyde fred oc rolighed och onde mē
niste skulle omwendiss til gudh aff
deriss ondscaff. Alle konger oc høff
ding ere plectige til : fulkōmelige oc
vbrødelige at holde de ty gudz buds
ord. Oc ath byude deriss vnderfotte
strengelige vnder heffn at holde sam
me budord som gud oc hāss apostele
oc andre helghen kundgiorde offuer
all verden. O huilken store ære och
glæde fonge de gode menniske : som
her i verden lede nogen pine eller
modgangh for gudz naffn skyldh.
Naar de paa den yderste dag. skul
le side dom met hannum och hans
werdige helgē offuer de onde offuer
dige oc vmilde menniste som dem

allforn vretferdighe och vmsldelighe
plawede oc pinte her i verdē. O alle
menniske loffuer gud at hanss helgē
nw see wi hanss clare ansichth i hies
merige. Loffuer gud for hāss mact
oc sterckhed thii ath vtalighe tusin
de engle i hiemmerige hedre oc ere
hannum sigendiss alle. Cristus ihe
sus det vskyldelige lom som dræbet
vor fore menniskenss salighed: er vers
digt at kaldiss dē aldermectiste gud
som er viss klog. hederlig ærefuld oc
benedidet euindelige. Loffuer gud
alsommectiste thii alle hanss helgen
hassue offuervundet denne verdenss
modgong oc døden. oc ere nw salis
ge met hannwin til ewig tiid. O al
le helgē loffuer nw gud māgfolde
lige met alder sødeste engle sang.
Loffuer och gud aht hanss apostele
bleffue opliusde met den helliād oc
kudgiorde hāss nassn offuer all verdē
Loffuer gud at hanss hellige ewans

¶ v

gelister aff hanss besynderlige naade
screffue sandelige om hanss guddom
oc mandom. Loffuer gud thii hæss
hellige martiress taalde døð for hæss
skyld. Loffuer gud for alle hellige
iomfruers confessoress oc andre hel
lige lære fædress skyld. Loffuer gud
thii alle hanss helgen i hiemerige en
directelige hedre oc ære hannum.
Alle andre creatur baade i hēnelen
oc paa iordē som røst haffue oc tale
kunde skulle oc loffue gud den hel
lig trefoidighed til euig tiid Requie.
Alt dñs som haffuer liff och aand
skal loffue gud alsonnectiste. vsus.
Alle retwise menniske skulle bliffue
euige bekende i hiemmerigiss rige.
De skulle icke rædiss for den græse
lighe røst som giffuiss skal paa den
yderste dom offuer fordømde men
niske. añ. Omne. Alle de menniske.
Psalmus. Benedictus do
minus deus israhel.

Uelsignet och loffuit vere is
raelss herre oc gud thii han
frelste oc igeløssde alle mē
niskene m̃z syn død och pi
ne. Hāss benedide legeme sō hā anā
mede aff kōg dauidz slect hēgde obēs
bærlige paa det hellige kross. Sō han
lod forre spaa oc sige gēnē pfeterness
m̃wnde aff første verdēss begyndelse.
Dii ere frelste fra wore fiēder sō er les
gemet:werdē oc dieffuelē oc fra ādre
vore vuēnerss macth sō oss forderffue
vilde. Dii tro stadelige at hā giorde
syn store naade oc miskund met de
hellige fedre oc pfeter daa hā dē løss
de aff heluediss m̃ørk. Thii skulle al
le hāss guddōss velgerniger som han
vdi thet gāble oc ny testamēte gior
de i h̃w kommess i den hellige kirke
Det er nw fulkommet som gwd sta
delighe loffuede den hellige patri
arcke Abraham ath han ville lade
pyne syt hellyge legeme veluellighe

¶ vi

paa det verdige kors for saligheds
skyld. Thii nuwe wii nu som sielste
ere fra den ewige fordommelse. Och
vore fiender diefflene : rolighe och
tacknemmelighe thiene den alsom
mectiste god. Met eth renligt hierte
mod hannum: oc retwise gerninger
mod waare ieffni cristen saa lenghe
wii leffue. Zacharias profete sagde.
O myn søn Johānes du skalt kaldis
ihesu cristi gudz sønss forløbere thil
at du skalt predicke oc bebude hās
tilkommelse oc den hellige cristeli
ge tro. Du skalt lare oc vnderuise
almwen den ewige salighed oc deris
synderis forladelse. Dette er fulkom
met forniedelst ihesu cristi vbegribe
lige lønlige mīlhed oc barmhertig
hed. At han ville fødiss aff iomfrw
mariess benedide liff oc kōme til oss
fattige mēiske. O ihesu du oplyss
de alle som sade i heluediss mørk oc
dem som i denne dødeligge werden

re. Dplyuss nw off oc giff off inder
lig begerelse till den ewige salighed.
Requie. O herre gud giff alle cristne
siele ro oc lise. an Alle de menniske so
myn hiemmelste fader hassuer giff
uit i min biskennelse de skulle kom
me til mig hw som paa kalder mig
aff dem hannom skall ieg icke for
mene min naade. Kyrieleyson. Gud
fader mis kunde dig offuer off. Gud
son mis kunde dig offuer off. Gud
den helliad mis kunde dig offuer off.
Pater nr. Vor fader som er i hem
melen. O herre led off icke i frestelse.
Men frelss off fra alt ont Amen.
O herre gud giff alle cristne siele de
ewighe ro oc lise. O gud frelss alle
cristne siele fra sterlss ildz pine. Jeg
troz stadelige at ieg skal se den ewi
ge glade i hiemerigiss rige. Met di
ne helgen effter denne werden.
O gud lad alle cristne siele leffue i
den ewighe fred. O herre hør myn
If vii

bøn. Oc lad myn røst tacknēmelige
komme fore dig. Collecta.

Deus qui nos patrem et matrem.

Herre gud sō bød oss alle
at hedre oc elste vaar fader
och moder sfo:barne digh
offuer alle vaare foreldriss
siæle och frelss dem aff deriss steriss
ildz pine. Oc lad oss alle leffue met
dem i den euige clare hiemmerigiss
glæde Amen. Collecta.

Deus venie largitor et humane.

Barmhertige gud som elst
ker mēnistess siæle och ger
ne vilt at de frelss skulle
Dii bede dig ydmigeligh
at du formedelst din store vbegribe
lighe milhed vilt giffue vore foreldre
fader oc moder søster oc brøder frē
der och venner oc alle andre cristne
siele som wi ere plectige at bede god
fore dē ewige salighed i hiemmerigiss
rige Amen. Collecta.

O Barmhertige gud wi bes
de dig ydmygelige at du
vilt miskunde digh offuer
alle deriss siele sō døde ære
ther off hauer giort noget gaath her
i werden. Ath de nu ther fore son
ge mwe den ewighe løn i hiemeris
giss rige amē. Collecta. Ifideliū de^o.

O Benedide gud alle cristne
mēis tess skabere oc frelse
re. Mis kunde digh offuer al
le cristne siele och alle ellē
de siele sō enghē besinderlig hielp el
ler trøst haffue. Och giss dē alle de
riss sinderis forladelse at de snarlige
formedelst den hellige kirkiss oc vor
ydmyge bøn skyld mwe frelsess aff
deriss steris ildz pine och fonge dē
euige ro och lise sō de inderlige al
tiid begære. Amē. O pie rex criste.
O du milde konge ihesu criste for
barne digh offuer alle cristne siele
formedelst dine hellige verdige fē vn
f viij

der oc giff dem alle ro oc life tileuig
tiid aff deriss pine som her oc ander
stedz begraffne ere saa vide som cris-
tendōmē er. Loffuid vere gud al-
sommectiste ifred vere met alle som
leuēdiss ere Ro oc life vere alle som
i sterst ildz pine ere Amen.

Her effter følger. Någe hel-
lige och gudelige bøner met
hwilke hwert mēiske for-
uerffue maa naade oc mis-
kūd aff gud och sine synderst forlā-
delse. Thii ath till dē er gissuit me-
geth storth affladh aff atskillelighe
pawer.

Denne førsthe bøn skall lasis
om morgene hellig Trefold
dighed til ere.

O Helligste
mectiste af
refulde och
vatskilleli
ge trefoldi
ghed. Jeg
arme vuer
dige synds
gemenske
bøyer yds
nigelen al
le mine sin
siel oc sans

wittighed fore dyn alderstørste ma
cht. Jeg falder paa knæ for din vbes
gribelige oc aldermectiste guddom.
Jegh befaler dig nu i din besker
melse milhed oc barmhertighed mit
liff oc siel find foruomstighed och

B

gerniger och all min sielss oc legemess
nøttørtighed ath du mis kndelige vilt
hielpen mig i hwad som helst nødh
eller sorg iegh rober till digh. O alder
mildeste gudh sō hielper alle der yd/
mygelighe kalde paa digh se och bar
mhertelighe nu till mig och beware
mith liff oc myn siell fra alle myne
fiender synlighe och vsynlighe och
fra alth onth. O alsommectiste gud
fader iegh loffuer digh. O ærefulde
gudz sōn ieg tilbeder digh. O bene/
dyde gudh den helliandh ieg hedrer
digh. O høgmegetiste ewindelige hel/
lighe trefoldighed som er i sander
gudh. Jegh beder digh ydmyghelē
ath du vilt vnde mig liffuiss fristh
ath gøre plicth oc bod fore mine sin/
der her paa iorden och fonge i goth
scriftemall paa myn yderste tiid och
ihesu cristis werdighe legeme och den
hellighe olye till i vern och beskar/
nielse mellem mig oc dieffuelē at ieg

siden gonge maa dristelige aff denne
sindige werden oc kōme till det clari-
ste hiemerigiss rige och bliffue der
meth dig owindelige. Amen.

En andē gudelig bøn at læse Hells-
ligh trefoldighed til loff oc ære.

O Helligste trefoldighed so
er en sander gud mistunde
dig offuer mig. thii ieg ha-
ffuer swarlighe syndeth
mod dyne budord. O alsommectiste
gud som er w offuer windelig. Och
ewig vden all begyndelse och endhe
Jegh kendiss digh hellig trefoldig-
hed for myn rettthe gud som er trene
personer och i sander gudh. Jegh be-
der till digh all enisthe och loffuer
ærer hedrer oc tacker dig all eniste so
skyld mig vid all vantro oc vildfas-
relse. Oc vnthe mig ath bliffue del-
actig aff din naade oc kōme vnder

B ii

denne cristelige tro. Jeg beder dig at
du wilt fulkome din misfundheds
gerning i mig. Octillade at ieg her
effter maa tencke tale och gøre deth
som dig teckiss oc myn siel er nøtte
ligt til den ewighe salighed. Verdiss
oc til met din benedide neruærelse at
beware mig alle stediss saa lège ieg
lessuer oc lad mig see dit guddom
melige ansicth i hicmerige til ewigh
tiid Amen.

Der effter følger en velsignelse so
Leo pæve gaff kongen aff Cyren
mod all fare candelig och legemelig.

Di herriss ihesu cristi fred.
hanss sware pineff krafft oc
macth. dygd och bitterhed
beware migh. Ihesu cristi
forssiss tegē Alsomhelligste ionfrow
mariess rene ionfrow dom. Alle hel
geness vel signelse. Alle engless besker
melse kome mig til hielp. Alle gods

vdwalde venner hælper och trøster
mig. Ihesu cristi Titell som er Ihes
sus Nazareus Rex Judeorū fri oc
frelse migh i dag och huer dag fra
alle mine wuenner synlighē oc vsyns
lighē och fra all wode baade till liff
och siell nu och ewindelige Amen.
Velsigne och benedide mig gud fa
der sō alting skapth haffuer aff inthz
Velsigne oc benedide mig gudz sōn
som igenløss de mennisten meth dit
dyre blodz vdgydelse och din haarde
død och pine. Velsigne och benedide
mig o gud den helliand oc giff mig
din naade oc indgydelse i mit hierte
verdigste och fri och frelse migh fra
alth ont. O gudz moder ionifru ma
ria. Velsigne oc benedide mig meth
din alder reniste ionifrudom. O be
nedide moder frwe Sctā Anna och
alle gudz helgen i hiemerige besker
mer och bewarer mig fra alth onth
neruerediss framfarēdiss och tilkōs

B iij

mendiss formiedelst ihesu cristi miß
hed oc barmhertighed Amen.

Denne effther screffne bøn dicte
de leo pawe och gaff sin broder kō
gen i frænckerige som hed Karolus
magnus hwo henne læser seer høier
eller bær paa sig da skal han icke den
dag myrdesß brendis drucknes eller
saar gøriß oc diffuelen oc inthz ont
menniske maa skade hannū till lif
eller siell Han fonger oc saa offte hā
henne læss twsinde daghe till afflad.

Uder
 ris ihe
 su cristi kors
 vare meth
 mig Ihesu
 cristi kors
 beskerne
 mig. Ihesu
 cristi kors er
 det tegē sō
 ieg tilbeder
 Ihesu cristi
 kors er den

rätte salighed. Ihesu cristi kors off
 uer gonger alde woben oc swerd.
 Ihesu cristi kors løser dødzess bond
 Ihesu cristi kors er i stadig voben.
 Ihesu cristi kors er eth w offueruider
 ligt tegen. Ihesu cristi kors werge
 mith liff oc siel. Ihesu cristi kors
 vise mig ret vey till alle dygder i det
 hellighe korsiss naffn gaar iegh i alle
 myne veye.

B iiii

Ihesu cristi forss vnderwise oc lare
migh alt goth. Ihesu cristi forss ta-
ge framig alth onth. Ihesu cristi
forss tage fra mig all pine och drø-
uelse. Ihesu cristi forss helbrede gø-
mig. Och ver i dag fore mig oc bag
mig: offuer mig och vnder mig. Ath
alle myne wuennner och dieffuelen
mwe fly fra mig i ihesu cristi naffn
naar de mig see. Ihesus nazareus
iøde konge besterme migh. O ihesu
som gick mellē dine apostle och dis-
ciple beware migh. O herre ihesu cri-
ste leuende gudz søn som forss fest
wor velsigne migh hielp migh och
trøste migh. Och led migh ind i deth
ewindelige rige och salighed. Gudh
skywle migh. Ihesus beware migh
Gudh wende fra mig alth onth
i naffn faderss sønss och den helli-
gandz. Amen. Versus. Deth hellige
forss skall skynne i hiemmelē. Naar
gud han kōmer ath setthe sin stren

ge dom.

Collecta.

O Du ihesu cristi. werdigh
kross beskerne min siel och
legeme fra dieffuelenss oc
alle myne sienderss wold oc
mact och fra all haluediss pine. O
ihesu cristi dyre blod beware myn
siell oc tillad ath hwen maa gladiss
met dig ewindelige vdsloct i myth
hierte och legeme all syndeligh begær
relse o leuēde gudz sōn beskerne mig
hwad helder ieg soffuer eller vaager
fra alth ont selfkafft och dødelighe
synder och vnd migh ath gøre tēcke
och tale det som dig kand komme
till loff och ære. Foruare min krop
oc siel fra mine vñener oc samelediss
myn heder och ære fra deriss onde
munde Amen.

S Anctus Gregorius pawe
dictede fem aff disse bøner
her effter følger oc gaff al
le som dē lase xx. twiinde

B v

56. aar oc. xxiij. aar oc. xxiij. dage til aff-
 lad. Calixtus pawe stadfeste det aar
 med lvi. Den tiid Kong Cristiern
 aff danmark wor i Rom da spurz
 de han aff Sixto pawe om samme
 affladh vor saa meget tha suarede hā
 ath de wor mere thii at. Sixtus pa-
 we dē fierde lagde twenne bøner der
 till och collecten och dubbel gjorde
 samme afflad saa deth er feretywe

tusinde aar
 otte och fe-
 retyue aar
 oc sex och
 feretyue da-
 ge afflad.

O Hene
 Ihesu
 criste ieg til
 beder dig
 som hēg de
 paa krosseth
 och hagde

en tome Erune paa dit hoffnith ieg
beder ydmygelige at dit kors frelser
mig fra dieffuelē. Pater noster. Vor
fader som er.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der dig som saar wor giord
paa korset oc stæcked met
ædicke oc galle. Jeg beder
ydmygelē at samme dine saar bliffue
myn sieliss lægedom. Pr nr. Aue.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der dig som lagdiss i graff
uen oc sinwordiss meth dy
rebar smørelse Jeggh beder
ydmigelighe at samme din død maa
wære mit liff. Amē. Pr. nr. Aue ma.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der dig som neder for till
helwediss ath frælse dyne
wēner som der waare Jeg
beder ydmygelighe ath du aldrigh
tilstæder at ieggh diid kōmer Amen.

B vi

Pater noster. Ave maria.

O Herre ihesu criste ieg tilbeder dig sō opstod aff dødsde och fortill hiemels och sider hoss guds fadersshøgre hond. Jeg beder ydmigelige ath ieg maa effter følge dig oc bliffue der euindelige Amē. Pater nr̄. Ave ma.

O Herre ihesu criste du gode hyrde beware alle retwise menniske och retferdig gøt alle syndighe menniske.

Miskunde dig offuer alle criste siele oc forbarne digh offuer mig arme v̄ verdige syndere Amē. Pr̄ nr̄. Ave.

O Herre ihesu criste ieg beder dig formedelst den haarde beste pyne du tolde paa det hellige kross mest den tiid din alder helligste siel vdgick aff dit benedide legeme. Forbarne digh offuer myn siell naar hwen skal vdganghe aff mit legeme. Amen.

Pater noster. Ave maria. Versus.
Guds søn wor saargiord for wor
ondskaff skyld. Och pinder swarli-
ge for wore synder skyld. Collecta.

O Herre ihesu criste. Jeg bes-
der digh ydmigelighe ath
din hellige pine maa være
myn wern och beskermel-
se modh alt ont oc ath dyne hellige
saar mæe indtryckiss i myn siell oc
sind at ieg ydelige maa løstiss oc glæ-
diss i dem. Lad dit blod aff to alle
mine synder at din verdige død maa
bliffue mig till ewigh glæde och sæ-
lighed i disse sticke skal all min løst
glæde begeryng hængsualelse och at-
tra vere till liff oc siel nu oc ewin-
delige. Amen.

Hwo denne effter screffne bøn
låser vor heriss hellige fem vunder
til ære han fortiener fem hundred
B vij

dage afflad som. Sanctus Gregorius
Dawe gaff der till mildelighe.

Dill vare dw wor herriss ihe
su Cristi hōgre hond som
meth den stompede naffle
egennem slagen wor. Vnd
off at kōme paa dyn hōgre side i hiē
merige som dw met dit hellighe kors
igen lōsde Amē. Pr nr. Ave maria.
Dill vare ihesu cristi venstre hond
som aff iōderness vnilde hēder egē
nem slaghen wor frellss off fra alth
det onde som offuer off kommed er
for ewess synd. Amen. Pr nr. Ave.
Dill vare Ihesu cristi hōgre fodz sa
ar styrke myn hro krop och siell met
dyn tilkōmelse och ver wort hob till
den ewige lōn Amē. Pr nr. Ave ma.
Dill vare ihesu Cristi venstre fodz
saar aff hwilke alle dyg derss plan
ter op vore. Beskerme off fra wor
fiende som off paa alle sider forder

ue wil. Amen. Pater noster. Ave.
Hill were ihesu Cristi benedide si/
de som egennem strungen wor met
det huasse spiud aff huilke da vd/
rand dit velsignede blod indled off
till det ewige liff. Amen. Pater nos/
ster. Ave ma. Versus. Gud fader
sparde icke sin eniste søn. Men gaff
hannu i døden for off alle. Collecta.

O Alsomnectiste gudh fader
vnd oc tillad at din alder/
kæriste sønss alderhelligste
saar mwe indtryckess i wo/
re hierter oc bliffue der stedse ath
oplywse off saa wii mwe bliffue sta/
delighe i dith vefkab oc tieniste amē.
En god bøn at loffue och tacke den
alsomnectiste gwd medh.

Velsignelse clarhed visdom
tack loff heder oc ære inact
styrcke konst och dygd wæ
re dig alsomnectiste gwd i hiemeris
B viij

ghe myn skabere och frelsere for din
vsieliche kerlighed som du haffuer
giort mig i det at du mig skapte
och frelste oc vnthe mig at komme
i den rette cristelige tro oc at annas
me dit hellighe legeme och blodh i
det verdige sacramento. Jegh tackar
dig ydmygelen for alle dine velgers
ninger aandelige och legemelige so
du mig vnt och giffuith haffuer for
hvkönmelse vnderstondelse visdom
oc klogskaff fødte oc klade gotz och
pennige och alt anndet got som du
mig vnt oc giffuit hauer her i verdē.
Sammelediss for verdenss modgög
sorg eller dröuelse som du hauer la
deth mig faldeth vdi for mine måge
synder skyld. Benedidet och velsig
ned vare du alsommeectiste gud so
styrer oc regerer all ting oc regnerer
til ewig tiid. Amen.

Du de bön läser han fiortiener
mange tusinde aar afflad.

D Krossensshøghed. O men/
løse och vskyldighe blod o
største pine. O cristi nød o
dybe wonder oc scar. O
blodsenss flodh O hvasse lime slagh
o horde swøbe slag. O beske druck
blandeth met ædike oc galle. Och
spiwdsenss stingh. O hietess brøstels
se. O døtzess bitterhed. O cristi dyre
død oc pine. O gudz størsthe werdi
ghed hielp mig arme sindere til den
euige salighed. Amen.

Two dēne effter screffne bøn læs
ser wor herriss lemmer død och pi
ne til ære och ammindelse han for
tiener tolff twsinde aar afflad. Oc
fonger hugswalelse i all hanss sorg
och modgang och bliffuer beuaret
fra hanss fiender oc vuenner.

W

Dil vare
 re wor
 herriss ihesu
 cristi hoff
 uid som all
 verdess hof
 fdinge fric
 te oc radiss
 som for oss
 meth den
 hwasse tor
 ne krone egē
 nem stun

get wor. Dill ware alsom mildeste
 vor herriss ihesu cristi øgen sō for oss
 met dē beste graad idelige igēne blōt
 te waare. Dil vare vor herriss ihesu
 cristi alsō verdigste ørn sō for oss mē
 spe oc spaat māgfodelige opfulte wa
 are. Dil vare var herriss ihu xpi bene
 dide mūd h sō for oss drack dē beste
 adicke oc galle paa deth hellige kors.
 Dil vare vor herriss ihu xpi alderclā

riste ansict i hwess beskwelse alle en-
gle glædiss tilhuilket alle mēiske ha-
ffue hob oc begerelse sō forsmædelige
bespøtted oc aff iødemess vmilde hē-
der slaget wor. Til vare ihu xpi alder
ydmigeligste halss sō for wor skyld
aff iøderne meth reff och liner harde
ligē betwīget wor. Till vare vor her-
riss ihesu cristi benide ryg sō for wor
skyld meth swøber oc lymer yncel-
ge hustrwge wor. Til vare vor herriss
ihesu cristi velsignede hēder och arme
sō for oss paa det hellige kors alsom-
strēgeste vdracte wore saa huerth leed
skildiss fra andet. Til vare vor her-
riss ihesu cristi alsommildeste bryst
som i hanss alderswariste pine meth
alsomstørste sorgh beklemd wor for
wor salighedz skyld. Till vare ihesu
cristi alder reniste herte som for oss
paa korssens galge met deth hwasse
spyud egennem stungeth wor aff
hwillketh da vdfloðh baade blodh

D ij

och vand som afftode alle mennis-
kens synd. Vil være vor herriss
Ihesu cristi alder dyrebarste k̃næ sō
for oss ydmigelen til iorden b̃yde
waare i vrtegorden daa cristus bad
till gwd fadher. Vil være vor her-
riss ihesu cristi alsom elskeligste f̃-
der som for oss met stompede nasse
i gennem slagne waare oc siden hor-
deligē till korset benegide. Vil wā-
re Altsammen vor herriss ihesu cristi
velsignede legeme som for oss paa
korset til døde wor pint oc sidē ned-
taget och i græssuen lagd. Vil vere
ihesu Cristi alder velbyrdigste blod
som vdflõd aff hans benedide side
for wore store oc mangfoldelige sin-
der skyld. Jeg beder dig ydmigelige
ath du aff to alle vaare sinder och
at du ey tilsteder at wii bliffue for-
dømde for hwilke du wskyldelighe
vdgydeth wor. Vil vere vor herriss
ihesu cristi alsomhelligste och mil-

deste siell meth hwilke alle siele frelsist
oc hellige gøriff ieg befaler dig nu
min siell sammeledis alle mine forel/
dress siele baade leffuendiss och dø/
de Amen. O du alsonnæctiste gud
ieg beder digh fornædelst alle dyne
alsonnhelligste læner och haarde dø
och pine at du giffuer mig offløsnig
aff alle mine synder: hielp och trøst
i all min nød raad oc hugsuælese i
all min sorg oc drøuelse. Och beuæ/
re mig fornædelst din store misfæ/
hed at ieg ey mere falder i synde sō
regnerer nu oc ewindelige. Amen.

Nu denne effter screffne bøn
lass for vor heriss vaaben han forti/
ener iij aar afflad som leo paue gaff
der til oc iij tusinde dage som andre
pawer der til giffuit hæffue oc hæff/
uer tiue och hūdrede bisper huer dere
giffuit serdelis tretyue daghe der till
Detthe afflad stadfeste. Innocētius

N iij

parwe i lugdum oc gaff der hundrede
dage till.

I Off heder och are ware
Ihesu Cristi kors swøber
limer nagler tome krone och
hellighe spyrd som are de
kongelige woben formedelst huilke
wii haabess till den ewighe kroniss
glede. O alsonnectiste gud som met
disse atskillelige wobē bewiser oss din
hellige dødiss och pineß swarhed
met hwilkē du oss igenløssde fra dieß
uelē. Vnd oss her i werdē saa at he-
dre dine hellige woben ath wii formes
delst dē oc dit verdighe blodiss vdgis-
delse mwe frises fra dē euige pine A.

En god bøn at loffue oc tacke
gud met for alle hansß verdige saar
som han tolde i syn hustrugelse tros-
nelse och kors festelse for wor saligs-
hedz skyld.

O Herre ihesu criste iegh tac/
ker digh ydmygelige for de
fem twsinde fire hundrede
halff fierde sinne tywe och
fem saar. Som du veluillelige tolde
paa dit helligste legeme fra nederst aff
dine føder oc øwerst til din hoffuitz
iesse saa der wor inthz helt paa dig.
Aff huilke saar dit verdige blod vð/
rand dē tiid du saa hardelighe och
vbarmhertelige vðstreckt wor paa
det hellighe kors ath alle dine ledes/
mod och lemmer ath skildiff hwert
fra anden oc du wilde der till met
lade opstinghe dit alder reniste bryst
oc vdgiffue dit hierte blod for vor sa/
ligheds skyld. Jeg beder dig ydmy/
gelige myn alder kariste frelsere ath
du formedelst samme dine helligste
saar och din beste pine och haarde
død wilt forlade mig alle mine syn/
der som ieg hassuer tencket talet och
giort. Och giff mig tomodighed i.

D iiii

all min modgög sorg oc dröuelse oc
vnd mig ath offuervinde alle myne
fiender oc alt andet som mig kan vā
re emod eller skade till liff eller siel.
Dro som met gud fader oc dē hel
liandh leffuer styrer och regnerer til
ewig tiid. Amen.

Dro dēne effter scressne bōn lāt
ser vor herriß Ihesu Cristi naffn til
ære. Er han i dødelig synd och paa
fordømielsenß vey tha omwender
gud naadelige dē synd til skersß ild
pine at han ey fortabess skal oc giff
uer hannum liffuis frist till at be
dre sig.

O Gode
 Ihesu
 o sødeste ie
 su o ihū iō
 fru maries
 søn fuld
 met naade
 oc milhed.
 O sødeste
 ihū forbar
 me digh o
 uer mig for
 din misf
 dhedh. O

mildeste Ihesu ieg beder dig forme
 delst dit verdige blod sō dñ vdgiss
 ue vilde for menniskenss kōn at dñ
 vilt aff to alle mine synder oc vret
 uisshed oc see naadelige tilmigarne
 sindere som beder oc kalder paa dit
 hellige naffn ihesum. O alderkæriste
 Ihesu naffn. O aldersaligste ihesu.
 naffn. Ihesus er eth milt naffn. Ihes

D v

sus er eth løstelig naffu. Hvad er
Ihesus vden vor frælsere thi beder
ieg dig o alder mildeste ihesu at drø
mig frælses fornædelst samme dit hel
lige naffu oc tilsted icke ath ieg forta
bess som du aff inthz skapte. O ihe
su som mig skapte oc igenløste fra
dieffuelē lad mig icke fordømmess till
euig tid. Lad mig ey helder fortabess
for mine mangfoldelighe sinder. O
mildeste ihesu wederkendh migh dit
arme creatur som digh till hører thi
drø mig skapte aff din vsselige god
hed. O veluilligste ihesu forbarne
digh offuer migh nu men misfūd
hedz tiid er och fordømme migh icke
paa den strenge dom hvad nyttig
hed vaare der i mit liff oc siel om ieg
fortabess skulle thi at de som for ta
bede oc i heluede are the loffue dig
aldrigh. O gode ihesu O mildeste ihe
su o barmhertigste ihesu lad mig ind
gonge i hiemerigiss rige meth dyne

rdualde venner. O ihesu som frelser
alle der troz paa digh. O ihesu som
hugsualer alle der flyer til dig. O ihes
su som elsker alle der haabess til dig.
O ihesu som mildelige forlader alle
mēiske deriss sinder som haffue hro
oc vilge til at bedre dem. O ihesu
som frw Mariess søn indgyd i mig
din naade visdom vnderstødelse ker
lighed kyskhed ydmyghedh sactmo
dighed och din beske pineff inder
ligh amindelse. At ieg fulkommelige
elske hedre loffue oc ære maa dit helli
ghe naffn och dig min rette gud och
skabere offuer all ting och gladdiss i
dig m3 alle dem som elsker dit alder
sødeste naffn som er Ihesus oc leff
uer oc regnerer till ewigh tiid.

Saa maa hwert got mēiske
antworde hellig trefoldig
hed sin tro och hob
daglige.

¶ vi

O Aldermectiste ewighe gud
fader Jeg beder dig ydmig-
gelige at du saa stadfester
min tro och hob meth dyn
guddøss digd oc mact. At ieg ald-
om uendiss fra ret cristelig tro och hob
Amen. O herre Ihesu criste leffende
guds søn. ieg antuorder nu i din vbe-
grubelige visdø min tro och hob. Och
beder dig ydmigelē at du vilt oplyse
hende miz din gwddomss krassth oc
mact at hun ey besuiges aff dieff vel-
len. Amen. O du verdigste helliand.
Jeg antuorder dig min tro och hob i
din brendene kerlighed bedēdiss dig
ydmigelige at du vilt verdiss saa at
optende min tro och hob at ieg maa
kōme till hiemerigiss rige effter min
død. Amen.

En god bøn mod vnyttelighe
ord tancker oc gerninger.

O Jesu criste leuēde gudz sōn
som altingh forstonder oc
viist alle menniskess tæcker
beware mig fra alle onde
tancker oc syndelig begeringh. O leff
uende gudz sōn som mildelige tagde
for dommeren. Vnd mig din naade
at ieg offuer tencke maa fornymste
lige hwad ieg tale skall. At mine ord
mæ komme dig til loff oc min siell
til salighed. Amen. O ihesu criste le
uēde gudz sōn som for myn skyld vs
kyldelige bunden wor styre oc regere
myn krop oc hēder oc alle mine ledes
modh ath mine gerninger mæ kō
me dig till loff oc ære. Amen.

En bøn til vor herriss Jhesu
Cristi siel.

In were dw vor herriss ihesu
cristi alder helligste siell. O
alder mildeste siell. O salig
ste siell. O aldersødeste siell.
D vij

Dalder verdigste siel sō al eniste blāt
andre siele wor och er for wden all
synd. Dalder elskeligsthe siel meth
hwiilken alle siele skulle bliffue salige
frelss off fra den ewighe død oc mis-
kunde dig offuer min arme siel i min
dødz time. Hugsuale henne her i wer-
den i all min sorg och drøuelle ffrelss
min siell fra den haarde pine som hū
lide skulde for mine sinder frelss hēs-
ne fra diefflene som henne bedrage
ville och indled henne i hiemerighe
till den store løst och glæde som dine
vdualde venner der hassue. Ath hwn
met dem dig loffue maa til ewig tiid
Amen.

Denne effther screffne bøn wor
obēbaret sancto Bernardo aff gudz
engild hwo henne daglige lass han
föger gudz naade oc barmhertighed
skall oc scrifftemaall och gudz lege-
me paa sit yderste forhan dør.

Hil maria
hellig trefol
dighedz als
der idmygs
ste tiesterine
hil ma. gud
faders alder
ippste oc vd
ualdiste da
ater af euig
tiid. hil ma.
den verdige
helliadz als

der kariste brud. hil ma. ihu xpi gudz
leuēde søns alder verdigste moder. hil
maria alle engliff alder degliste søster
Hil maria sō aff patriarcherne oc p
fetener aldermest begerēdiss vor. Hil
maria alle ewāgelisterff alder sandiste
mesterine. hil maria apostleness alder
visiste docterine. hil maria alle marte
ress alder sterckiste trøsterine. hil ma.
alle cōfessores alder mildeste hugsuas
lerine. hil ma. alle iōfruers alder høg

tideligste oc løstelige heder oc ære. Vil
maria som altiit er redebø till at hiel
pe oc hrogsuale alle baade leuēdiss oc
døde vær hoss mih i al myn nød sorg
oc drøuelse och besterme mig fra al
le mine siēde oc anāme min siel i min
dødz time oc offre henne din alder
kæriste søn oc wore foreldriss oc alle
andre som wi ere skyldige at bede
got faare. Amen.

Huilket menniske som gerne læ
ser denne effterscreffne bøn for ion
frw maria tha fouersfuer hwn hā
nwm afflossning aff alle sine sinder.

O Maria alle engle oc offuer
engle de hedre dig. Alle hel
gene i hiemmerige de loffue
oc ære dig sigendiss alle.

Vill Maria velsigned och benedi
deth est dw. O ionfrw Maria wi
bede dig ydmygelige ath dw forme
delst dyn benedyde sønss ihesu cristi

blodige saar och vunder som du sost
paa hannu for wore synder skyld. At
du wilt bede for oss til hannu at wi
moe bliue verdige til at se dig i hiem/
merigiss rige for vden endhe Amen.

Hvo denne bøn daglihhe
læser hā fonger et got
endeligt aff werdē.

O Alder mildeste iomfru ma
ria ieg befaler mit liff och
siel alle myne gerninger oc
all myn welfart i dine hend
der och beskermsel forbarne digh
ouer mig alder helligste iomfru ma
ria oc hør myn ydmige bøn oc lad
mig icke bliue fordømet for mine mā
ge synder skyld. Men giff mig raad
oc styrcke til at ieg maa leue retferde
lige effter din benedide sønns vilge
och budord. O alder kærste iom
fru maria bed for mig arme syndi

J

Gemenniske ath ieg maa saa lēge leff-
ue at ieg kand gøre plict oc bod for
mine sinder oc fonge i goth skriffte
maal paa min yderste tiid met anger
och ruelse och din sønss benedide le-
geme oc dē hellige olye till vern mel-
lem migh och dieffuelen. At ieg sidē
maa tiene hannū met dig oc alle hāst
helgen til ewig tiid. Amen.

En god bøn til ionfrw maria sō
stonder i sancte Virgittiss siette bog.

Distūdhedz moder ma-
ria ieg befaler mig i dag oc
huer dag i dyn vern oc bes-
kermelse oc serdeliss i min
dødz time at du beuarer da myn siel
fra dē ewighe pine. Jegh befaler dig
och alle myne ord tancke hw hierte
och gerninger ath dw regerer dē saa
ath de mwe bliffue din benedide søn
tacknemmelige oc min arme siel nøt-
telige. Amen.

Denne effter screffne bøn ſkat laſſ
 fiſſ for iomfru Mariess billede i ſol
 gillen oc haſſuer Sixt^e pæwe dē fier
 de giſſuit alle ſom hende læſe xi. tw
 ſinde aar til afflad.

Du al
 ſom
 helligſte iō
 fru maria.
 Gudz mo
 der hiēmeri
 giſſ drotnig
 paradisi po
 rt. Verdēſſ
 frwe dw eſt
 en ſerdeliſſ
 ren iomfru
 du vndſic

keſt Iheſum for vden ſynd dw fød
 de verdēſſ ſkabere oc frelsere paa hu
 ilkē ieg icke tuiler bed for mig til ihe
 ſum din kære ſøn och frelſſ mig fra
 alth onth. Amen.

I ij

I den fierde scē Birgittiss oben
barelsess bog stonder. At iomfru ma
ria sagde til henne denne effter screff
ne bøn lærde ingen digh vden myn
keriste sōn ihesus cristus thii hron er
mig serdelis tacknemmelig.

Du aldersødesthe iomfru
Maria velsignet est du aff
gud faderss ewige velsignel
se. Thii ath dñ vost en ren
sōfru for dyn fødzel oc bleff en klar
iomfru i din fødzel oc sammelediss
effter din fødzel vden alth twil. Thii
est dñ benedideth til euigh tiid som
er moder oc ren iomfru thii at gud
han elsker digh aldermest offuer all
ting fordi ath dñ est clarerre oc pu
rerre en alle angle och stadeligere i
dē hellighe tro en alle apostel dñ hag
de alder swariste oc beskiste pine i dit
hellige hierte for dyn kærste sōn den
thiid han tracterediss saa vmildelige

aff de slemme iøder dw est oc alder
kyskest oc ydmigst blāt alle iomfruer
som til er. Thii skulle alle helgē och
engle i hiemmerigiss rige oc alle men-
niske paa iorden hedre ære oc loffue
dig ath gudz eniste søn anāme vilde
mandom aff digh. Alle retferdige
mēniske bliffue stadfeste i deriss ret-
wise leffnindh formedelst dig. Ifattis-
ge syndige menniske songe affløss-
ning aff deriss synder for din bøn.
De arme siele som ære i skerssild fō-
ge ro oc lyse aff deriss pine for dyn
skild oc kōme til deriss rette fæderne
land som er hiemmerige ath loffue
dyn benedide søn met dig till ewig
tiid. Amen.

Der effter følger en god bøn
som læssiss skal iowfru mar-
riess syw glæder till
loff oc ære.

¶ iij

O Alder
milde
ste iomfrou
Maria ieg
beder digh
ydmigelen
ath dw for/
medelst dē
glæde dw
figst dē tiid
gabriel en/
gildh bebu
dede dig at

du søde skulle gudz søn at du vilt høre
migi al min sorg nød oc drouelse. A.

O Iomfrou maria ieg beder (Aue.
dig ydmigele for medelst dē glæ
de dw figst den tid din benedide søn
fødder wor aff dit kyste liff. Sam/
melediss for den glæde der hyrderne
finge iule nat daa englene obēbæredis
dē Ath dw vilt høre migi dēne myn
sorg oc drouelse. A. Aue maria.

O Jomfrw Maria ieg beder
dig ydmigelige for dē glæ-
de dw sigst den thiid dw
offrede din benedide søn i
tempelen oc for den glæde sc̃t̃us Si-
meon fik dē tiid hā anāmede hān vni
i sine hender. Ath dw vilth hugsuale
migi denne min sorg. Aue maria.

O Jomfrw maria ieg beder
dig fornmedelst dē glæde du
sigst den tiid de hellige tre
kōger de offrede oc bade til
din keriste søn oc for dē glæde du sigst
den tiid han døpter vor i iordanss
flod sammelediss for det forste tegē
han gjorde her paa iorden. Ath dw
frelser migh aff denne min sorg och
drøquelse. Aue maria.

O Jomfrw Maria iegh be-
der dig fornmedelst dē glæ-
de dw sigst den tid du soft
din benedide søn vere sanz
delige opstonden aff døde.

Jilij

Ath du vilth bede for mig till hans
næm at ieg maa fonge god hugsua-
lelse aff dene min sorg oc glædiss met
gud ligerniss som hiemel och iordh
oc alting glediss aff hanss op stons-
delse. Amen. Ave maria.

O Jomfru maria iegh beder
dig fornedelst den glæde
du sigst den tiid din hellig-
ste søn opfor till hiemmelss
offuer alle engle for meth den mans-
dom kød och blod som han anam-
mede aff dit alder reniste legeme. At
du vilt høre mig i denne min nød oc
drøvelse. Ave maria.

O Jomfru maria iegh beder
digh fornedelst den glæde
din helligste siel hagde den
tiid hvæn vor ophøget off-
uer alle engle for oc for den glæde du
daglige haffuer at du stedse seer din
eniste søn i syn guddømelige maies-
stat och ære. At du vilt hielppe mig aff

dē myn sorg oc drøuelse. Aue. Versus
O iomfru maria du blefst en klar
iomfru effter din fødsel. O du gudz
moder bed for oss. Collecta.

O Alsomectiste gud lad dēne
myn bøn komme migh til
hielp oc trøst for medelst iō
fru mariess. Alle engliff alle
apostelss ewangelisterss patriarckerss
propheterss iomfruerss oc alle andre
gudz helgeness bønerss skylde som i
hiemmerige ere. Och frelss migh aff
denne myn sorg nødh och drøuelse
At ieg maa glediss meth digh myn
gud och skabere och frelless mig fra
allemine vuenner synlige och vsyn-
lige. Amen.

En bøn som læss skal iomfru
marie till loff for de syu drøuelser
hun hagde her paa iorden.

J v

O Alder
hellig
ste iomfrw
Maria. I
hw kom dē
sware dō
uelse dw fī
gst i dit be
nedide hier
te den tiid
Simeō spa
ade dig dē
haarde dō
oc bitter pi

ne din bñdide sōn lide skulde for mēs
nistenss salighedz skyld. Aue ma.
O maria i hw kom den anden suar
re sorg du hagde i dit hierte den tiid
du flyde til egyptē met din benedide
sōn for kong herodess skyld. Aue.
O iomfrw maria i hw kom dē tre
die sware sorg dw figst den tiidh dw
mōste din benedide sōn i tēpelē. Aue.

O maria i hw kom den fierde sware
sorg dw figst den tiid du sost din
benedide sön hustrugen oc kruneder
bare det suare kross till det sted han
skulle tæle sin død paa. Aue maria.

O maria i hw kom dē fempte swa-
re sorg du figst i dit hierthe dē tiidh
dyn benedide sön hengde saa swar-
lige vdstreckid paa det hellighe kross
och sagde til dig quinde see dyn sön
och siden till sin discipel see din mo-
der o hwad sorg oc drøvelse dw ha-
de dē tid du sost hanss benedide si-
de oc hierte opstigeß met deth hwa-
se spyrd. Aue maria.

O ionfrw maria i hw kom dē siette
sware sorg dw figst i dit hierte den
tiid dyn benedide sön wor neder ta-
gen aff deth hellighe kross och lagd
i dit skød och dw sost iøderne kom-
me igen aff iherusalem och mente
at de vilde taget hannwm fra digh.
Aue maria gratia plena.

J vi

O iomfrw maria i hw kom dē sy
uēde sware sorgh du figst i dit hierte
den tiid du gist til stadē igen fra din
benedide sønss graff och offuer tēch
kte den haarde død oc pine han told
hagde for vor salighedz skyld. Ave.
O du miskundhedz moder iomfrw
maria i hw kom disse forscressne syw
sware sorger dig til ewindelig glæde
oc ære oc bed for mig till den alsoms
mectiste gud din benedide søn at hā
formedelst sāmne dine sorger vil hugss
uale oc trøste mig arme syndere i all
myn sorgh nød oc drøuelse och fors
lade migh alle mine synder. At ieg
maa kōme til hiēmerige effter myn
død och loffue hānū till ewig tiid. A.

Alexāder paxe dē siette han sette
denne bøn paa sancti Pederss kirke
dør i Rom aar effter gudz byrd.
Mccccxciiij. det første aar han bleff
paxe. Oc gaff alle som henne lase

tre gonge for sancte Anne billede x.
 twsinde aar afflad aff dodelige syn
 der oc xx. twsinde aar aff naadelige
 sinder.

D Maria ful
 dh met na/
 ade herrē er
 meth digh
 dyn naade
 vare meth
 mig dro est
 velsigneth
 offuer alle
 qvinder.
 velsignet væ
 re och dyn
 benedyde

moder sancta Anna aff hwilken dro
 føddiss vden all synd. Och ihesus
 cristus gudz søn er fød aff dig Amē.

En bøn till sancte Michild en/
 I vij

gell och til alle andre engle.

O Du
helli
ge setē Mi
child oc an
dre engle oc
offuer engle
cherubin oc
seraphi met
alle Engle
skare som er
i hiemerigis
righe beder
for mig till

den alsonnectiste gwd at hā vil for
lade migh alle mine synder och optē
de myn hwr hierte oc siel met hans
benedide naade och frelse mig fra
alt ont oc vnde mig at fōge dē ewige
glæde met alle hans verdige helgen
effter myn død Amen.

En bøn till de hellige tre konger.

O I hel-
lige tre
konger Jas-
par. Melch-
ior. oc Bal-
tazar. Jegh
beder eder
ved ederss
naffn. Jeg
beder eder
formedelst
de konges
der offuer al-

le kōger huilken i fouersffuede ath se
liggēdiss i syn moderss mariess skød
Ati ville hielpe och trøste migh i all
myn sorg oc nød i dag oc huer dag.
Jeg beder eder oc ydmygelen at i
ville være myne talss mend til wor
herre Ihesum Cristum for huess
skyld i fore aff ederss egne rige.

I viij

Oc gjorde eder vlenninghe i fremis
mede land at i see oc offre maatte hās
num ederss dyrebare gaffuer guld
røgelse oc mirram. Beder for mig
till hannum at han formedelst eder
bøn vil frelse oc besterne mig i dag
fra alle mine fiender och wuenner
som mig kã skade paa liff siel heder
oc are oc desligst fra bradød och alt
andet onth. Amen.

En bøn till sancte Peder
och till alle andre wor
herriss Ihesu cris
sti Apostele.

O Du
 helige
 sancte Pa-
 der den al-
 sōmectiste
 gud vdu al-
 de dig ser-
 deliss oc fū-
 derede och
 bygde den
 hellige kir-
 ke paa dig
 oc antwor-
 de dig hie-
 merigiss nøgle den tiid hā gaff dig
 machth och naade at affløse alle men-
 niske aff deriss sinder. Thii flyer ieg
 nu til dig bedendiss dig ydmygeli-
 ghe ath du formedelst den naade
 du hassuer aff gud Anāmer til dig
 sancte hanss sancte pouel sancte an-
 driss oc alle andre apostel dine fare
 medbrødre. Och beder for mig met
 R

dem till gud alsomnectiste ath han
migh forlade wil alle mine synder oc
vnde mig den ewindelige glæde met
edher effter denne forgengelighe ver/
den. Amen.

En bøn til sancte Kassinuss.

O Dw
alder
klariste gw
dz Martir
sancte Eras
me som pi
ter wor till
døde paa
den hellige
søndag oc
glæddis der
ved. Anā
me dēnem
bøn. Dyn
siel oc liff til salighed oc bed for mig
til gud alsomnectiste at han forme

delst hæss. weldige maiestat oc mact
oc dyn bøn skyld wil werdis til at
gissue mig myn klæde och føde her
paa iorden och liffuiss frist met kær-
lighed oc sundhed til liff och siel ath
ieg maa bliffue bequem till at tiene
hannwm. Och at han vil vnde mig i
myn døds time ret scrifftemal meth
anger oc ruelser ath ieg maa fonghe
affløsing aff myne synder och hæss
werdige legeme oc dē hellige krisne
och ret cristet menniskess aff gong i
en stadig tro och hob til gud myn
fralsera at han mig gissue wil den
ewighe salighed. **O** dw hellighe san-
cte Erasme ieg befaler mig dig myn
hø hierte synd gerninger al min vel-
fart och alt det ieg æyer oc mig vn-
der gissuit er i din hellige tro oc bes-
kermelse bedēdiss dig ydmigelen at
dw formedelst den store naade som
god dig gissuit hæffuer ath dw vilt
frelse mig i dag oc hver dag fra alle

R ij

myne fiender synlige oc vsynlige och
 fra alt ont Sāmelediss befaler ieg
 dig mine foreldre frender oc venner
 och alle andre som ieg er plectig ath
 bede faare at de som leuendiss ere
 mwe fonge lyck salighed her paa ior
 den och de som døde ere den euige
 ro oc salighed i hienmerige. Amen.

En bøn till sancte Cristoffer.

O Du
 alder
 Sterckste
 gud; martir
 sancte Cris-
 toffer iegh
 beder digh
 i naffn gud
 fader; søns
 oc den hel-
 liand; Och
 for dē store
 naade der

gudh digh vnte den tiidh han gaff
dig sith naffn. Ath dw vilt bede fa-
are mig til hannum at han forlader
mig alle mine synder oc frelser mig i
dag och hwer dag fra alle mine si-
der verdenss modgong. armod. sorg
nød. drøuelse løgn falske vidne løn-
lig beswigelse oc alle andre onde ras-
ad met hwilke mine wuenner ac-
the at bedrage och forderffue mig. Ath
ieg meth eth got erligt røckte maa
lessue her paa iorden och fonge ret
cristnet menniskess affgong her aff
werden. Oc den euige glæde i ihems-
merigiss rige meth dig for vden ende.
Amen.

Dwo denne effter screffne bøn
læser for alle cristne siele i nogē kir-
ke eller paa nogen kirkegaard tha
fortiener hā hūdrede dage till afflad
for hwer krop som der begraffuē er
dette afflad stadfeste pauē i cōstätz.

R iij

O alle
cristne
siele som her
och saa vide
som cristen/
dōmē bega
ffne ære. ieg
befaler eter
den alsom/
mectiste gu/
dh oc beder
hannū yd/
mygelige.

Ath han formedelt hanss haarde
død oc pyne vil forbarne sig offuer
ether oc velsigne eder Och tillade ati
mwe nyde den ewighe ro oc lise met
hannū til ewigtiid. Amē. Collecta.

Barmhertighe gud see till
alle cristne siele meth dyne
miskūdhedz øgen for hwil
ke du hengde nøgen paa

O
det hellige Forss swarlige vdstrecked
meth hender oc føder oc der anam/
mede dyne hellige verdige fem vnder
och drack den beste drick met ædic/
ke oc galle oc lod din helligeside oc
hierte opstinghe och tolde dē horde
død for dem fiellss dem nu fordi aff
den sware sterff ildz pine. Amen.

Denne tide bog er sat i Lübs
i lād til Nisen aff Melchiar
Lotther och corrigeret aff
Henrick Smyth. Aar
effter gudz byrd Lu 1517
sinde femhūdrede
pa det søttende.